РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

(Обн., ДВ, бр. 23 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 28 от 2000 г., бр. 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30, 36 и 37 от 2006 г., бр. 55 от 2007 г., бр. 70 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г., бр. 46, 61 и 100 от 2010 г., бр. 19 от 2011 г., бр. 14 и 45 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 56 от 2015 г., бр. 96 от 2017 г. и бр. 77 и 98 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 2 ал. 3 се изменя така:

„(3) Подземните богатства на територията на Република България, в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона в Черно море със заведени в Националния баланс на запасите и ресурсите на подземни богатства запаси или запаси и ресурси, за ползването на които няма признати и/или предоставени права и няма открити производства за признаване и/или предоставяне на права по този закон, както и остатъчните запаси или запаси и ресурси след техническата ликвидация на миннодобивните обекти са подземни богатства с установени находища.“

§ 2. Създава се чл. 6а:

„Чл. 6а. Министърът на енергетиката е единен орган по управление на подземните богатства.“

§ 3. В чл. 7, ал. 2, т. 11 думите „конкурси и“ се заличават, а след думата „преговори“ се добавя „в рамките на решението на Министерския съвет за предоставяне на концесията за добив“.

§ 4. В чл. 8 думата „провеждат“ се заменя с „възлагат“.

§ 5. В чл. 12, ал. 1 след думата „търсенето” съюзите „и/или” се заменят със запетая.

§ 6. В чл. 14, ал. 2 след думите „информацията по ал. 1“ се поставя запетая, добавя се „получена в резултат на дейностите по търсене, проучване и добив“ и се поставя запетая.

§ 7. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „от титулярите на разрешения за търсене и проучване и за проучване, от концесионерите и едноличните търговски дружества, на чийто капитал едноличен собственик е държавата, осъществяващи добив на подземни богатства“ се заменят с „от титулярите на разрешения за търсене и проучване и за проучване и от концесионерите“.

2. В ал. 4 думите „всички регистрирани открития на находища на подземни богатства“ се заменят с „всички находища на подземни богатства, установени в резултат на извършени геолого-проучвателни дейности, с доказани и утвърдени запаси или запаси и ресурси, за които има изготвени и заведени в Националния геоложки фонд геоложки доклади, включително откритията на находища“.

3. В ал. 5:

а) в основния текст след думите „В регистъра“ се добавя „на откритията на находища“;

б) в т. 1 думите „по обществена поръчка“ се заменят с „възложени по реда на Закона за обществените поръчки“ и пред тях се поставя запетая.

4. В ал. 6 накрая се поставя запетая и се добавя „или заявлението за регистриране на откритие не е подадено в срок“.

5. В ал. 7 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“.

6. Създава се ал. 12:

„(12) Комисията по ал. 7 разглежда и приема геоложки доклади за извършено преизчисляване на запаси или запаси и ресурси на подземни богатства, изготвени от концесионери след извършено допроучване по чл. 34, т. 3 в границите на находището.“

§ 8. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 7 се изменя така:

„(7) Министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице в 15-дневен срок:

1. от датата на изготвяне на протокола по ал. 6 го утвърждава, извършва регистрацията и издава на титуляря удостоверение за направено геоложко откритие;

2. след предоставяне от титуляря на влязло в сила решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), издадено по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), с което се одобрява осъществяването, или на решение да не се извършва ОВОС на инвестиционното предложение за добив и първична преработка на подземните богатства, утвърждава протокола по ал. 6, извършва регистрацията и издава на титуляря удостоверение за направено търговско откритие."

2. В ал. 8 се създава т. 4:

„4. е налице някое от основанията по чл. 20, ал. 6."

3. В ал. 9 думите „внесените заявления по ал. 2 и 3 се връщат на титулярите" се заменят с „внесените заявления по ал. 2 или 3 се връщат на лицата, които са ги подали".

§ 9. В чл. 22 думите „и търговските дружества, на чийто капитал едноличен собственик е държавата, извършващи дейности по добив на подземни богатства" и запетаята след тях се заличават.

§ 10. Член 22а, ал. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 3:

„3. третиране и обезвреждане на минните отпадъци;".

2. Досегашната т. 3 става т. 4.

§ 11. В чл. 22ж се създава ал. 6:

„(6) Всяка допълнителна информация, която се отнася до разрешителното по чл. 22д, ал. 4, станала известна след публикуването по ал. 1, се предоставя на обществеността при нейното възникване, като се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката."

§ 12. Член 23 се изменя така:

„Чл. 23. (1) За предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или концесия за добив може да кандидатства всяко физическо или юридическо лице или обединение от такива лица.

(2) Кандидатът не се допуска до съответното производство по предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или концесия за добив, когато е налице едно или повече от следните основания за изключване:

1. влязла в сила присъда, с която кандидатът или член на неговия управителен или надзорен орган, или лице, което има правомощия да представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи, е осъден за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 192а, чл. 212, ал. 3, чл. 240а, чл. 248а, чл. 253, чл. 253а, чл. 254б, чл. 301 - 302а, чл. 304 - 305а, чл. 307, чл. 321 и чл. 321а от Наказателния кодекс, или влязла в сила присъда или друг съдебен акт за аналогично престъпление в друга държава - членка на Европейския съюз, или трета държава;

2. влязъл в сила съдебен или административен акт, с който е установено, че кандидатът не е изпълнил задължения към българската държава или към община по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях в Република България, или аналогични задължения съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

3. влязъл в сила акт, с който е наложено административно наказание по реда на този закон, за последната една година преди подаване на заявлението за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или за концесия за добив;

4. допуснато от кандидата неизпълнение на задължение по договор за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства, което е довело до прекратяване на съответния договор;

5. регистрация на кандидата или на свързани с него лица в юрисдикция с преференциален данъчен режим по смисъла на § 1, т. 64 от Допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане;

6. обявена несъстоятелност или ликвидация, или открито производство по несъстоятелност на кандидата, или наличие на сходна процедура съгласно законодателството на държавата, в която е установен.

(3) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 2, 5 и 6 се удостоверяват с декларация. За наличието на обстоятелства по ал. 1, т. 3 и 4 се извършва служебна проверка. Не се изисква предоставяне на декларация, когато съответните обстоятелства са достъпни чрез публичен безплатен регистър или информацията, или достъпът до нея се предоставя от компетентния орган на министъра на енергетиката по служебен път.

(4) Установено основание за изключване не се прилага, когато:

1. в случаите по ал. 2, т. 1 съответното лице е реабилитирано, както и когато са изтекли или до приключване на съответното производство ще

изтекат 5 години от изтърпяване на наложеното наказание и кандидатът е представил доказателства, че са платени дължимите обезщетения за вредите, които са резултат от престъплението;

2. в случаите по ал. 2, т. 2:

а) са изтекли или до приключване на съответното производство ще изтекат 5 години от влизането в сила на съответния акт и кандидатът е представил доказателства, че е изпълнил задълженията, включително за начислени лихви или глоби, или

б) срокът по буква „а" не е изтекъл, но кандидатът е представил доказателства, че:

аа) е изпълнил задълженията си, като е платил, или че е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията, включително за начислени лихви или глоби, или

бб) е уведомен за точния размер на задълженията, дължими вследствие на нарушението, в момент, в който не е бил в състояние да вземе мярка по буква „а" преди изтичането на срока за подаване на заявлението;

3. в случаите по ал. 2, т. 5 кандидатът е представил доказателства, че е налице някое от обстоятелствата по чл. 4 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици.

(5) Преди сключването на договор за търсене и проучване или за проучване, или за концесия лицето, определено за титуляр или за концесионер, предоставя на министъра на енергетиката доказателства, които удостоверяват декларираните обстоятелства по ал. 1, т. 1, 2, 5 и 6.

(6) Изискванията по ал. 1 - 4 се прилагат и за всеки един от участниците в обединение – кандидат в производство по този закон."

§ 13. Създава се чл. 23а:

„Чл. 23а. (1) Кандидат за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или концесия за добив трябва да отговаря на минималните изисквания за финансови, технически и професионални възможности, необходими за извършване на дейностите, предвидени в работната програма или в плана за разработка на находището – при предоставяне по право на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив, или определени в конкурсните или в тръжните книжа – в останалите случаи.

(2) За доказване на финансови, технически и професионални възможности кандидатът може да ползва ресурсите на трето лице, когато докаже, че за третите лица не е налице основание за изключване, включително че при изпълнението на договора за търсене и проучване или за проучване, или договора за концесия за добив ще има на разположение ресурсите на третите лица.

(3) Финансовите възможности трябва да осигуряват финансов ресурс, необходим за извършването на дейностите по разрешението или извършването на дейностите по концесията, за не по-малко от 5 години от влизането в сила на договора за концесия, включително заплащане на концесионно плащане, и се доказват чрез един или няколко от следните документи:

1. удостоверения от банкова или кредитна институция;

2. годишни финансови отчети или части от тях;

3. доказателства за поетия от третото лице ангажимент да предостави необходимия финансов ресурс при изпълнение на съответните дейности.

(4) Техническите възможности трябва да осигуряват активи, необходими за изпълнение на дейностите по разрешението или концесията, и се доказват с един или няколко от следните документи:

1. договор или друг документ, удостоверяващ изискуемите технически възможности;

2. извлечение от съответните счетоводни сметки.

(5) Професионалните възможности трябва да осигуряват участието на лица, които да отговарят за извършването на дейностите по разрешението или концесията, достатъчно като брой, с квалификация и с опит в областта на геологията и/или минното дело, за да се осигури качествено изпълнение на дейностите, и се доказват с предоставянето на:

1. договор или друг документ, който доказва поетите от лицата задължения за извършване на дейностите по разрешението или концесията, и

2. професионална автобиография.“

§ 14. В чл. 24 ал. 1 се изменя така:

„(1) Лице, което отговаря на изискванията на чл. 23, ал. 1 и чл. 23а, ал. 1 и за което не са налице основанията за изключване по чл. 23, ал. 2, може да получи повече от едно разрешение или концесия за добив.“

§ 15. Създават се чл. 24а и 24б:

„Чл. 24а. (1) За дадена площ могат да бъдат предоставени повече от едно разрешения за търсене и проучване или за проучване, или концесии за добив, при условие че те се предоставят за различни групи подземни богатства, дейностите по едното разрешение или концесия няма да пречат за изпълнението на дейностите по другото разрешение или концесия и е получено съгласие от всеки действащ титуляр или концесионер.

(2) За ограничаване натовареността на територията на страната с миннодобивна дейност Министерският съвет може да приеме решение за ограничаване издаването на разрешения за търсене и проучване или за проучване за общоразпространените подземни богатства за определен срок.

Чл. 24б. Производствата за предоставяне на разрешения за търсене и проучване и за проучване, и на концесии за добив се провеждат в съответствие с принципите за прозрачност, публичност и конкуренция.“

§ 16. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „или за проучване“ се поставя запетая и се добавя „или от предоставена концесия“, а думите „на чл. 23, ал. 1, само с разрешение на органа, издал разрешението“ се заменят с „по чл. 23 и 23а“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1 прехвърлянето на правата и задълженията се извършва след разрешение, издадено от:

1. министъра на енергетиката – за разрешенията за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 7;

2. Министерския съвет – за разрешенията за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3, за разрешенията за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море и за концесиите за добив.”

3. В ал. 3 думите „по ал. 1 и 2“ се заличават.

§ 17. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. компетентните органи за опазване на националната сигурност, отбраната на страната, околната среда и водите, културните ценности, за управлението на пътищата от републиканската пътна мрежа или оправомощени от тях длъжностни лица;“.

2. В ал. 2 думите „на заявлението по чл. 51“ се заменят с „на заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив или от отстраняване на нередовностите и/или непълнотите по него, когато са констатирани такива“.

3. В ал. 3 изречение второ се заличава.

§ 18. В част втора, глава първа, раздел I се създава чл. 26а:

„Чл. 26а. (1) Не се открива производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, когато:

1. съществува опасност за националната сигурност или отбраната на страната, или околната среда, или водите, или културните ценности, или от разрушаване или увреждане на пътища от републиканската пътна мрежа;

2. е подадено заявление за площ, която покрива изцяло или включва части от площта, в границите на която:

а) е регистрирано находище на подземни богатства, освен в случаите по чл. 24а, ал. 1;

б) е установено търговско откритие и е внесено заявление за регистрирането му, до издаване на удостоверение за търговско откритие или до влизането в сила на отказ направеното търговско откритие да бъде регистрирано;

3. подаденото заявление е за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6 и е за площ, която попада в територии по чл. 26, ал. 1, т. 2;

4. подаденото заявление е за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6 и е налице решение на Министерския съвет по чл. 24а, ал. 2.

(2) Не се открива производство за предоставяне на концесия в случаите по ал. 1, т. 1, 2 или 3.“

§ 19. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Когато условията по ал. 1, т. 1 и 2 са изпълнени, пряко за концесионер за добив на открито находище може да бъде определен и:

1. правоприемникът на титуляря – едноличен търговец, при смърт на физическото лице - едноличен търговец, и поемане на предприятието от негов наследник;

2. правоприемникът на титуляря – търговско дружество, при промяна на правната му форма, сливане или вливане;

3. правоприемникът на титуляря – търговско дружество, при разделяне и отделяне, когато съгласно договора или плана за преобразуване този правоприемник придобива правата и задълженията на титуляря на разрешението;

4. приобритателят на търговското предприятие на едноличен търговец или търговско дружество - при прехвърляне на предприятие.

(3) В случаите по ал. 2 заявлението по ал. 1, т. 3 може да бъде подадено в срока по ал. 1, т. 3 и от съответния правоприемник, който придобива правата и задълженията на титуляря на разрешението."

§ 20. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 - 7 се предоставя разрешение за проучване за срок до две години."

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) След изтичането на сроковете по ал. 3 срокът на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море може да бъде удължен до две години, при условие че титулярят е изпълнил работната програма за срока на договора по ал. 1, т. 1 и ал. 3 и е подал мотивирано предложение с работна програма за срока на удължаването."

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „по ал. 3" се заменят с „по ал. 3 и 4", а след думите „подземни богатства" се добавя „по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4".

§ 21. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 след думите „неметални полезни изкопаеми" се поставя тире и се добавя „индустриални минерали".

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „и за площта, която ще бъде засегната от разширението, не е подадено заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив на подземни богатства, преди подаване на заявлението за разширение на площта".

3. В ал. 3 думите „ал. 3 и 4" се заменят с „ал. 3 - 5".

§ 22. В чл. 33 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) С една концесия могат да бъдат предоставени права за добив на подземни богатства от едно находище за една или повече групи подземни богатства по чл. 2, ал. 1, които са с установени и заведени в Националния баланс запаси или запаси и ресурси в границите на находището.“

3. В ал. 3 след думите „се включва“ съюзът „и“ се заличава и думите „като принадлежност на концесията“ се заменят с „и принадлежностите към концесията“.

§ 23. В чл. 34 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 след думите „подземни богатства“ се добавя „от находището или от отделни негови части (участъци)“.

2. Създават се т. 5 и 6:

„5. да извършва разкривни дейности извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ с цел добив на подземното богатство от находището в дълбочина;

6. да инициира или да кандидатства за одобряване на инвестиционно предложение по реда на Закона за опазване на околната среда.“

§ 24. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Срокът на концесията може да бъде продължаван по мотивирано предложение на концесионера, направено не по-късно от една година преди изтичането на срока на концесията, основано на план за разработка на находището и финансово-икономическа обосновка за срока на продължението, при условие че към датата на подаване на заявлението за продължаване в находището има запаси или запаси и ресурси и концесионерът е изпълнил всички свои задължения по договора с изключение на окончателните дейности по ликвидация на миннодобивния обект и рекултивация на засегнатите земи. Общият срок на концесията не може да бъде по-дълъг от 50 години.“

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Когато утвърдените запаси или запаси и ресурси не са иззети и оставащите запаси или запаси и ресурси не са достатъчни, за да бъде предоставена нова концесия на друг търговец, така че тя да е рентабилна с оглед на инвестициите, които следва да се извършват, и вида, и собствеността на наличната инфраструктура, и принадлежностите към концесията, срокът на концесията може да бъде продължен до 10 години след изтичането на максималния срок по ал. 2 по мотивирано предложение на концесионера при спазване на условията по ал. 2. Срокът на това продължение се определя съобразно остатъчните запаси или запаси и ресурси в находището и предвидения от концесионера средногодишен добив, който не може да бъде по-малък от достигнатия по време на изтеклата концесия най-малък годишен добив.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 за срока на продължението договорът се привежда в съответствие с действащата нормативна уредба, включително клаузите относно размера на концесионното плащане, вида и размера на отговорността за неизпълнение на задълженията по договора, условията и реда за извършване на дължимите плащания.“

§ 25. В чл. 37 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „концесионните площи и на обектите на концесията“ се заменят с „площите по ал. 1“.

2. В ал. 3 думите „чл. 23 и 26“ се заменят с „чл. 24а, ал. 1 и чл. 26“.

§ 26. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) точка 1 се отменя;

б) създава се т. 5:

„5. по право на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, извършващо неикономическа дейност, или чиято дейност представлява естествен монопол – само за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5, при кумулативното изпълнение на следните условия:

а) възможността за предоставяне на концесията е предвидена със закона, с който е образувано държавното предприятие;

б) върху обекта на концесията е разположен имот – публична държавна собственост, предоставен за управление на държавното предприятие;

в) добитите подземни богатства няма да се използват за размяна на пазара и държавното предприятие добива и използва подземните богатства единствено за изпълнение на дейностите от предмета си на дейност, съставляваща естествен монопол;

г) изпълнени са условията за предоставяне на концесията, когато такива са определени със закона по буква „а”.”

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Разрешение за търсене и проучване или за проучване в площ с подземни богатства по чл. 2, ал. 3 или в площ, която включва и/или засяга находище с регистрирано търговско откритие, за което не е подадено заявление за предоставяне на концесия в срока по чл. 29, ал. 1, т. 3, се предоставя само чрез търг за същата група подземни богатства.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) Концесия за добив в находище с подземни богатства по чл. 2, ал. 3 или в находище с регистрирано търговско откритие, за което не е подадено заявление за предоставяне на концесия в срока по чл. 29, ал. 1, т. 3, се предоставя само чрез търг.“

§ 27. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „дадено“ се заменя с „предоставено“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За площи, в които е предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване, или концесия за добив на подземни богатства, могат да се предоставят разрешения или концесии за други групи подземни богатства при спазване изискванията на чл. 24а, ал. 1.“

§ 28. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 2 след думите „икономическа зона“ се добавя „на Република България“;

б) точка 3 се изменя така:

„3. когато в срока по чл. 39, ал. 1, т. 3 за същата площ и за същата група подземно богатство съгласно обявата друг кандидат е заявил интерес и е предоставил информация относно начина и датата на плащане на таксата, дължима при подаване на заявление;“.

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 3 след думите „както и“ се добавя „за търг“.

§ 29. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване по искане на заинтересовани лица се открива в 3-месечен срок от подаване на заявлението с изключение на случаите, когато:

1. компетентният орган отказва мотивирано да открие производство на основание чл. 26а, ал. 1;

2. не е заявен интерес по чл. 42, ал. 1, т. 3.“

2. В ал. 3:

а) основният текст се изменя така:

„(3) В случаите по чл. 39, ал. 3 и чл. 42, ал. 1, т. 3 производството се открива със заповед на министъра на енергетиката. Със заповедта се определят:“;

б) точка 1 се изменя така:

„1. обхват на разрешението - площта, групата подземни богатства и срока, за който се предоставя разрешението;“

в) създава се нова т. 6:

„6. минималните изисквания относно финансовите, техническите и професионалните възможности и документите по чл. 23а, с които се доказва изпълнението им;“

г) досегашната т. 6 става т. 7.

3. Алинеи 5 и 6 се отменят.

§ 30. Член 44 се изменя така:

„Чл. 44. (1) Производството за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване на нефт и/или природен газ или на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море се открива с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката.

(2) Предложението на министъра на енергетиката съдържа мотиви относно неговата законосъобразност и целесъобразност.

(3) Решението на Министерския съвет за откриване на производството съдържа:

1. обхват на разрешението - площта, групата подземни богатства и срока, за който се предоставя;

2. срока за провеждане на конкурса, който не може да е по-кратък от 120 дни и по-дълъг от 180 дни от публикуване на решението в „Официален вестник“ на Европейския съюз;

3. срока за закупуване на конкурсните книжа;

4. срока, в който се приемат документите за участие в конкурса;

5. размера на депозита и срока, в който трябва да бъде внесен;

6. минималните изисквания относно финансовите, техническите и професионалните възможности и документите по чл. 23а, с които се доказва изпълнението им;

7. други условия на конкурса.

(4) С решението по ал. 3 Министерският съвет оправомощава министъра на енергетиката да проведе конкурса.

(5) Решението се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката и в „Официален вестник“ на Европейския съюз. В срок до 5 работни дни от обнародването в „Държавен вестник“ министърът на енергетиката изпраща решението за публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз.“

§ 31. Член 45 се изменя така:

„Чл. 45. (1) Търг за предоставяне на концесия се провежда по служебна инициатива или по заявление на физическо или юридическо лице или обединение от такива лица до министъра на енергетиката.

(2) Производство за предоставяне на концесия чрез търг по искане на заинтересовани лица се открива в 6-месечен срок от подаване на заявлението с изключение на случаите, когато компетентният орган отказва мотивирано да открие производство на основание чл. 26а, ал. 2.

(3) В случаите по чл. 39, ал. 4 производството за предоставяне на концесия чрез търг се открива с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката.

(4) Предложението на министъра на енергетиката по ал. 3 съдържа мотиви относно неговата законосъобразност и целесъобразност, формирани на базата на концесионни анализи, включващи екологичен, финансово-

икономически и правен анализ, съответстващи на изискванията по приложение № 1.

(5) С решението за откриване на производство за предоставяне на концесия се определят:

1. обектът на концесията и концесионната площ;

2. срокът на концесията;

3. условията, основните права и задълженията по концесията;

4. срокът за провеждане на търга, който не може да е по-кратък от 45 дни и по-дълъг от 90 дни от датата на обнародване на решението в „Държавен вестник“, а за концесии за добив на нефт и природен газ не може да бъде по-кратък от 120 и по-дълъг от 180 дни от обнародването на решението в „Официален вестник“ на Европейския съюз;

5. срокът за закупуване на тръжните книжа;

6. срокът, в който се приемат документите за участие в търга;

7. размерът на депозита или на гаранцията за участие в търга;

8. минималните изисквания относно финансовите, техническите и професионални възможности и документите по чл. 23а, с които се доказва изпълнението им;

9. други условия.

(6) Решението на Министерския съвет се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката, а когато концесията е за добив на нефт и природен газ - и в „Официален вестник“ на Европейския съюз. Когато концесията е за добив на нефт и природен газ, в срок до 5 работни дни от обнародването в „Държавен вестник“ министърът на енергетиката изпраща решението за публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз.“

§ 32. Създава се чл. 45а:

„Чл. 45а. Заповедите по чл. 43, ал. 3 и решенията по чл. 44, ал. 1 и чл. 45, ал. 3 могат да се обжалват относно тяхната законосъобразност по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от обнародването в „Държавен вестник“, а когато подлежат на публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз – в 14-дневен срок от това публикуване. В тези случаи срокът за провеждане на конкурса или търга започва да тече от влизането в сила на съдебния акт, с който се оставя в сила заповедта, съответно решението.“

§ 33. Член 46 се изменя така:

„Чл. 46. (1) Конкурсната или тръжната процедура се провежда от комисия, назначена със заповед на министъра на енергетиката.

(2) Комисията се състои от нечетен брой членове и включва представители на администрацията на Министерския съвет, на Министерството на енергетиката и на други ведомства по преценка на министъра на енергетиката. Мнозинството от състава на комисията не може да бъде формирано от представители на едно ведомство. Определят се и резервни членове на комисията.

(3) За извършените действия и за приетите решения комисията съставя протокол/протоколи.

(4) Със заповедта за назначаване на комисия министърът на енергетиката може да допусне възможността комисията да привлича консултанти.

(5) Като член на комисията и като консултант към нея не може да участва лице, което:

1. има частен интерес от разрешението или концесията;

2. е свързано лице с кандидат или с участник в конкурса или търга, а когато кандидатът или участникът е юридическо лице - и с член на неговия управителен или контролен орган.

(6) Членовете на комисията и консултантите са длъжни в 3-дневен срок:

1. от получаване на заповедта за назначаване на комисията да подадат декларация за липсата на частен интерес от разрешението или концесията;

2. от узнаване на обстоятелството, че в процедурата участва свързано с тях лице, да подадат искане за освобождаване от комисията; когато узнае, че в конкурса или в търга участва свързано лице, член на комисията декларира това обстоятелство и не участва в работата на комисията.

(7) При наличие на частен интерес от предоставяното разрешение или концесия, при декларирана свързаност с кандидат или с участник в конкурса или в търга, както и в други случаи, при които по обективни причини член на комисията не може да изпълнява задълженията си, министърът на енергетиката назначава нов член на комисията. До назначаването на нов член в работата на комисията участва резервен член.“

§ 34. Член 47 се изменя така:

„Чл. 47. (1) Заявление за участие в конкурс или в търг може да подава всяко физическо или юридическо лице или обединение от такива лица, което отговаря на изискванията на чл. 23, ал. 1 и чл. 23а, ал. 1 и за което не са налице основанията за изключване по чл. 23, ал. 2. Лице, което е подало заявление, има правата на кандидат в конкурса или в търга. От датата на подаване на оферта лицето придобива правата на участник в конкурса или в търга.

(2) Едно физическо или юридическо лице може да участва само в едно обединение.

(3) Свързани лица не могат да бъдат самостоятелни кандидати или участници в един и същ конкурс или търг, включително като участници в различни обединения.

(4) С конкурсните или с тръжните книжа не може да се поставят изисквания обединенията да имат определена правна форма, за да могат да подадат заявление.

(5) Заявлението се подава по образец, одобрен от министъра на енергетиката.

(6) Заявлението съдържа:

1. името, съответно наименованието на кандидата, данните за контакт, включително електронен адрес, посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

2. декларациите по чл. 23, ал. 3;

3. при кандидати обединения - копие на договора за обединение, а когато няма договор или в договора не е посочено лицето, което представлява участниците в обединението - и документ, подписан от лицата в обединението, в който се посочва представляващият;

4. информация относно начина и датата на закупуване на конкурсните или тръжните книжа, на плащане на таксата за участие и на внасяне на депозита за участие;

5. посочените в конкурсните или в тръжните книжа документи по чл. 23а, с които се доказва изпълнението на изискванията относно финансовите,техническите и професионалните възможности;

6. други документи и/или информация, определени със заповедта или с решението за откриване на производството и в конкурсните или в тръжните книжа;

7. списък на документите и информацията, които се съдържат в заявлението, подписан от кандидата.

(7) Заявлението се поставя в запечатана непрозрачна опаковка, обозначена с надпис „Заявление за участие в конкурс/търг", с посочване на наименованието на площта или на находището."

§ 35. Член 48 се изменя така:

„Чл. 48. (1) Конкурс или търг се провеждат и когато има подадено само едно заявление.

(2) След изтичане на срока за получаване на заявления, определен в заповедта или с решението за откриване на производството, комисията по чл. 46, ал. 1 в закрито заседание/заседания разглежда подадените заявления.

(3) За всяко заявление комисията се произнася по спазването на определените изисквания или по необходимостта от даване на срок за отстраняване на допуснати нередовности и/или непълноти, като посочва точно техния вид.

(4) При наличие на нередовности и/или непълноти комисията изготвя и изпраща писмено уведомление до кандидата с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, с точни указания и срок за отстраняването им.

(5) След изтичането на срока по ал. 4 комисията разглежда допълнително представените документи.

(6) Въз основа на резултатите от разглеждане на подадените заявления и допълнително представени документи комисията взема решение за допускане или за отказ за допускане до участие за всеки кандидат и го уведомява писмено за решението си.

(7) Отказът за допускане до участие в конкурса или в търга подлежи на обжалване по съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 36. Член 49 се изменя така:

„Чл. 49. (1) Допуснат до участие в конкурса или в търга кандидат подава оферта в отделна непрозрачна запечатана опаковка с надпис „Оферта за конкурс/търг", с посочване на наименованието на площта или на находището, която съдържа:

1. работна програма с разработките по отделните критерии за оценка, включително допълнително ценово плащане, в случаите, когато се предвижда, и документите, с които се доказват, когато такива са определени с конкурсните книжа - при провеждане на конкурс;

2. ценово предложение - при провеждане на търг;

3. декларация за произход на средствата.

(2) Комисията отваря и разглежда постъпилите оферти в срок до 14 дни от изтичане на срока, определен за подаването им. При разглеждане на офертите комисията може по всяко време:

1. да проверява заявените от участниците обстоятелства и верността или автентичността на приложените документи, включително чрез официално запитване до компетентни органи;

2. да изисква предоставяне в определен срок на допълнителни доказателства за обстоятелства, посочени в офертата, или отстраняване на технически несъответствия в работната програма.

(3) При констатирани технически несъответствия в работната програма комисията изпраща писмено уведомление до участника, което съдържа посочване на направените констатации, точни указания и срок за отстраняването им, който не може да е по-дълъг от 3 работни дни от получаване на искането.

(4) Допълнително представените документи по ал. 2, т. 2 стават неразделна част от офертата, като не могат да изменят или допълват офертата относно разработките по отделните критерии за оценка.

(5) Комисията класира участниците в съответствие с конкурсните или тръжните изисквания.

(6) За спечелил конкурса се определя участникът, класиран на първо място в съответствие с методиката за оценка на офертите, определена в конкурсните книжа, а за спечелил търга - участникът, който е предложил най-високата цена.

(7) Комисията съставя протокол и го изпраща за утвърждаване от министъра на енергетиката в срок до 3 работни дни от приключване на работата на комисията. С протокола комисията предлага:

1. да бъде предоставено разрешение или концесия на спечелилия конкурса или търга участник;

2. прекратяване на търга или конкурса при наличие на някое от основанията по чл. 50а."

§ 37. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. (1) В случаите по чл. 49, ал. 7, т. 1 в 3-месечен срок от утвърждаване на протокола министърът на енергетиката:

1. издава разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 - 7 на спечелилия конкурса или търга участник след одобрение от Министерския съвет и сключва договор в срок до 3 месеца от изтичането на срока за обжалване на разрешението по реда на Административнопроцесуалния кодекс, когато не е подадена жалба;

2. внася в Министерския съвет предложение за даване на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 или за подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, или за предоставяне на концесия.

(2) Министерският съвет:

1. одобрява издаването на разрешение за търсене и проучване на подземни богатства или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 - 7;

2. приема решение за издаване на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 или за подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море на участника, спечелил конкурса, и оправомощава министъра на енергетиката да сключи договор;

3. приема решение за предоставяне на концесия на участника, спечелил търга, и оправомощава министъра на енергетиката да сключи договор.

(3) С решението по ал. 2, т. 2 и 3 Министерският съвет определя срок за сключване на договора, но не повече от шест месеца от влизането в сила на решението.

(4) Когато участникът, спечелил конкурса или търга, не е търговец, разрешението се издава, съответно концесията се предоставя:

1. на новорегистриран от него едноличен търговец или на новоучредено търговско дружество, в което участникът е едноличен собственик на капитала – когато участникът е физическо лице;

2. на новоучредено търговско дружество, в което юридическото лице е едноличен собственик на капитала, съответно участниците в обединението притежават целия капитал в съотношението от договора им за обединение – когато участникът е юридическо лице или обединение.“

§ 38. Член 50а се изменя така:

„Чл. 50а. Конкурсът или търгът за предоставяне на разрешение или търгът за предоставяне на концесия се прекратява с решение на органа, открил производството, когато:

1. не е подадено нито едно заявление или нито една оферта;

2. няма допуснат участник;

3. нито едно заявление или нито една оферта не отговаря на изискванията на закона, на акта за откриване на производството или на изискванията на конкурсните или тръжните книжа;

4. отпадне необходимостта от провеждане на конкурса или търга в резултат на обстоятелства, които не са предвидени и не са могли да бъдат предвидени при приемане на акта за откриване на производството;

5. се установят нарушения при откриването или провеждането на конкурса или търга, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е открито производството;

6. участникът, спечелил конкурса или търга, и класираният на второ място участник последователно откажат да сключат договор или не предоставят доказателствата по чл. 23, ал. 5.“

§ 39. В част втора, глава втора, раздел II се създава се чл. 50б:

„Чл. 50б. Актовете, с които се издават разрешения или се предоставят концесии, както и актовете за прекратяване на конкурс или търг могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 40. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Заявлението може да бъде подадено и по електронен път.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заявлението трябва да е написано на български език и да съдържа:

1. името, съответно наименованието на кандидата, данните за контакт, включително електронен адрес, посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

2. групата подземни богатства по чл. 2, ал. 1, за която се иска разрешението;

3. наименованието, местоположението, размера и координатите на характерните гранични точки на площта, илюстрирана с карта в подходящ мащаб с обозначена номерация на характерните гранични точки;

4. декларациите по чл. 23, ал. 3 и документите по чл. 23а;

5. информация относно начина и датата на плащане на таксата, дължима при подаване на заявление.“

3. В ал. 3 думите „запечатан плик“ се заменят със „запечатана опаковка“.

4. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Длъжностни лица в Министерството на енергетиката проверяват наличието на всички изискуеми документи в 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1. При наличие на нередовности и/или непълноти до кандидата се изпраща писмено уведомление с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, както и точни указания за отстраняването им в 30-дневен срок от уведомяването. На кандидата се указва, че неотстраняването на нередовностите или непълнотите е основание за прекратяване на производството по подаденото заявление.“

5. Създава се ал. 5:

„(5) Когато кандидатът не е посочил адрес на електронна поща и не бъде открит на посочения от него адрес, уведомлението по ал. 4 се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката за срок 3 месеца. В тези случаи 30-дневният срок за отстраняване на констатираните нередовности и непълноти в заявлението започва да тече от датата, на която е изтекъл 3-месечният срок.“

§ 41. Създава се чл. 51а:

„Чл. 51а. (1) Министърът на енергетиката извършва съгласуването по чл. 26, ал. 1, когато заявлението е в съответствие с изискванията.

(2) След получаването на всички становища по чл. 26, ал. 1, когато те са положителни, в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на Министерството на енергетиката се публикува съобщение за предстоящо предоставяне на разрешение.

(3) Когато в срока по чл. 39, ал. 1, т. 3 друг кандидат заяви интерес за същата площ и за същата група подземни богатства, получените документи по чл. 51, ал. 3 се връщат на подалия ги кандидат.

(4) С изтичането на срока по чл. 39, ал. 1, т. 3, когато не е заявен интерес за същата площ и за същата група подземни богатства от друг кандидат, се открива производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване по право.

(5) Длъжностни лица в Министерството на енергетиката разглеждат работната програма по чл. 51, ал. 3 в 30-дневен срок от откриване на производството по ал. 4. Когато програмата не отговаря на установените технически или технологични стандарти, кандидатът се уведомява писмено да я коригира в съответствие с дадените му указания в 30-дневен срок от получаване на уведомлението. Кандидатът се уведомява писмено за приемането на работната програма в срока за разглеждането й.

(6) Когато кандидатът не е посочил адрес на електронна поща и не бъде открит на посочения от него адрес, уведомленията по ал. 5 се публикуват на интернет страницата на Министерството на енергетиката за срок 3 месеца. В тези случаи 30-дневният срок за коригиране на работната програма започва да тече от датата, на която е изтекъл 3-месечният срок.“

§ 42. Член 52 се изменя така:

„Чл. 52. (1) Министърът на енергетиката мотивирано прекратява производството по подаденото заявление, съответно производството за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, когато:

1. кандидатът не отговаря на някое от изискванията по чл. 23, ал. 1 или по чл. 23а, ал. 1 или е налице някое от основанията за изключване по чл. 23, ал. 2;

2. кандидатът не е отстранил нередовностите или непълнотите в срока по чл. 51, ал. 4 или чл. 51а, ал. 5 след дадените му задължителни указания;

3. по писмено искане на кандидата, когато той е единствен след изтичане на срока по чл. 39, ал. 1, т. 3;

4. кандидатът е декларирал или представил невярна информация;

5. е налице основание по чл. 53а, ал. 3.

(2) Актът на министъра на енергетиката може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс."

§ 43. Член 53 се изменя така:

„Чл. 53. (1) Министърът на енергетиката преценява целесъобразността и законосъобразността от предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване съобразно условията по чл. 56.

(2) Когато кандидатът не е търговец, разрешението се издава:

1. на новорегистриран от него едноличен търговец или на новоучредено търговско дружество, в което кандидатът е едноличен собственик на капитала – когато кандидатът е физическо лице;

2. на новоучредено търговско дружество, в което юридическото лице е едноличен собственик на капитала, съответно участниците в обединението притежават целия капитал в съотношението от договора им за обединение – когато кандидатът е юридическо лице или обединение.

(3) Министърът на енергетиката изготвя проект на разрешение и го внася за одобрение от Министерския съвет в 3-месечен срок от уведомлението по чл. 51а, ал. 5, изречение трето.

(4) Министърът на енергетиката издава разрешение за търсене и проучване или за проучване в 15-дневен срок от одобрението на Министерския съвет, публикува го на интернет страницата на Министерството на енергетиката и го изпраща за обнародване в "Държавен вестник".

(5) Министърът на енергетиката сключва договор с получилия разрешение кандидат в срок до 3 месеца от изтичането на срока за обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, когато не е подадена жалба. Когато не е сключен договор в срока по изречение първо по причини, за които титулярят на разрешението отговаря, разрешението губи правно действие."

§ 44. Създава се чл. 53а:

„Чл. 53а. (1) Когато в 6-месечен срок от подаване на заявлението не бъде внесен проект на разрешение за одобрение в Министерски съвет по причини, за които кандидатът отговаря, министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице уведомява писмено кандидата за потвърждаване на интерес от предоставяне на разрешението.

(2) Кандидатът за получаване на разрешение за търсене и проучване или за проучване потвърждава интереса си от предоставяне на разрешението и отстранява причините, поради които проектът на разрешение не може да бъде внесен за одобрение в Министерския съвет, в 3-месечен срок от уведомяването по ал. 1.

(3) Непотвърждаването на интерес в срока по ал. 2 или неотстраняването на причините, за които кандидатът отговаря, е основание за прекратяване на производството по предоставяне на разрешение."

§ 45. Член 54 се изменя така:

„Чл. 54. (1) За предоставяне на концесия за добив по право при условията на чл. 29 се подава писмено заявление, включително по електронен път, до министъра на енергетиката, което съдържа:

1. името, съответно наименованието на кандидата, данните за контакт, включително електронен адрес, посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

2. подземните богатства по чл. 2, за които се иска концесията;

3. наименованието, местоположението и координатите на характерните гранични точки на концесионната площ;

4. номер и дата на удостоверение за търговско откритие;

5. информация относно начина и датата на плащане на таксата, дължима при подаване на заявление.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. декларациите по чл. 23, ал. 3 и документите по чл. 23а;

2. план за разработка на находището с кратко описание на целите, сроковете за започването му, вида, обема, методите, продължителността и стойността на предвидените дейности, както и мерките за опазване на

земните недра и околната среда, включително информацията по чл. 51, ал. 2 от Закона за водите, безопасността на населението и човешкото здраве и културните ценности;

3. концесионни обосновки - правна и финансово-икономическа обосновка, съответстващи на изискванията, определени в приложение № 2.

(3) Длъжностни лица в Министерството на енергетиката проверяват наличието на изискуемите информация и документи в 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1. При наличие на нередовности и/или непълноти, включително когато планът за разработка на находището не отговаря на установените технически или технологични стандарти или на условията и мерките, предвидени с влязъл в сила акт, постановен по реда на глава шеста от ЗООС, или правната или финансово-икономическата обосновки не са в съответствие с изискванията по приложение № 2, до кандидата се изпраща писмено уведомление с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, точни указания и срок за отстраняването им, който не може да бъде по-кратък от 30 дни и по-дълъг от 60 дни от съобщението за това. На кандидата се указва, че неотстраняването на констатираните нередовности или непълноти в определения срок е основание за прекратяване на производството по подаденото заявление.

(4) Когато кандидатът не е посочил адрес на електронна поща и не бъде открит на посочения от него адрес, уведомлението по ал. 3 се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката за срок 3 месеца. В тези случаи определеният срок за допълване на документацията и/или коригиране на плана за разработка и/или обосновките започва да тече от датата, на която е изтекъл 3-месечният срок.

(5) С получаването на всички становища по чл. 26, ал. 1, когато те са положителни, производството за предоставяне на концесия по право се счита за открито, за което кандидатът се уведомява.

(6) Министърът на енергетиката мотивирано прекратява производството по подаденото заявление, съответно по предоставяне на концесия за добив, когато:

1. не е изпълнено някое от условията по чл. 29;

2. кандидатът не отговаря на някое от изискванията на чл. 23, ал. 1 или чл. 23а, ал. 1 или е налице някое от основанията за изключване по чл. 23, ал. 2;

3. кандидатът не е отстранил допуснатите нередовности или непълноти в срока по ал. 3 или 4;

4. е постъпило писмено искане от титуляря на удостоверение за търговско откритие;

5. кандидатът е декларирал или представил невярна информация;

6. не е налице някое от условията по чл. 39, ал. 2, т. 5;

7. е налице основание по чл. 54б, ал. 3.

(7) В случаите по ал. 6 на титуляря на удостоверение за търговско откритие не се дължи обезщетение за направените от него разходи.

(8) Актът на министъра на енергетиката за прекратяване на производството за предоставяне на концесия за добив по право може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс."

§ 46. Член 54а се изменя така:

„Чл. 54а. (1) Министърът на енергетиката преценява целесъобразността и законосъобразността от предоставяне на концесия за добив съобразно условията по чл. 56.

(2) В срок до 6 месеца от откриване на производството, съответно от отстраняване на допуснатите нередовности и/или непълноти, министърът на енергетиката внася в Министерския съвет мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия.

(3) С решението за предоставяне на концесия за добив се определят: обектът на концесията; предметът и срокът на концесията; лицето, на което се предоставя концесията; условията на концесията; основните права и задължения на страните; размерът на дължимото концесионно плащане с изключение на случаите по чл. 58, ал. 2, изречение първо; видът и размерът на гаранциите за изпълнение на задълженията по договора за концесия; изискванията, свързани с националната сигурност, отбраната на страната, опазването на земните недра, околната среда и водите, културните ценности, както и други изисквания на концесията.

(4) Решението на Министерския съвет се обнародва в "Държавен вестник".

(5) Решението на Министерския съвет може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник"."

§ 47. Създава се чл. 54б:

„Чл. 54б. (1) Когато в срок до една година от подаване на заявлението не бъде внесено мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия в Министерския съвет по причини, за които кандидатът отговаря, министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице уведомява писмено кандидата за потвърждаване на интерес от предоставяне на концесията.

(2) Кандидатът за получаване на концесия по право отстранява причините, поради които материалите по ал. 1 не могат да бъдат внесени в Министерския съвет, и потвърждава интереса си от предоставяне на концесията в 3-месечен срок от уведомяването по ал. 1.

(3) Непотвърждаването на интерес в срока по ал. 2 или неотстраняването на причините, за които кандидатът отговаря, е основание за прекратяване на производството по предоставяне на концесия."

§ 48. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „по чл. 54, ал. 6" се заменят с „по чл. 54а, ал. 3" и накрая се добавя „в рамките на решението на Министерския съвет за предоставяне на концесията за добив и проекта на концесионен договор".

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато в срока по ал. 1 не бъде сключен договор по причини, за които определеният за концесионер кандидат отговаря, решението за предоставяне на концесия губи правно действие."

§ 49. Член 56 се изменя така:

„Чл. 56. (1) Предоставянето на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив се отказва мотивирано, когато:

1. съществува опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за земните недра, за околната среда, за водите, за безопасността на населението и човешкото здраве, от разрушаване или увреждане на културни ценности или от разрушаване или увреждане на пътища от републиканската пътна мрежа;

2. кандидатът заяви площ, в границите на която са предоставени права за търсене и проучване или за проучване, или за добив и не са налице условията по чл. 24а, ал. 1;

3. площта за търсене и проучване или за проучване, или за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6 попада в:

а) урбанизирана територия с граници, определени с влязъл в сила подробен устройствен план;

б) територия, в чиито граници има влязъл в сила устройствен план за изграждане на национален обект или на обект на социалната или на техническата инфраструктура - публична общинска собственост;

в) територия с обществено предназначение, която е включена в приета от общинския съвет програма или план за развитие на общината по чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация;

4. производството е за издаване на разрешение за търсене и проучване или за проучване за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6, за което е прието решение на Министерския съвет по чл. 24а, ал. 2;

5. кандидатът не притежава технически и финансови възможности за извършване на дейността - при заявени права за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море.

(2) Отказът за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив, с изключение на случаите по чл. 24а, ал. 2, може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица – при разрешение за търсене и проучване или за проучване, съответно от обнародването на решението на Министерския съвет в „Държавен вестник“ – при концесия за добив.“

§ 50. Член 57 се изменя така:

„Чл. 57. Когато обстоятелство по чл. 56, ал. 1, т. 1 е възникнало след издаването на удостоверение за търговско откритие, кандидатът, направил откритието, се обезщетява за действително претърпените вреди по реда на действащото законодателство, като средствата се осигуряват по бюджета на Министерството на енергетиката.“

§ 51. В част втора, глава втора, раздел III се създава се чл. 57а:

„Чл. 57а. (1) Концесия за добив по право на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон се предоставя по искане на министъра, който е определен за орган на управление на предприятието, до министъра на енергетиката.

(2) В искането се съдържа:

1. информация за необходимостта от предоставяне на концесията и за изпълнение на условията по чл. 39, ал. 2, т. 5;

2. наименованието, местоположението и координатите на характерните гранични точки на находището;

3. координатите на характерните гранични точки на концесионната площ;

4. имотите – държавна собственост, които са в границите на концесионната площ;

5. изготвени от държавното предприятие план за разработка на находището със съдържание съгласно чл. 54, ал. 2, т. 2 и финансово-икономическа обосновка;

6. декларациите по чл. 23, ал. 3 и декларация, че предприятието притежава необходимите за извършване на добива финансови, технически и професионални възможности.

(3) Министърът на енергетиката извършва съгласуването по чл. 26 и преценява целесъобразността и законосъобразността съобразно условията по чл. 56, ал. 1, т. 1, 2 и 3 на предложението за предоставяне на концесия за добив, и внася в Министерския съвет мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия.

(4) Министерският съвет приема решение за предоставяне на концесия по право на държавното предприятие. Решението е със съдържанието по чл. 54а, ал. 3.

(5) Министърът на енергетиката и държавното предприятие сключват договор за концесия в срок до 3 месеца от влизането в сила на решението по ал. 4.“

§ 52. В чл. 58 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Изискването за заплащане по ал. 1 не се прилага в случаите по чл. 39, ал. 2, т. 5, при условие че държавното предприятие не използва добитите подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 за размяна на пазара, а добива и използва подземните богатства единствено за изпълнение на дейностите от предмета си на дейност, съставляваща естествен монопол. В останалите случаи държавното предприятие дължи концесионно плащане, определено при условията и по реда на чл. 61 и 62.“

§ 53. В чл. 60 се създава ал. 4:

„(4) Административните разходи за извършване на контрол по изпълнението на договорите за търсене и проучване или за проучване се покриват от таксите по ал. 1.“

§ 54. В чл. 61 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Концесионно плащане се дължи и в случаите по чл. 34, т. 4 за добитите полезни изкопаеми от минните отпадъци, за които концесионерът не е платил такова.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Концесионното плащане е цената, която концесионерът заплаща на концедента за предоставеното му право на експлоатация на подземни богатства чрез добив от съответното находище.“

3. Създават се нови ал. 3 и 4:

„(3) Конкретният размер на концесионното плащане за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, включително минималният му размер, се определя съгласно наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката и на министъра на финансите.

(4) За целите на изчисляване на размера на концесионното плащане всеки концесионер организира и осъществява счетоводното отчитане на дейността си в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти, като осигурява всеобхватното хронологично регистриране на счетоводната информация в аналитични и синтетични счетоводни сметки за всяка отделна концесия.“

4. Досегашните ал. 3 - 6 стават съответно ал. 5 - 8.

5. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 8“.

§ 55. В чл. 62, ал. 4 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 5“.

§ 56. В чл. 63а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Титулярят на разрешението или концесионерът предоставя финансово обезпечение за изпълнение на дейностите по ал. 1 чрез:

1. предоставяне на безусловна неотменяема банкова гаранция за всяка година от срока на съответния договор, издадена в полза на министъра

на енергетиката, със срок на валидност 14 месеца; нова безусловна неотменяема банкова гаранция се издава в срок до два месеца преди изтичане срока на предходната;

2. откриване на доверителна сметка в избрана от него банка, в която прави вноски в съответствие с договора;

3. едновременното прилагане на способите по т. 1 и 2."

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Титулярят по предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море или концесионерът по предоставена концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море предоставя и финансово обезпечение за обезпечаване на отговорността за предотвратяване и отстраняване на непосредствена заплаха от възникване на екологични щети или за екологични щети, причинени от сондажни, търсещи, проучвателни или добивни дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море.

(5) Финансовото обезпечението по ал. 4 се договаря между страните в съответния договор съобразно вида и стойността на предвидените дейности по ал. 1."

§ 57. В чл. 63б се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Конкретният размер на обезпечението по чл. 63а, ал. 2 се определя въз основа на предвидените в цялостния работен проект за търсене и проучване или за проучване, или за добив дейности по чл. 63а, ал. 1 съобразно утвърдения график за тяхното изпълнение."

2. В ал. 2 думите „след приемане на извършените дейности по ал. 1" се заличават.

§ 58. В чл. 64 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Фактическите разходи по ал. 1 и 2 се заверяват задължително от регистриран одитор преди приемането им от министъра на енергетиката за извършени."

2. Досегашните ал. 3 - 5 стават съответно ал. 4 - 6.

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „и 17“ се заличават.

§ 59. В наименованието на глава четвърта в част втора след думата „ДОГОВОРИ“ се добавя „ИЗМЕНЕНИЕ“ и се поставя запетая.

§ 60. В чл. 65 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашния текст става ал. 1 и в нея думите „освен ако в него е уговорено друго“ и запетаята пред тях се заличават.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Влизането в сила на договора по ал. 1 може да бъде поставено в зависимост от изпълнението на условия, определени с разрешението за търсене и проучване или за проучване, или с решението за предоставяне на концесия за добив, или с действащото законодателство. Изпълнението на условията се обвързва с определен срок.“

§ 61. В чл. 66 ал. 1 се изменя така:

„(1) Договорът задължително съдържа:

1. страните по договора;

2. предмета на договора, координатите и размера на предоставената площ;

3. срока на разрешението или на концесията, момента, от който той започва да тече, и условията за продължаването му;

4. правата и задълженията на страните;

5. условията и реда за изготвяне и предоставяне на проекти, отчети, първични данни, счетоводни документи и друга информация;

6. принадлежностите към концесията;

7. финансовите условия и реда за извършване на дължимите плащания, условия за промяна на размера на концесионното плащане при промяна на нормативната уредба, уреждаща реда за неговото определяне, включително вида и размера на отговорността за неизпълнение на задълженията по договора;

8. видовете, обхвата и размера на финансовото обезпечение за изпълнение на задълженията;

9. условията и реда за прехвърляне на права и задължения по чл. 25;

10. условията и реда за прекратяване на договора, включително последиците от неизпълнение на условията за влизането в сила на договора;

11. условията, които определят правата върху геоложка и друга информация, добита от титуляря на разрешението или от концесионера по време на дейностите по договора;

12. реда и начина за извършване на дейностите и временното им спиране;

13. условията за опазване на земните недра, околната среда, защитените територии, културните ценности и човешкото здраве;

14. условията и реда за осъществяване на контрол;

15. условията и реда за действие при възникнали обстоятелства на непреодолима сила;

16. условията и реда за разрешаване на спорове;

17. допълнителни условия."

§ 62. В част втора, глава четвърта, раздел I се създават чл. 66а, 66б и 66в:

„Чл. 66а. (1) Договорът за концесия с държавно предприятие в случаите по чл. 39, ал. 2, т. 5 съдържа реквизитите по чл. 66, ал. 1, както и:

1. дейностите, за изпълнение на които държавното предприятие може да използва добитите подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5;

2. забрана за разпореждане със или за използване на добитите подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 за дейности извън тези по т. 1;

3. описание на имотите – държавна собственост, които са предоставени на предприятието за нуждите на дейностите по концесията;

4. условие за извършване на добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 след влизането в сила на решение по ОВОС, с което се одобрява осъществяването, или на решение да не се извършва ОВОС на инвестиционното предложение за добив и първична преработка на подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5, издадени по реда на ЗООС.

(2) Държавното предприятие – концесионер, не може да заявява прехвърляне на трето лице на правата и задълженията, произтичащи от предоставената концесия за добив.

Чл. 66б. (1) Концесионният договор може да се изменя и/или допълва по взаимно съгласие на страните с допълнително споразумение при:

1. последващо възникване на опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за водите, за безопасността на населението и човешкото здраве, от разрушаване или увреждане на културни ценностти или от увреждане на пътища от републиканската пътна мрежа;

2. частично погиване на обекта на концесията или при обективна невъзможност за ползването му по предназначение;

3. настъпване на обективни обстоятелства, в резултат на които финансовите условия при предоставяне на концесията са значително променени;

4. в други случаи, определени с този закон или в договора.

(2) Когато измененията и/или допълненията са в рамките на решението за предоставяне на концесия, допълнителното споразумение се сключва с министъра на енергетиката, без да е необходимо приемане на решение на Министерския съвет за даване на съгласие за изменение и/или допълнение на договора, а в останалите случаи допълнителното споразумение се сключва от министъра на енергетиката след приемане на решение от Министерския съвет.

Чл. 66в. (1) В случаите по чл. 36, ал. 2 и 3 и чл. 66б, ал. 1 всяка от страните може да поиска изменение и/или допълнение на концесионния договор с мотивирано предложение.

(2) Искането на концесионера се отправя към министъра на енергетиката, който преценява законосъобразността и целесъобразността на предложението в срок до 3 месеца от получаването му.

(3) Концесионерът изразява становище по направено от министъра на енергетиката предложение в срок до 3 месеца от получаването му.

(4) При приемане на отправеното предложение страните сключват допълнително споразумение за изменение и/или допълнение на договора, съответно министърът на енергетиката внася мотивирано предложение до Министерския съвет за даване на съгласие за изменение и/или допълнение на договора. В случаите по чл. 36, ал. 2 и 3 с мотивираното предложение министърът на енергетиката предлага на Министерския съвет да даде съгласие и за изменения и/или допълнения в концесионния договор в съответствие с чл. 36, ал. 4.

(5) Министерският съвет приема решение по внесеното от министъра на енергетиката предложение.

(6) Страните сключват допълнително споразумение към концесионния договор в съответствие с решението по ал. 5.

(7) Разпоредбите по ал. 1 - 6 се прилагат и при изменение и/или допълнение на договори за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 или на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море."

§ 63. В чл. 67 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова т. 7:

„7. когато в срок до 3 години от влизането в сила на концесионния договор не е започнал добив на подземни богатства по причини, за които концесионерът отговаря;"

б) досегашната т. 7 става т. 8.

2. В ал. 3 думите „юридическото лице" се заменят с „търговеца", а след думите „чл. 23" се добавя „и 23а".

3. В ал. 4 думите „юридическото лице" се заменят с „търговеца", а след думите „чл. 23" се добавя „и 23а".

4. Създава се ал. 5:

„(5) Договор за концесия по чл. 66а се прекратява при:

1. настъпване на някое от основанията по ал. 2, т. 1, 2, 4 - 8;

2. прекратяване на дейността на държавното предприятие, освен ако със закон не е определено друго държавно предприятие, на което да се прехвърлят правата и задълженията по концесията;

3. нарушаване на забраната по чл. 66а, ал. 1, т. 2;

4. настъпване на друго условие, определено със закона, с който е образувано държавното предприятие."

§ 64. В чл. 68, ал. 2 думите „условията на договора" се заменят с „действащото законодателство или с клаузите на сключения договор".

§ 65. В чл. 69, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В основния текст думата „решение" се заменя с „акт".

2. Точка 2 се изменя така:

„2. възникне опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за водите, за безопасността на населението и човешкото здраве, от разрушаване или увреждане на културни ценности или от увреждане на пътища от републиканската пътна мрежа;".

§ 66. В чл. 71 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея запетаята след думите „Търговския закон" се заменя със съюза „и".

2. Създава се ал. 2:

„(2) Министърът на енергетиката представлява Министерския съвет по дела, свързани с изпълнението и прекратяването на концесионните договори, включително предявява вземания на концедента по съдебен ред."

§ 67. В част втора, глава четвърта се създава раздел IIа:

„Раздел IIа

Последици от прекратяване на концесионния договор

Чл. 71а. (1) При прекратяване на концесионния договор концесионерът е длъжен да предаде обекта на концесия на комисия, назначена от министъра на енергетиката. За предаването и приемането на обекта се съставя протокол, който се подписва от членовете на комисията и от упълномощен представител на концесионера.

(2) В състава на комисията се включват представители на Министерството на енергетиката, на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на съответния областен управител, в чието управление следва да премине обектът на концесия.

(3) Срокът за предаване и приемане на обекта на концесията е 30 дни от датата на прекратяване на концесионния договор или от датата на приемане на извършени дейности по ликвидация или консервация на миннодобивния обект и рекултивация на засегнатите земи, а в случаите на отказ от продължаване на концесионния договор с правоприемник - от датата на отказа.

(4) Когато концесионерът откаже да предаде обекта, както и когато към датата на прекратяване на концесионния договор търговецът – концесионер, е прекратен без правоприемник, комисията по ал. 1 съставя констативен протокол за отказ от предаване на обекта, съответно за невъзможност за предаване на обекта. Протоколът е основание за издаване

на заповед за изземване на обекта от областния управител по реда на Закона за държавната собственост.

(5) От датата на приемане на обекта, а в случаите по ал. 4 - от датата на изземването, обектът преминава в управление на областния управител.

Чл. 71б. В 14-дневен срок от датата на приемане на обекта министърът на енергетиката уведомява Министерския съвет и предоставя информация в Националния концесионен регистър за основанието, датата на прекратяване на договора и датата на приемане на обекта.

Чл. 71в. При предсрочно прекратяване на концесията всяка от страните може да търси обезщетение за действително претърпените вреди съобразно общите правила."

§ 68. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „вещно право на ползване" се заменят с „или прехвърля вещно право", а думите „условията, редът и обезщетението за ползването на земята" се заменят с „условията и редът за плащане на възнаграждение за това право".

2. В ал. 2 след думите „заинтересованата страна" се поставя запетая, добавя се „на която са предоставени права за подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4" и се поставя запетая.

§ 69. В чл. 79 думите „запаси и/или ресурси" се заменят със „запаси или запаси и ресурси".

§ 70. В чл. 82 ал. 1 се изменя така:

„(1) Търсенето, проучването, добивът и първичната преработка на подземни богатства, техническата ликвидация или консервацията на геологопроучвателни и миннодобивни обекти и рекултивацията на засегнатите земи се осъществяват въз основа на съгласувани от министъра на енергетиката или от оправомощено от него длъжностно лице цялостни и годишни работни проекти."

§ 71. В чл. 87, ал. 2, т. 7 съюзите „и/или" се заменят с „или".

§ 72. В чл. 88 се правят следните изменения:

1. В т. 3 съюзите „и/или" се заменят с „или".

2. В т. 8 думите „запаси и/или ресурси" се заменят със „запаси или запаси и ресурси".

§ 73. В чл. 90 се създава ал. 7:

„(7) Проверки на изпълнението на сключени договори за търсене и проучване, за проучване или за концесии за добив могат да се извършват и от Агенцията за държавна финансова инспекция и от Сметната палата при условия и по ред, определен с наредбата по чл. 92е."

§ 74. В част трета, глава пета се създават чл. 92а, 92б, 92в, 92г, 92д и 92е:

„Чл. 92а. (1) Цялостният контрол по изпълнение на договорите за търсене и проучване или за проучване, или за концесия за добив се осъществява от министъра на енергетиката.

(2) Контролът по изпълнението на договорите включва периодичен контрол на изпълнението на условията на разрешението или концесията и на задълженията на титуляря или на концесионера в съответствие с предвиденото в договорите.

(3) Контролът се осъществява чрез:

1. длъжностни лица от Министерството на енергетиката;

2. назначени от министъра на енергетиката комисии за контрол по изпълнението на концесионните договори (комисии за контрол);

3. лица, на които са възложени контролни дейности.

Чл. 92б. (1) Длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1 осъществяват периодичен контрол чрез:

1. проверка и анализ на документите за отчитане на резултатите от изпълнението на задълженията на титуляря/концесионера, определени в съответния договор;

2. планирани проверки на място, извършвани въз основа на предварително одобрен график;

3. извънредни проверки на място – при възникнала необходимост.

(2) Проверките по изпълнението на договорите завършват с констатации по отношение на изпълнението им.

Чл. 92в. (1) Контролът по изпълнение на договорите за търсене и проучване или за проучване се осъществява от длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1.

(2) За резултатите от извършения контрол длъжностните лица изготвят доклад до министъра на енергетиката.

Чл. 92г. (1) Контролът по изпълнение на договорите за концесия за добив се осъществява от длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1.

(2) Въз основа на констатациите от извършения контрол длъжностните лица изготвят доклад до съответната комисия за контрол. При констатирано неизпълнение с доклада се предлагат мерки за отстраняване на констатираните неизпълнения на условия и/или задължения по съответния договор, както и за сезиране на компетентните органи – при констатирано неизпълнение на нормативни изисквания.

Чл. 92д. (1) В зависимост от броя на контролираните договори за концесия за добив, от вида на обектите на концесия и от териториалното им местоположение министърът на енергетиката назначава една или повече комисии за контрол.

(2) В състава на комисията се включват представители на специализираната администрация на Министерския съвет и на Министерството на енергетиката.

(3) Министърът на енергетиката издава заповед, с която определя председателя, заместник-председателя на комисията и останалите членове на комисията.

(4) Комисията за контрол разглежда внесените доклади по чл. 92г, ал. 2. При констатирано неизпълнение комисията приема решения, с които дава указания на длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1 или прави предложения до министъра на енергетиката.

(5) Комисията за контрол приема годишен доклад за изпълнението на договорите за концесия за добив, който след одобряването му от министъра на енергетиката се предоставя на концедента.

(6) Комисията за контрол има право да предлага на министъра на енергетиката възлагането на трети лица на изпълнението на определени експертни или технически дейности, свързани с контролната дейност, при необходимост.

Чл. 92е. Условията и редът за осъществяване на контрол по изпълнението на договорите за търсене и проучване или за проучване, или за концесия за добив се уреждат в наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката."

§ 75. В чл. 93 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „глоба или имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв." се заменят с „глоба от 1000 лв. до 10 000 лв., а на юридическо лице

или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 50 000 лв.“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Който извършва добив на подземни богатства без надлежно предоставена концесия или с концесия, чието действие е спряно по реда на чл. 68 и на сключения договор, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва:

1. при първо нарушение с глоба от 1000 до 20 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.;

2. при повторно нарушение с глоба от 5000 до 50 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 200 000 до 300 000 лв.;

3. за всяко следващо нарушение с глоба от 10 000 до 100 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 400 000 до 500 000 лв.“

3. В ал. 3 думите „с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер от 1000 до 2000 лв., а при повторно нарушение - в размер от 5000 до 10 000 лв.“ се заменят със „с глоба от 1000 до 2000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 4000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 5000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.“.

4. В ал. 4 думите „с глоба или“ се заличават.

5. Алинея 5 се изменя така:

„(5) В случаите по ал. 2 наред с имуществената санкция наказващият орган постановява и отнемане в полза на държавата на добитите количества подземни богатства, както и на техническите средства, принадлежащи на нарушителя, които са послужили за извършване на добива, за превозването или за пренасянето на добитите подземни богатства. Когато нарушителят се е разпоредил с добитите количества подземни богатства, наказващият орган постановява отнемане в полза на държавата на тяхната парична равностойност. Отнемане не се допуска, когато стойността на вещите явно не съответства на характера и тежестта на административното нарушение.“

§ 76. В чл. 94 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „с глоба“ се добавя „от 10 000 до 100 000 лв“.

2. В ал. 2 след думите „с глоба“ се добавя „от 1000 до 10 000 лв“.

§ 77. Създава се чл. 94а:

„Чл. 94а. (1) Който извършва дейности, свързани с производствени или непроизводствени инсталации, включително сондажни дейности или комбинирани дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, без надлежно съгласуван вътрешен план за аварийно реагиране и/или негово изменение в съответствие с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или проучване, или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, се наказва с глоба от 10 000 до 50 000 лв., а на юридическото лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.

(2) Който извършва дейности, свързани с производствени или непроизводствени инсталации, включително сондажни дейности или комбинирани дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, без надлежно приет доклад за големите опасности или негово изменение в съответствие с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или проучване, или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, се наказва с глоба от 50 000 до 100 000 лв., а на юридическото лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 100 000 до 200 000 лв.“.

§ 78. В чл. 95, ал. 1 думите „по чл. 93 и 94“ се заменят с „по чл. 93, 94 и 94а“.

§ 79. В чл. 96 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „глоба или имуществена санкция от 5 хил. лв. до 50 хил. лв.“ се заменят с „глоба от 5000 до 20 000 лв., а на юридическо лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Нарушенията по ал. 1 се установяват с актове на длъжностни лица от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ или от оправомощено от него длъжностно лице.“

§ 80. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „находище на“ се заличават.

2. В т. 18 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“.

3. В т. 24 след думите „са отпадъци“ се добавя „в твърдо, течно или шламово състояние“.

4. Създават се т. 57 - 60:

„57. „инвестиционно предложение“ е понятие по смисъла на § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда;

58. „обект на концесия“ са подземните богатства, представляващи изключителна държавна собственост, за които е предоставена концесията за добив;

59. „принадлежности към концесията" са сгради, съоръжения и линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност, осигуряващи безпрепятственото и нормално осъществяване на дейностите по концесията;

60. „свързани лица“ е понятие по смисъла на § 1, т. 16 от Допълнителните разпоредби на Закона за концесиите.“

§ 81. Създава се приложение № 1 към чл. 45, ал. 4:

„Приложение № 1 към чл. 45, ал. 4

Изисквания към концесионните анализи

I. Общи изисквания

1. Концесионните анализи се оформят и предоставят на хартиен и електронен носител като единен документ, който съдържа:

1.1. въведение;

1.2. обща част;

1.3. екологичен, финансово-икономически и правен анализ;

1.4. общи изводи и препоръки;

1.5. приложения.

2. Общата част включва информация и аналитична част, която е обща за концесионните анализи по т. 1.

3. С общите изводи и препоръки в концесионните анализи се оформя становището относно законосъобразността и целесъобразността на предоставянето на концесията.

4. Приложенията към концесионните анализи са на хартиен носител и съдържат най-малко:

4.1. доказателства за собствеността, предназначението и начина на трайно ползване на имотите, включени в концесионната площ (извадка от картата на възстановената собственост и други подобни);

4.2. графична индивидуализация (схема и координатен регистър) на обекта на концесията;

4.3. други документи, които съдържат данни, въз основа на които са изготвени концесионните анализи.

5. Анализите се подписват от авторите и към тях се прилагат документите, удостоверяващи тяхната правоспособност, когато такава се изисква със закон.

II. Специфични изисквания

1. Въведението включва:

1.1. предмет, обект и цел на концесията;

1.2. обща информация за изготвяне на анализите:

1.2.1. предмет и цел на концесионните анализи;

1.2.2. източници на информация и актуалност на данните;

1.2.3. договор за възлагане и данни за екипа.

2. Общата част включва и:

2.1. определяне на фактическото и правното основание за предоставяне на концесията за добив;

2.2. индивидуализация на обекта на концесията, концесионната площ и принадлежностите към концесията;

2.3. установяване и анализ на основните характеристики на обекта на концесията за добив.

3. Екологичният анализ включва:

3.1. обща информация;

3.2. техническа характеристика на концесията – предмет, местоположение, описание на обекта и дейността; описание на основните технологични процеси; инфраструктура; етапи на концесията;

3.3. характеристика на други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например: необходимост от изграждане на нови елементи на инфраструктурата, третиране на отпадъчните води и др.);

3.4. характеристики на потенциалното въздействие - кратко описание на възможните въздействия вследствие на реализацията на инвестиционното предложение;

3.5. определяне на очаквано замърсяване и дискомфорт на околната среда и на риска от инциденти;

3.6. определяне на чувствителни територии, включително зони за защита на водите (предназначени за питейно-битово водоснабдяване, зони за отдих и водни спортове, включително зони за къпане, санитарно-охранителни зони и др.), защитени зони, включително дали концесионната площ засяга или тангира контурите на защитени зони от Мрежа „Натура 2000“ като част от Европейската екологична защитена зона, във връзка с чл. 5 и 6 от Закона за биологичното разнообразие, санитарно-охранителни зони и други;

3.7. характеристики на потенциалното въздействие - кратко описание на възможните въздействия вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

3.7.1. въздействие върху хората и тяхното здраве, земеползването, материалните активи, атмосферния въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафта, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи, единични и групови културни ценности, както и очакваното въздействие от естествени и антропогенни вещества, вещества, елементи и други замърсители и процеси, различните видове отпадъци и техните местонахождения, рисковите енергийни източници - шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми;

3.7.2. въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до обекта на концесията;

3.7.3. въздействие върху водовземане, разрешено по реда на Закона за водите, включително върху експлоатирани и резервни съоръжения за водовземане за питейно-битово водоснабдяване на населението;

3.7.4. вид на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно или дълготрайно, постоянно или временно, положително или отрицателно);

3.8. описание и анализ на компонентите и факторите на околната среда, които се очаква да бъдат обект на въздействие в резултат от предоставянето на концесията за добив;

3.9. експертна прогноза за предполагаемото въздействие върху засегнатите в резултат на дейностите по концесията компоненти и фактори на околната среда;

3.10. мерки за намаляване на отрицателното въздействие от концесионната дейност върху компонентите на околната среда;

3.11. управление на минните отпадъци, които се очаква да се генерират по време на експлоатацията на обекта на концесията;

3.12. действия при аварийни ситуации;

3.13. собствен мониторинг (при необходимост) на засегнатите в резултат на осъществяването на концесията компоненти на околната среда;

3.14. ликвидация на миннодобивния обект и рекултивация на засегнатите в резултат на експлоатацията земи, в които се включва отстраняването на екологични щети (при необходимост);

3.15. заключение за допустимото замърсяване на околната среда и водите в съответствие с действащото в страната законодателство.

4. Финансово-икономическият анализ включва:

4.1. описание и характеристика на обекта на концесия, както и на възможните технологии, свързани с ползване на обекта на концесия;

4.2. технически изисквания и нива, необходими за осъществяване на дейността и ползването на обекта, включително оборудване, гарантиращо спазване на изискванията по опазване на околната среда;

4.3. минимална инвестиционна, работна и рекултивационна програма във връзка с осъществяването на концесията по години, включително индивидуализиране и оценяване на задължителните подобрения;

4.4. анализ на разходите и на приходите от концесията, включително нулев сценарий, съдържащ:

4.4.1. анализ на разходите по години – за инвестиции, за експлоатация, за ликвидация и рекултивация и други, свързани с ползването на обекта;

4.4.2. анализ на очакваните приходи по години в резултат на ползването на обекта; принципи, начин и особености на ценообразуването на дадения пазар;

4.5. предварителна оценка и предложение за вид, размер и начин на внасяне на концесионното плащане;

4.6. анализ и изводи за ефективността на проекта, извършени въз основа на вътрешната норма на възвръщаемост, нетната настояща стойност, срок на откупуване на инвестициите и предложение за размера на концесионното плащане;

4.7. обосновано предложение за срок на концесията, включително в зависимост от необходимия период за възстановяване на вложените инвестиции;

4.8. анализ на рисковете и изготвяне на матрица за разпределението им;

4.9. предложения за вида, размера и начина на плащане на депозити, гаранции и други обезпечения за изпълнение на задълженията по концесионния договор.

5. Правният анализ включва:

5.1. анализ на нормативната уредба, регламентираща дейностите, свързани с обекта на концесията, и за определяне на задължителните изисквания, които се спазват от страните по концесионния договор; определяне на правното основание за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства;

5.2. установяване и анализ на собствеността върху земите, покриващи находището, както и на принадлежностите към концесията, включително наличието на ограничени вещни права и други тежести; установяване предназначението на земите, покриващи обекта на концесия;

5.3. установяване наличието на права на трети лица, имащи отношение към ползването на обекта, и установяване на необходимостта от извършване на отчуждителни процедури;

5.4. анализ и препоръки относно съдържанието на концесионния договор, включително:

5.4.1. условия за влизане в сила на концесионния договор;

5.4.2. условия за осъществяване на концесията;

5.4.3. права и задължения на страните по договора;

5.4.4. отговорност за неизпълнение на задълженията по договора;

5.4.5. условия и ред за решаване на споровете между страните.

6. Общи изводи и препоръки:

6.1. анализ на законосъобразността и целесъобразността от предоставяне на концесията, включително установяване на наличието или необходимостта от предотвратяване на обстоятелства, които създават опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда и водите, за безопасността на населението и човешкото здраве, от разрушаване или увреждане на културни ценности и на други обстоятелства, определени със закон;

6.2. мотивиране на:

6.2.1. отделните елементи от съдържанието на решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия;

6.2.2. минималните нива на приложимите изисквания;

6.2.3. препоръчителните условия, на които трябва да отговарят офертите;

6.3. обосновани предложения за вида и размера на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и за други обезпечения по договора."

§ 82. Създава се приложение № 2 към чл. 54, ал. 2, т. 3:

„Приложение № 2 към чл. 54, ал. 2, т. 3

Изисквания към концесионните обосновки

1. Концесионните обосновки - правна и финансово-икономическа, се оформят и предоставят на хартиен и електронен носител като единен документ. Приложенията към концесионните обосновки са на хартиен носител и съдържат най-малко доказателства за собствеността, предназначението и начина на трайно ползване на имотите, покриващи концесионната площ (извадка от картата на възстановената собственост и други подобни); графична индивидуализация (схема и координатен регистър на обекта на концесията); други документи, които съдържат данни, въз основа на които са изготвени концесионните обосновки.

2. Правната обосновка включва:

2.1. анализ на нормативната уредба, регламентираща дейностите, свързани с обекта на концесията, и за определяне на задължителните изисквания, които се спазват от страните по концесионния договор;

определяне на правното основание за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства; анализ на кумулативното наличие на трите предпоставки за приложението на чл. 29;

2.2. установяване и анализ на собствеността върху земите, покриващи находището, както и на принадлежностите към концесията, включително наличието на ограничени вещни права и други тежести; установяване предназначението на земите, покриващи обекта на концесия;

2.3. установяване наличието на права на трети лица, имащи отношение към ползването на обекта, и установяване на необходимостта от извършване на отчуждителни процедури;

2.4. анализ и препоръки относно съдържанието на концесионния договор, включително:

2.4.1. условия за влизане в сила на концесионния договор;

2.4.2. условия за осъществяване на концесията;

2.4.3. права и задължения на страните по договора;

2.4.4. отговорност за неизпълнение на задълженията по договора;

2.4.5. условия и ред за решаване на споровете между страните.

3. Финансово-икономическата обосновка включва:

3.1. описание и характеристика на обекта на концесия, както и на възможните технологии, свързани с ползване на обекта на концесия;

3.2. технически изисквания и нива, необходими за осъществяване на дейността и ползването на обекта, включително оборудване, гарантиращо спазване на изискванията по опазване на околната среда;

3.3. минимална инвестиционна, работна и рекултивационна програма във връзка с осъществяването на концесията, по години;

3.4. анализ на разходите и на приходите от концесията, включително нулев сценарий, съдържащ:

3.4.1. анализ на разходите по години – за инвестиции, за експлоатация, за ликвидация и рекултивация и други, свързани с ползването на обекта;

3.4.2. анализ на очакваните приходи по години в резултат на ползването на обекта; принципи, начин и особености на ценообразуването на дадения пазар;

3.5. предварителна оценка и предложение за вид, размер и начин на внасяне на концесионното плащане;

3.6. анализ и изводи за ефективността на проекта, извършени въз основа на вътрешната норма на възвръщаемост, нетната настояща стойност, срок на откупуване на инвестициите и предложение за размера на концесионното плащане;

3.7. обосновано предложение за срок на концесията, включително в зависимост от необходимия период за възстановяване на вложените инвестиции;

3.8. анализ на рисковете и изготвяне на матрица за разпределението им.

4. Обосновките се подписват от авторите и към тях се прилагат документите, удостоверяващи тяхната правоспособност, когато такава се изисква със закон.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 83. (1) В срок до 3 месеца от влизането в сила на закона министърът на енергетиката уведомява писмено лицата, заявили в срок права за предоставяне на концесия при условията и по реда на § 4, 4а или 4б от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за концесиите (отм., ДВ, бр. 96 от 2017 г.), по които заявления не е прието решение от Министерския съвет за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства без търг или конкурс, за необходимостта от предоставяне на концесионни анализи - екологичен, финансово-икономически и правен анализ, съответстващи на изискванията по приложение № 1 и на декларациите по чл. 23, ал. 3 и документите по чл. 23а.

(2) Срокът за предоставяне на документите по ал. 1 е 3-месечен от датата на получаване на уведомлението.

(3) Документите по ал. 1 се проверяват в 14-дневен срок от предоставянето им. При наличие на нередовности и/или непълноти, включително когато концесионните анализи не отговарят на изискванията по приложение № 1, до кандидата се изпраща писмено уведомление с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, точни указания и срок за отстраняването им, който не може да бъде по-кратък от 30 дни и по-дълъг от 60 дни от съобщението за това.

(4) Когато в срока по ал. 2 или 3 не бъдат представени изискуемите документи по ал. 1, правото за получаване на концесия без търг или конкурс се погасява от датата на изтичане на съответния срок и концесията се предоставя по общия ред.

(5) Министърът на енергетиката извършва съгласуването по чл. 26 след приемане на документите по ал. 1.

(6) С получаването на всички становища по чл. 26, ал. 1, когато те са положителни, производството за предоставяне на концесия по право се счита за открито и министърът на енергетиката преценява целесъобразността и законосъобразността от предоставяне на концесия за добив съобразно условията по чл. 56, ал. 1.

(7) Министърът на енергетиката в срок до 6 месеца от откриване на производството внася в Министерския съвет мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия.

(8) Министерският съвет приема решение за предоставяне на концесия по право. Решението е със съдържанието по чл. 54а, ал. 3.

(9) Концесията се предоставя при спазване на условията на § 4, 4а или 4б от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за концесиите (отм., ДВ, бр. 96 от 2017 г.).

(10) За извършвания добив на подземни богатства за периода до сключване на концесионен договор, съответно до погасяване на правото за получаване на концесия без търг или конкурс, лицата по ал. 1 заплащат концесионно плащане, определено по реда на чл. 61, заедно с дължимите лихви и ДДС за периода.

§ 84. (1) В срок до 3 месеца от влизането в сила на закона министърът на енергетиката уведомява писмено концесионерите по сключени договори за концесия за добив на подземни богатства по отменената разпоредба на чл. 3, ал. 2 от Закона за подземните богатства, за които не е взето решение от Министерския съвет за изменение и допълнение на концесионния договор в съответствие с действащото законодателство, за необходимостта от предоставяне на документите по чл. 54.

(2) Срокът за предоставяне на документите е 3 месеца от датата на получаване на уведомлението по ал. 1.

(3) Когато в срока по ал. 2 не бъдат представени изискуемите документи, концесионният договор се прекратява с решение на Министерския съвет поради противоречие със закона.

§ 85. (1) Концесионерите по предоставени концесии за добив на подземни богатства, по които концесионните договори не предвиждат задължение за изготвяне и предоставяне на цялостен работен проект за ликвидация или консервация на миннодобивния обект и за рекултивация на засегнатите земи, изготвят и предоставят проекта на министъра на енергетиката за съгласуване в срок до една година от влизането в сила на този закон.

(2) Министърът на енергетиката има право да спре действието на договора по реда на чл. 68 от този закон при неизпълнение на задължението в срока по ал. 1.

§ 86. (1) Сключените до влизането в сила на този закон договори запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

(2) Разпоредбите на този закон относно изменението, включително на срока, и прекратяването на договорите, както и на разпоредбите на § 85 се прилагат за договорите по ал. 1.

§ 87. Процедурите по предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за проучване, или концесии за добив на подземни богатства, започнали до влизането в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

§ 88. (1) Министерският съвет приема наредбата по чл. 92е в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Нормативните актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в срок до една година от влизането му в сила.

§ 89. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 43 от 2011 г., бр. 38, 60, 82 и 102 от 2012 г., бр. 15, 27, 66 и 109 от 2013 г., бр. 28, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 60, 79 и 100 от 2015 г., бр. 13, 15, 57, 61 и 95 от 2016 г., бр. 13, 58 и 103 от 2017 г., бр. 17, 77 и 83 от 2018 г. и бр. 1 и 17 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 69:

а) в ал. 1:

аа) точка 1 се изменя така:

„1. за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване или с проучване на подземни богатства въз основа на разрешение, издадено по Закона за подземните богатства - за срока на разрешението;“

бб) създава се т. 4:

„4. за извършване на дейности, свързани с допроучване на подземни богатства въз основа на предоставена концесия за добив по Закона за подземните богатства – за периода, в който ще бъдат извършени дейностите по допроучване в съответствие със съгласуван по реда на Закона за подземните богатства работен проект.“;

б) в ал. 2, т. 2 след думите „ал. 1, т. 1“ се добавя „и 4“.

2. В чл. 70:

а) в ал. 1, т. 2 думите „за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства“ се заменят с “в случаите по чл. 69, ал. 1, т. 1 и 4“;

б) в ал. 2:

аа) в основния текст думите „свързани с търсене и проучване на подземни богатства“ се заменят със „свързани с търсене и проучване или с проучване, или с допроучване на подземни богатства“;

бб) точка 1 се изменя така:

„1. разрешение за търсене и проучване или за проучване, издадено по реда на Закона за подземните богатства или договор за предоставяне на концесия за добив заедно със съгласувания по реда на Закона за подземните богатства работен проект;“

в) в ал. 3, изречение второ думите „дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства“ се заменят с „дейности, свързани с търсене и проучване или с проучване, или с допроучване на подземни богатства“.

3. В чл. 71, ал. 1 след думите „ал. 1, т. 1“ се добавя „и 4“.

4. В чл. 72, ал. 3 думите „т. 1 и 3“ се заменят с „т. 1, 3 и 4“.

5. В чл. 79 ал. 10 се изменя така:

„(10) Алинеи 8 и 9 не се прилагат при промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии за концесии за добив на подземни богатства.“

§ 90. В § 16 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 100 от 2015 г.) се създава ал. 4:

„(4) Алинеи 2 и 3 не се прилагат при промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии за концесии за добив на подземни богатства."

§ 91. В Закона за железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 47 и 96 от 2002 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 77 и 88 от 2005 г., бр. 36, 37, 62, 92 и 108 от 2006 г., бр. 22, 35, 74 и 81 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 47 от 2011 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 17 и 47 от 2015 г., бр. 19 и 58 от 2016 г., бр. 96 и 103 от 2017 г., бр. 17 и 77 от 2018 г. и бр. 20 и 62 от 2019 г.), в чл. 10 се създава ал. 7:

„(7) За изпълнение на дейностите по ал. 1, т. 2 на НК „ЖИ" се предоставя концесия по право за добив на строителни материали при условията и по реда на Закона за подземните богатства."

§ 92. В Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 17 от 1991 г.; попр., бр. 20 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 74 от 1991 г., бр. 18, 28, 46 и 105 от 1992 г., бр. 48 от 1993 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1993 г. – бр. 64 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 83 от 1993 г., бр. 80 от 1994 г., бр. 45 и 57 от 1995 г.; решения № 7 и 8 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 59 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 79 от 1996 г.; Решение № 20 на Конституционния съд от 1996 г. – бр. 103 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 104 от 1996 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 15 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 62, 87, 98, 123 и 124 от 1997 г., бр. 36, 59, 88 и 133 от 1998 г., бр. 68 от 1999 г., бр. 34 и 106 от 2000 г., бр. 28, 47 и 99 от 2002 г., бр. 16 от 2003 г., бр. 36 и 38 от 2004 г., бр. 87 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 13, 24 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 6, 10, 19, 44, 94 и 99 от 2009 г., бр. 62 от 2010 г., бр. 8 и 39 от 2011 г., бр. 25 и 44 от 2012 г., бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 38, 49 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 31, 61 и 100 от 2015 г., бр. 61 от 2016 г., бр. 13 и 58 от 2017 г., бр. 42, 55 и 77 от 2018 г. и бр. 61 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 25, ал. 3 т. 4 се изменя така:

„4. изпълнение на дейности по предоставени концесии по Закона за подземните богатства и за инвестиционни проекти, свързани със социално-икономическото развитие на общината;".

§ 93. В § 14, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 100 от 2015 г.) след думите „техническата инфраструктура“ се добавя „за изпълнение на дейности по предоставени права по Закона за подземните богатства“.

§ 94. В Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра (обн., ДВ, бр. 14 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2012 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 7 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8, ал. 4 думите „на всеки три години“ се заменят с „на всеки четири години“.

2. В чл. 39, ал. 2, т. 1 думите „копие от документа за регистрация или“ се заменят с „декларация за“.

3. В чл. 66:

а) в ал. 1, т. 1 частицата „не“ се заличава;

б) в ал. 2 след думите „затваряне на мястото за съхранение“ се добавя „в случаите по ал. 1, т. 1 или 2“;

в) в ал. 3 думата „Операторът“ се заменя със „След затваряне на мястото за съхранение в случаите по ал. 1, т. 1 или 2 операторът“, а думите „Закона за опазване на околната среда“ се заменят със „Закона за ограничаване на изменението на климата“;

г) в ал. 7, в основния текст след думите „затварянето на място за съхранение“ се добавя „в случаите по ал. 1, т. 3“.

4. В чл. 71 след думите „затваряне на място за съхранение“ се добавя „в случаите по чл. 66, ал. 1, т. 3“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на …… 2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства

Необходимостта от разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства (ЗИД на ЗПБ) е обусловена от няколко основни причини. На първо и основно място това е новата нормативна уредба в областта на концесионирането и по-специално - влизането в сила през януари 2018 г. на новия Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 3 януари 2018 г.). Концесиите за добив на подземни богатства са изключени от обхвата на Закона за концесиите, поради което влизането му в сила доведе до празнота в нормативната уредба по отношение на осъществявания от министъра на енергетиката контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, както и по отношение изменението на действащи концесионни договори. Към 13 декември 2019 г. действащи са 539 договора за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства.

През 2011 г. със създаването на единен орган по управление на подземните богатства беше въведен единен подход при определяне на държавната политика за разпореждане с подземните богатства, приложима за цялостния процес, обединяващ фазите на търсене, проучване и експлоатация, както и управление на минните отпадъци; ясно регламентиране на отговорностите за изготвяне и провеждане на държавната политика и стратегия в областта на управлението на подземните богатства на Република България като част от икономическата политика на държавата; по-голяма ефективност и прозрачност при регулиране на отношенията между държавата и частния бизнес в областта на търсенето, проучването и добива на подземни богатства; намаляване на административната тежест чрез възприетия подход при администрирането „на едно гише"; постигане на съответствие с възприетите институционални модели за управление на подземните богатства в държавите от Европейския съюз.

В резултат на натрупания от единния орган по управление на подземните богатства практически опит при осъществяване на нормативно предвидените процедури по предоставяне на права за подземни богатства бяха установени някои непълноти в нормативната уредба, които от своя страна обусловиха необходимостта от нейното прецизиране.

С предложения законопроект се регламентират конкретни срокове за откриване на производството по предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства, съответно за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства; предвидени са конкретни срокове за провеждане на отделните етапи от процедурата по предоставяне на разрешение/концесия за добив, включително детайлно са регламентирани конкурсните/тръжните процедури за предоставяне на права за подземни богатства; предвидени са конкретни разпоредби относно доказване наличието на управленски и финансови възможности на кандидатите за предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства, или на концесия за добив на подземни богатства; предвидени са разпоредби, регламентиращи възможността за изменение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства, както и разпоредби, уреждащи последиците от прекратяване на концесионни договори за добив на подземни богатства, включително условия и ред за предаване и приемане на обекти на концесия при прекратяване на концесионните договори.

С предложения законопроект (чл. 23) изчерпателно са уредени основанията, при чието наличие кандидат за предоставяне на разрешение или на концесия не се допуска до съответното производство. В съответствие с изискванията за намаляване на административната тежест върху гражданите и бизнеса чрез премахване на изискването за предоставяне на официални удостоверителни документи на хартиен носител, е предвидена служебна проверка за удостоверяване на някои от обстоятелствата.

С цел осигуряване на ефективно управление на подземните богатства и недопускане на умишлено блокиране на отделни находища на подземни богатства се регламентира възможността за прекратяване на концесионен договор за добив на подземни богатства в случаите, при които концесионерът в продължение на 3 години от влизането в сила на договора не е започнал добив на подземни богатства по причини, за които той отговаря (например не е предприел необходимите процедурни действия пред компетентния орган по опазване на околната среда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда; не е предприел необходимите процедурни действия за смяна на предназначението на земи, покриващи съответното находище и др.).

С Националната стратегия за развитие на минната индустрия, приета с Решение № 761 на Министерския съвет от 29 септември 2015 г., като специфична цел е определено насърчаването на търсенето, проучването и

добива на нефт и природен газ при прилагане на водещи световни и европейски технологии за добив и на практики за опазване на околната среда.

С Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г., като приоритет за постигане на стратегическа цел (цел 199: Енергийна сигурност чрез добив) е предвидено гарантирането на енергийната сигурност и независимост на страната, диверсификацията на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за България. Посоченият приоритет, съответно стратегическата цел, могат да бъдат осъществени чрез продължаване на проучванията за природен газ в дълбоко Черно море. Дълбоководното проучване за нефт и природен газ е сложен и дълъг процес, особено в недоизследвана област, каквато е българската част на Черно море, където са прокарани малко сондажи и геологията не е добре изучена. Това изисква големи разходи, сложни операции и логистика, както и сериозна обработка и интерпретация на данни. По-специално, достъпът до Черно море е труден и в района съществуват малко ресурси, което обуславя продължителност на проучвателния график. Обикновено оценката на перспективността на даден проучвателен блок чрез прокарване на един проучвателен сондаж е сложен и дълъг процес, който в идеалния случай изисква продължителност между 36 и 48 месеца. За определяне на пълния потенциал на проучвателната площ е необходимо да бъдат просондирани последователно няколко сондажа. От изключителна важност е сроковете на разрешението за търсене и проучване на подземни богатства – нефт и природен газ, в дълбоки води да позволят наличието на достатъчно време за подготовка и сондиране на множество сондажи последователно по безопасен и ефективен начин, като се използва информацията, придобита от предходни сондажи.

Предвид спецификата на дейностите по търсене и проучване на нефт и газ в дълбоки води се предвижда възможност срокът на разрешението за търсене и проучване на нефт и газ в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона в Черно море да бъде удължен до две години след изтичането на сроковете по чл. 31, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗПБ. Така ще се осигури достатъчен период от време за изпълнение на ефективни търсещо-проучвателни дейности, включително прокарване на проучвателни сондажи, съответно интерпретиране на получените данни, насочени към откриване на нови находища.

С предложения законопроект се отстранява и несъответствието при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО, наричана по-нататък „Директива 2009/31/ЕО".

Изискванията на Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 140/114 от 5 юни 2009 г.), са транспонирани със Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра.

През 2015 г. Европейската комисия отправя запитване за предполагаемо несъответствие на националните мерки за транспониране на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации.

В резултат на предоставения отговор от Министерството на енергетиката и за отстраняване на констатирано несъответствие при транспониране на Директива 2009/31/ЕО Европейската комисия предлага да се изменят разпоредбите на чл. 66, ал. 1, 2, 3 и 7 и чл. 71 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра.

В съответствие с препоръките на Европейската комисия предложеният законопроект предвижда изменение и допълнение на разпоредбите на чл. 66, ал. 1-3 и 7 и на чл. 71 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра.

С проекта на ЗИД на ЗПБ е транспонирано и изменението на чл. 48 на Директива 2009/31/ЕО, въведено с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета, чрез изменение на разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра.

В съответствие с Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно безопасността на свързаните с нефт и газ дейности в крайбрежни води, транспонирана в българското

законодателство с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или проучване или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, приета с Постановление № 366 на Министерския съвет от 21 декември 2016 г., с проекта на ЗИД на ЗПБ са предвидени имуществени санкции за извършване на дейности без надлежно съгласуван вътрешен план за аварийно реагиране и/или негово изменение.

На 27 януари 2014 г. Европейската комисия стартира процедура по Нарушение № 2013/2264 за неизпълнение на задължението за пълно и точно транспониране в националното законодателство на разпоредби от Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО. На 8 март 2019 г. по процедурата е получено допълнително мотивирано становище. В съответствие с констатациите на Европейската комисия и поетите от българска страна ангажименти предложеният законопроект предвижда в чл. 22ж да бъде създадена ал. 6 и е допълнена дефиницията за минни отпадъци по § 1, т. 24 от Допълнителните разпоредби на Закона за подземните богатства.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на дирекция „Модернизация на администрацията“

ОТНОСНО: частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства

На основание чл. 30б, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с **Ваш № Е-03-00-505 от 4 декември 2017 г.** частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства със следните препоръки:

1. **Относно раздел 1 „Дефиниране на проблема“:**

При извършването на частична предварителна оценка на въздействието следва да се използват конкретни данни и статистика, които са съществена част от дефинирането на проблемите и обосновката на избрания вариант. Във връзка с това предлагаме изложението в този раздел да се допълни по възможност със съответната статистика или друга информация относно посочените проблеми.

2. **Относно раздел 2 „Цели“:**

В контекста на препоръката по т. 1 и в случай че са налице данни, които могат да бъдат използвани като базови по отношение постигането на поставените цели, предлагаме

някои от целите да бъдат формулирани с измерим количествено или качествено резултат. Формулирани по подобен начин, целите биха имали особено значение при последващо оценяване на реализирането на избрания вариант на действие.

3. **Относно раздел 4 „Варианти на действие“:**

Представянето на вариантите следва да започне с Вариант за действие 0 – „Без намеса“ и след това да продължи с другите варианти. Тази поредност на разглеждане на вариантите се спазва във всички раздели от оценката.

С цел подобряването на оценката на въздействието обръщаме внимание, че според Ръководството за извършване на оценка на въздействието, прието с Решение № 549 на Министерския съвет от 2014 г., не се препоръчва разглеждането само на два варианта – „вариант без намеса“ и „вариант фаворит“. Във връзка с това предлагаме да се обмисли възможността в оценката на въздействието да се включи и да бъде разгледан и трети вариант (напр. с предприемане на организационни промени).

4. **Относно раздел 5 „Негативни въздействия“ и раздел 6 „Положителни въздействия“:**

За пълното представяне на потенциалните въздействия в раздел 5 и раздел 6 следва да се разгледат негативните и положителните въздействия върху всички или поне върху основните групи заинтересовани страни във всички варианти. Във връзка с това предлагаме изложението на раздел 5 и раздел 6 да бъде допълнено с информацията относно очакваните негативни и положителни въздействия по групи заинтересовани страни за всички варианти, като се започне с Вариант 0 – „Без действие“. В случай че очакваните въздействия са сходни за различните групи заинтересовани страни в различните варианти, това следва да се посочи в изложението на съответното място, за да е ясно, че въздействията са представени общо за всички заинтересовани страни.

Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“
(съгласно заповед № Н-1741/05.12.2017 г.)

/АЛЕКО ДЖИЛДЖОВ/

Формуляр за ЧАСТИЧНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО* * Приложете към формуляра допълнителна информация, доказваща оценката	
Институция: Министерство на енергетиката	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства
За включване в законодателната програма на Министерския съвет за периода:	**Дата: 20.12.2017г.**
Контакт за въпроси:	**Цвета Милева** **Телефон: +359 2 9263 210** **Веселина Кинанева** **Телефон: +359 2 9263 169**

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Необходимостта от разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства е обусловена от новата нормативна уредба в областта на концесионирането и по-специално влизането в сила на новия Закон за концесиите (обн. ДВ, бр. 96 от 01.12.2017г.). Концесиите за добив на подземни богатства са изключени от обхвата на новия Закон за концесиите, поради което с проекта на ЗИД на ЗПБ се предвижда детайлно да бъдат уредени контролните правомощия на министъра на енергетиката във връзка с осъществявания контрол по изпълнение на концесионните договори. Към 01.12.2017г. действащи са 526 договора за добив на подземни богатства.

С проекта на ЗИД на ЗПБ се предвижда и прецизиране на действащата нормативна уредба по отношение доказване наличието на управленски и финансови възможности на кандидатите за предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства или на концесия за добив на подземни богатства. С проекта на ЗИД на ЗПБ се предвижда и изменение на Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра с оглед отстраняване на несъответствие при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации.

1.2. Опишете какви са проблемите в приложението на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Влизането в сила на новия Закон за концесиите ще доведе до празнота в нормативната уредба по отношение осъществявания от министъра на енергетиката контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства,

както и по отношение изменението на действащи концесионни договори.

1.3. Посочете дали са изготвени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна по конкретен и измерим начин и график за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства се цели:

- създаване на необходимата нормативна уредба, регламентираща осъществяването на контролни правомощия по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, респ. за изменение на концесионни договори за добив на подземни богатства. Към 01.12.2017г. действащи са 526 договора за добив на подземни богатства.
- прецизиране на съществуващата нормативна уредба;
- отстраняване на несъответствие при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации;

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Преки заинтересовани страни:

1. Министерство на енергетиката;
2. Концесионерите, извършващи минно строителство и/или добив на подземни богатства – 526 бр.;
3. Титулярите на разрешения за търсене и проучване и проучване на подземни богатства – 123 бр.;

Косвени заинтересовани страни:

Гражданите, вкл. чрез техните организации, в качеството им на заинтересовани страни в отделните случаи (като засегнати и участници в обществените консултации).

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително и варианта „без намеса".

Вариант за действие 0 – „Без намеса":

В случай, че проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства не бъде приет, то ще липсва нормативно основание за осъществяване на контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на

подземни богатства, респ. за изменение на действащи концесионни договори; ще се запази несъответствието при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, респ. съществува риск от откриване на процедура за нарушение срещу България от Европейската комисия.

Вариант за действие 1 – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства":

При този вариант ще бъдат:

- създадена конкретна нормативна уредба, регламентираща осъществяване на контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства;
- създадена конкретна нормативна уредба, предвиждаща конкретни условия (документи), чрез които се удостоверява наличието на управленски и финансови възможности на кандидатите за предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за проучване или на концесии за добив на подземни богатства;
- създадена конкретна нормативна уредба, чрез която пълно се транспонира Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации;

Вариант за действие 2 – „Предприемане на организационни промени"

Влизането в сила на новия Закон за концесиите води до празнота в нормативната уредба по отношение осъществявания от министъра на енергетиката контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, както и по отношение изменението на действащи концесионни договори, поради което този вариант няма да породи правните последици, целени с приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства. Чрез този вариант няма да се преодолее съществуващото несъответствие в националното законодателство (Закон за съхранение на въглероден диоксид в земните недра) при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации.

5. Разходи (негативни въздействия):

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни, и кои да са значителни.

Вариант за действие 0 – „Без промяна":

За концесионерите по предоставени концесии за добив на подземни богатства:

Липса на нормативно основание за изменение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства.

За администрацията:

Липса на нормативно основание за осъществяване на контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, респ. за изменение на действащи концесионни договори;

Запазване на несъответствието при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, респ. съществува риск от откриване на процедура за нарушение срещу България от Европейската комисия.

Вариант за действие 1 - „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства":

За концесионерите по предоставени концесии за добив на подземни богатства:

- създаване на нормативна уредба, регламентираща условията и реда за изменение на действащи концесионни договори;

За администрацията:

създаване на нормативна уредба, регламентираща осъществяването на контрол по изпълнение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства;

- създаване на конкретна нормативна уредба, чрез която пълно се транспонира Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, респ. отпадане на риска от откриване на процедура за нарушение срещу България от Европейската комисия;

Вариант за действие 2 – „Предприемане на организационни промени":

За концесионерите по предоставени концесии за добив на подземни богатства:

Липса на нормативно основание за изменение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства.

За администрацията:

Липса на нормативно основание за осъществяване на контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, респ. за изменение на действащи концесионни договори;

Запазване на несъответствието при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, респ. съществува риск от откриване на процедура за нарушение срещу България от Европейската комисия.

Очакваните въздействия за различните групи заинтересовани страни в различните варианти са сходни.

6. Ползи:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства ще създаде необходимата нормативна регламентация за осъществяване на контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, респ. за изменение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства, както и за точното и пълно транспониране на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, респ. до отпадане на риска от откриване на процедура за нарушение срещу България от Европейската комисия.

Неприемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства ще обуслови празнота в действащата нормативна уредба по отношение осъществяването на контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, респ. изменение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства; ще се запази съществуващото към момента несъответствие между разпоредбите на Закона за съхранение на

въглероден диоксид в земните недра и Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, което от своя страна предпоставя предприемане на действия от Европейската комисия за откриване срещу България на процедура за нарушение.

Очакваните въздействия за различните групи заинтересовани страни в различните варианти са сходни.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Няма идентифицирани потенциални рискове при реализиране на Вариант за действие 1 – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства".

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

☐ **Няма ефект**

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Ако отговорът е „да". Посочете колко и кои са те...

Не се създават нови регистри.

10. Въздействие върху микро, малки и средни предприятия (МСП):

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☐ **Няма ефект**

11. Проектът на нормативен акт изисква цялостна оценка на въздействието:

☐ Да

☐ **Не**

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за неформалните обществени консултации в случай на извършване на цялостна ОВ или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове; посочете индикативен график за тяхното провеждането и видовете консултационни процедури.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства, заедно с мотивите за разработването му и оценката на въздействието ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства, заедно с оценката на въздействието по чл. 20 от Закона за нормативните актове ще се съгласува със заинтересованите страни.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от европейско законодателство.

☐ Да

☐ **Не**

14. Подпис на директор на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Станислав Станков, директор на дирекция „Природни ресурси, концесии и контрол".

Дата: 20.12.2017 г.

Подпис:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх.№ 04-14-61/[19]

(моля цитирайте при отговор)

МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА
Ул. "Славянска" №1
Регистратура "Деловодство и архив"
Е-03-00-448
16-07-2019

ДО
Г-ЖА ТАТЯНА СЕКУЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

На Ваш № Е-03-00-448/01.07.2019 г.

Относно: Справка за съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СЕКУЛОВА,

Приложено изпращам Справка за съответствие на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

Приложение: съгласно текста.

Expired certificate

X

Проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-14-61/19
/моля цитирайте при отговор/

С П Р А В К А

ОТНОСНО:

Съответствието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа („Конвенцията“) и с практиката на Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“, „Съда“) съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с изх. № Е-03-00-448/01.07.2019 г. на Министерство на енергетиката относно проект на Закон изменение и допълнение на Закона за подземните богатства и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява следното становище:

1. В § 65 от проекта е предвидено в ЗПБ да се създаде нов раздел II „а“ с чл. 71а, 71б и 71в, като последният от тях урежда въпроса за направените от концесионера разноски за подобрения и приращения в случаите на предсрочно прекратяване на концесията. Текстът на ал. 2 на чл. 71в гласи, че обезщетението за направените от концесионера в съответствие с концесионния договор подобрения и приращения не се дължи, когато договорът е прекратен едностранно от концесионера или по негова вина. При това положение тълкуването на текста предполага, че понятието „едностранно прекратяване“ включва както прекратяване по обективни причини, така и разваляне на договора поради виновно поведение на страна по него. Текстът на чл. 71в, ал. 2 може да повдигне въпроси по чл. 1 от Протокол № 1 към Конвенцията (правото на мирно ползване на притежанията).

Съществува пространна практика на Съда в Страсбург, според която понятието за притежание съгласно чл. 1 от Протокол № 1 към Конвенцията има самостоятелно значение, независимо от формалната класификация, която се дава от вътрешното право и не се ограничава до правото на собственост върху материални блага. Други имуществени права и интереси, които представляват актив, също могат да се

разглеждат като „права на собственост“ и следователно „притежания“ за целите на тази разпоредба от Конвенцията. Във всеки отделен случай следва да се разгледа дали конкретните обстоятелства, разгледани в своята цялост, предоставят на жалбоподателя право върху някакъв имуществен интерес, защитено от чл. 1 от Протокол № (вж. Depalle v. France [ГК], § 62; Anheuser-Busch Inc. v. Portugal [ГК], § 63; Öneryıldız v. Turkey [ГК], § 124; Broniowski v. Poland [ГК], § 129; Beyeler v. Italy [ГК], § 100; Iatridis v. Greece [ГК], § 54; Centro Europa 7 S.R.L. and di Stefano v. Italy [ГК], § 171; Fabris v. France [ГК], §§ 49 and 51; Parrillo v. Italy [GC], § 211; Béláné Nagy v. Hungary [GC], § 76).

Предвид практиката на ЕСПЧ правото на концесионера да извлича ползи от направените от него подобрения или приращения за срока на концесията или да получи обезщетение за тях при предсрочното й прекратяване биха попаднали в предметния обхват на чл. 1 от Протокол № 1.

Следва да се отбележи, че предвижданият в проекта текст на чл. 71в, ал. 2, така както е формулиран, не дава право на концесионера да търси обезщетение за направените подобрения и приращения, ако той прекрати едностранно и предсрочно концесията, не само в случаите, в които прави това по обективни или стопански причини, но и при виновно неизпълнение на задълженията на концедента. Така разпоредбата на чл. 71в, ал. 2 като специален текст изключва приложението на общите правила за разваляне на договорите по ЗЗД по отношение на отговорността на концедента във връзка с извършените от концесионера по договора подобрения и приращения.

Макар че правото на мирно ползване на притежанията по чл. 1 от Протокол № 1 не е абсолютно, неговото ограничение трябва да бъде законно, да преследва легитимна цел и да бъде пропорционално на тази цел. Докато възлагането на риска, свързан с извършването на подобрения и приращения при едностранно прекратяване на концесията от концесионера по обективни или икономически причини може да бъде разглеждан като пропорционално ограничение на правото по чл. чл. 1 от Протокол № 1, не така стои въпросът с изключването на отговорността на концедента за негово виновно неизпълнение, ако концесията бъде прекратена едностранно от изправния концесионер. Подобно ограничение изглежда да възлага на концесионера прекомерна икономическа тежест.

Поради изложеното по-горе би било препоръчително предложеният текст на чл. 71в, ал. 2 да бъде променен така, че да не лишава изправния концесионер от право на обезщетение за подобрения и приращения, ако той прекрати концесията предсрочно и едностранно поради виновно неизпълнение на задълженията на концедента по концесионния договор.

2. С § 72 р т. 2 от проекта на ЗИДЗПБ се предвижда изменение на чл. 93, ал. 5 от ЗПБ. Следва да се има предвид, че текстът на чл. 93, ал. 5 както в настоящия му вариант, така и в редакцията, която би придобил с предложеното изменението може да повдигне въпроси по чл. 1 от Протокол № 1 към Конвенцията.

Разпоредбата на ал. 5 от чл. 93 предвижда отнемане на средства, с които са извършени добивът и транспортирането на подземни богатства без надлежно предоставена концесия или с концесия, чието действие е спряно по реда на чл. 68 ЗПБ и на сключения договор. Така формулираният текст създава риск от възникване на

ситуация, аналогична с тази по делото „Микроинтелект" ООД срещу България (№ 34129/03, решение от 04.03.2014 г.). В посоченото решение ЕСПЧ е приел, че отнемането на вещи, предмет на административно нарушение по Закона за акцизите от 1994 г., е извършено в нарушение на чл. 1 от Протокол № 1. До този извод Съдът е стигнал тъй като: тези вещи са принадлежали не на нарушителя, а на трето лице; в специалния закон, по който е извършено отнемането, то не е ограничено само до стоките – предмет на нарушението, които принадлежат на нарушителя; и по вътрешното право третото лице няма възможност да участва в административно-наказателното производство, за да защити правото си на собственост. Поради това ЕСПЧ достига до извода, че намесата в правото на дружеството жалбоподател на мирно ползване от притежанията му е била непропорционална.

На следващо място отнемането на средството, с което е извършен добивът или транспортирането на подземните богатства винаги се налага кумулативно с глобата предвидена в чл. 93, ал. 2 ЗПБ. Това обстоятелство създава риск от възникване на ситуация, аналогична с тази по делото Тогрул срещу България (№ 20611/10, решение от 15.11.2018 г.). В него Съдът е намерил нарушение на чл. 1 от Протокол № 1 поради обстоятелството, че отнемането на предмета на административното нарушение, който е бил собственост на нарушителя, е несъразмерно предвид естеството и тежестта на нарушението, за което е обвинен жалбоподателят, неговото поведение, както и вида и строгостта на наложеното административно наказание (глоба).

Поради изложените по-горе съображения би било препоръчително, предложените изменения на ал. 5 на чл. 93 ЗПБ да бъде допълнени по модела на чл. 20, ал. 1 и 4 ЗАНН, като се предвиди отнемане на средствата, с които е извършен добивът или транспортът, да е допустимо само ако те принадлежат на нарушителя и да не се допуска, когато стойността им явно не съответства на характера и тежестта на административното нарушение.

3. На последно място, с цел прецизност следва да се отбележи, че с § 84 от проекта на ЗИДЗПБ се предвижда създаване на нова ал. 4 в чл. 10 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ). След последното изменение и допълнение на ЗЖТ, извършено в ДВ бр. 20 от 2019 г. обаче неговият чл. 10 има не три, а шест алинеи. Поради това създаденият с § 84 от проекта за ЗИДЗПБ текст трябва да бъде преномериран.

Expired certificate

X

Николай Проданов
Заместник-министър
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства и Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 140/114 от 5 юни 2009 г.) и Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета

Директива	Национален акт	Степен на съответствие
Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 140/114 от 5 юни 2009 г.)	**Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства**	
Член 17 **Задължения при затваряне и през периода след затварянето** 1. Мястото за съхранение се затваря: а) ако са изпълнени съответните условия, посочени в	С § 86 от ЗИД на ЗПБ се прави изменение на чл. 66 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра: Чл. 66. (1) Мястото за съхранение се затваря: 1. ако са изпълнени определените в разрешението условия; 2. по мотивирано искане на оператора, или	

разрешението; б) по обосновано искане на оператора, след разрешение от страна на компетентния орган; или в) ако компетентният орган вземе това решение след отнемане на разрешението за съхранение в съответствие с член 11, параграф 3. 2. След затварянето на място за съхранение в съответствие с параграф 1, букви а) или б) операторът продължава да носи отговорност за мониторинга, отчетността и коригиращите мерки в съответствие с предвидените в настоящата директива изисквания, както и за всички задължения, свързани с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане съгласно Директива 2003/87/ЕО, и превантивни действия и мерки за отстраняване съгласно членове 5—8 от Директива 2004/35/ЕО, до момента, в който отговорността за мястото за съхранение се прехвърли на компетентния орган съгласно член 18, параграфи 1—5 от настоящата директива. Операторът също така е отговорен за запечатването на мястото за съхранение и преместването на съоръженията за инжектиране. 3. Посочените в параграф 2 задължения се изпълняват въз основа на план за периода след затварянето, съставен от оператора съгласно най-добрите практики и в съответствие с посочените в приложение II изисквания. Временен план за периода след затварянето се представя на и се одобрява от компетентния орган в съответствие с член 7, точка 8 и член 9, точка 7. Преди затварянето на място за съхранение в съответствие с параграф 1, букви а) или б) от настоящия член, временният план за периода след затварянето: а) се актуализира при необходимост, като се взема предвид анализът на риска, най-добрите практики и технологичните подобрения;	3. след отнемане на разрешението за съхранение при взето решение за затваряне. (2) След затваряне на мястото за съхранение в случаите по ал. 1, т. 1 или т. 2 операторът отговаря за мониторинга, отчетността и коригиращите мерки, за запечатването на мястото за съхранение и преместването на съоръженията за инжектиране. (3) След затваряне на мястото за съхранение в случаите по ал. 1, т. 1 или т. 2 операторът отговаря и за всички задължения, свързани с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане, съгласно Закона за ограничаване на изменението на климата, и превантивни действия и мерки за отстраняване съгласно Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети. (4) Операторът отговаря по ал. 2 и 3 до прехвърляне на отговорността за мястото за съхранение на министъра на енергетиката по реда на чл. 67 и 68. (5) Задълженията по ал. 2 и 3 се изпълняват въз основа на план за периода след затварянето, изготвен от оператора съгласно най-добрите практики и в съответствие с критериите съгласно приложение № 2. (6) Временният план за периода след затварянето се одобрява от министъра на енергетиката. Преди затварянето на мястото за съхранение временният план за периода след затварянето се: 1. актуализира при необходимост, като се вземат предвид анализът на риска, най-добрите практики и технологичните подобрения;	Пълно

б) се представя на компетентния орган за одобрение; както и в) се одобрява от компетентния орган като окончателен план за периода след затварянето. 4. След затварянето на място за съхранение в съответствие с параграф 1, буква в), компетентният орган носи отговорност за мониторинга и коригиращите мерки в съответствие с посочените в настоящата директива изисквания, както и за всички задължения, свързани с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане съгласно Директива 2003/87/ЕО, и превантивни действия и мерки за отстраняване в съответствие с член 5, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Директива 2004/35/ЕО. Изискванията за периода след затварянето съгласно настоящата директива се изпълняват от компетентния орган въз основа на временния план за периода след затварянето, посочен в параграф 3 от настоящия член, който при необходимост се актуализира. 5. Компетентният орган си възстановява от оператора разходите, направени във връзка с мерките, посочени в параграф 4, включително чрез използване на финансовото обезпечение съгласно член 19.	2. представя на министъра на енергетиката за одобряване. (7) След затварянето на място за съхранение в случаите по ал. 1, т. 3 министърът на енергетиката отговаря за: 1. мониторинга и коригиращите мерки; 2. всички задължения, свързани с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане, съгласно Закона за опазване на околната среда; 3. превантивни действия и мерки за отстраняване в съответствие със Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети. (8) Изискванията за периода след затварянето се изпълняват от министъра на енергетиката въз основа на временния план за периода след затварянето по ал. 5, който при необходимост се актуализира. (9) Операторът възстановява разходите, направени от министъра на енергетиката във връзка с мерките по ал. 4, включително чрез използване на финансовото обезпечение по чл. 74. Чл. 71. При затваряне на място за съхранение в случаите по чл. 66, ал. 1, т. 3 отговорността се смята за прехвърлена, ако и когато всички налични доказателства сочат, че съхраняваният въглероден диоксид ще бъде напълно и постоянно задържан след запечатване на мястото за съхранение и преместване на съоръженията за инжектиране.	

Изменения на Директива 2009/31/ЕО, въведени с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета		
Член 48 Изменения на Директива 2009/31/ЕО Директива 2009/31/ЕО се изменя, както следва: 1. В чл. 27, § 1 се заменя със следния текст: „На всеки четири години държавите членки представят на Комисията доклад за изпълнението на настоящата директива, включително и за регистъра, посочен в чл. 25, § 1, б. „б". Първият доклад се изпраща на Комисията не по-късно от 30 юни 2011г. Докладът се изготвя въз основа на въпросник или тезисен план, който се приема от Комисията под формата на актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в чл. 30, § 2. Въпросникът или тезисният план се изпраща на държавите членки най-малко шест месеца преди изтичането на крайния срок за представяне на доклада". 2. в чл. 38 § 1 са заличава.	С § 86 от ЗИД на ЗПБ се прави изменение на чл. 8, ал. 4 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра: „(4) Докладите по ал. 2, т. 4 се представят на Европейската комисия на всеки четири години считано от 30 юни 2011 г.	Пълно Не подлежи на транспониране

ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства и Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно безопасността на свързаните с нефт и газ дейности в крайбрежни води и за изменение на Директива 2004/35/ЕО

Директива	Национален акт	Степен на съответствие
Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно безопасността на свързаните с нефт и газ дейности в крайбрежни води и за изменение на Директива 2004/35/ЕО	**Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства**	
Член 34 **Санкции**		
Държавите членки определят системата от санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби до 19 юли 2015 г. и незабавно я уведомяват за всяко последващо изменение, което ги засяга.	Чл. 94а. (1) Който извършва дейности, свързани с производствени или непроизводствени инсталации, включително сондажни дейности или комбинирани дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, без надлежно съгласуван вътрешен план за аварийно реагиране и/или негово изменение в съответствие с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или проучване, или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република	Пълно

	България в Черно море, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер на 100 000 лева. (2) Който извършва дейности, свързани с производствени или непроизводствени инсталации, включително сондажни дейности или комбинирани дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, без надлежно приет доклад за големите опасности или негово изменение в съответствие с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или проучване, или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер на 200 000 лева.	

ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства и Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО (ОВ, L 102/15 от 15 март 2016 г.)

Директива	Национален акт	Степен на съответствие
Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО	**Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства**	
Член 8 Участие на обществеността 2. Държавите-членки гарантират, че в подходящи времеви рамки следното е налично за засегнатата общественост: ..... б) в съответствие с разпоредбите на Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно достъпа на обществеността до информация за околната среда (20), всяка допълнителна информация, освен тази предвидена в параграф 1 от настоящия член, която е от значение за решението в съответствие с член 7 от настоящата директива, и която е станала налична след времето, когато обществеността е била информирана в съответствие с параграф 1 от настоящия член.	*§ 11 от проекта на акт* В чл. 22ж се създава ал. 6: „(6) Всяка допълнителна информация, отнасяща се до разрешителното по чл. 22д, ал. 4, станала известна след публикуването по ал. 1, се предоставя на обществеността, като се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката.“	пълно

Член 13 Предотвратяване влошаването на състоянието на водите и замърсяването на въздуха и почвата ..... 4. Държавите-членки правят отстраняването на миннодобивни отпадъци, било в твърда, шламова или течна форма в което и да е приемащо водно тяло освен такова, конструирано за целите на отстраняването на миннодобивни отпадъци при условия на спазване от оператора на съответните изисквания на Директиви 76/464/ЕИО, 89/68/ЕИО и 2000/60/ЕО.	*§ 75, т. 3 от проекта на акт* В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: ..... 3. В т. 24 след думите „са отпадъци" се добавя „в твърдо, течно или шламово състояние"; *Текст при приемането на акта:* § 1. По смисъла на закона ..... 24. „минни отпадъци" са отпадъци в твърдо, течно или шламово състояние - пряк резултат от дейности по проучване, добив, първична преработка и складиране на подземни богатства, в т.ч. открит и подземен добив на подземни богатства, включително чрез сондажи или преработка на извлечения материал, независимо от техния собственик или държател и от момента, в който са генерирани; не са минни отпадъци отпадъците, които не са пряк резултат от дейности по проучване, добив, първична преработка и складиране на подземни богатства, отпадъците, образувани при дейности по проучване, добив и първична преработка на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, и водите, които се инжектират и/или реинжектират в земните недра, за които се изисква разрешително по чл. 118а, ал. 7 и ал. 9, т. 1 от Закона за водите.	пълно

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Благой Благоев - управител на „Експлоратор-2007" ЕООД;** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-94-Б-13/13.05.2019г.	1. Към чл. 34 да се приеме нова т. 5 със следния текст: „5. С допълнително еднократно споразумение към концесионния договор, да получи право да проучи точно определени части от концесионната площ, граничещи с площта на находището **или в цялата концесионна площ**, като за резултатите от проучването внесе допълнение към геоложкия доклад за находището на концесията. Допълнението към геоложкия доклад подлежи на одобрение от експертната комисия по чл. 20, ал. 7, което поражда права за допълнително търговско откритие към находището и право на концесионера за срока на концесията да добива полезни изкопаеми от допълнително проучената площ, съгласно условията на допълнителното споразумение към концесионния договор.	По т. 1 - не се приема	По т. 1 - Концесия за добив на подземни богатства се предоставя за конкретно находище на подземни богатства с установени запаси или отделни негови части (участъци). Съгласно действащата нормативна уредба находище се регистрира в резултат на геологопроучвателни дейности, извършени въз основа на предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства. Съгласно § 1, т. 32 от ДР на ЗПБ търсене и проучване или проучване е съвкупност от дейности, насочени към търсене, откриване, проучване и оценка на находища на подземни богатства с цел определяне на тяхното

				пространствено положение, количество или обем, качество и други геолого-икономически, минно-технически, технологични и екологични параметри, необходими за проектиране и извършване на добив. Предложението поражда въпроси относно качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни дейности, тъй като видно от цитираната легална дефиниция на термина „търсене и проучване или проучване" всички основни параметри на находището се определят при осъществяване на геолого-проучвателните дейности още в рамките на предоставеното разрешение за търсене и проучване или за проучване, а не впоследствие след предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от **регистрирано находище.**

				Действащата разпоредба на чл. 34, т. 3 от ЗПБ дава право на концесионера да извършва всички необходими дейности, включително **допроучване** в границите на находището. На следващо място, с проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено допълнение на чл. 34 с нова т. 5, съгласно която предоставената концесия за добив дава право на концесионера да извършва разкривни дейности **извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ**, с цел добив на подземното богатство от находището **в дълбочина.** Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПБ при предоставяне на концесия за добив се определя концесионна площ, включваща площта на находището или отделни негови участъци, и площите, необходими за осъществяване на

				дейностите по концесията, извън добива. Предложението противоречи на цитираната правна норма, тъй като е недопустимо извършването на добивна дейност в концесионната площ (допълнителната площ по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ). Концесионната площ може да се използва само за изграждане на инфраструктурата на находището по смисъла на §1, т. 34 от ДР на ЗПБ) и за разполагане на съоръжение за минни отпадъци по смисъла на § 1, т. 40 от ДР на ЗПБ.
		2. Към чл. 37 да се приеме нова ал. 4 със следния текст: „(4) Площта на находището може да бъде увеличавана в рамките на договорената концесионна площ с допълнително споразумение към концесионния договор на основание на и в съответствие с изискването на чл. 34, т. 5.	По т. 2 - не се приема	По т. 2 - съгласно действащата разпоредба на чл. 37, ал. 3 от ЗПБ концесионната площ може да бъде променяна по мотивирано искане на концесионера до министъра на енергетиката, след съгласуване по чл. 23 и чл. 26 и одобрение от Министерския

				съвет. Няма съмнение, че допълнителната площ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ, необходима за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива, подлежи на промяна. Промяната на концесионната площ не е равнозначно на промяна на границите на находището. Видно от цитираните разпоредби и от систематичното им тълкуване е, че законът разграничава концесионната площ от площта на обекта на концесията. Обект на концесията са именно подземните богатства, които съгласно чл. 18, ал. 1 от Конституцията на Република България са изключителна държавна собственост и които са установени в резултат на извършени дейности по търсене и проучване или по проучване. Разрешението за търсене и проучване или за проучване дава право на титуляря в границите на

				предоставената площ да извършва всички необходими дейности, насочени към откриване на находища на подземни богатства и да извършва оценка на находища на подземни богатства, за които е предоставено разрешението. Площта на обекта на концесия (на утвърдените запаси или запаси и ресурси) се предполага, че е установена и прецизирана именно на етапа на търсене и проучване или проучване, вече е разгледана от СЕК и отразена в плана на запасите и в Специализираната карта и регистър на находищата. Приемане на предложението би довело до необосновано разширение на площта на находището и би поставило под съмнение качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни работи. Така би се създала правна възможност

				разширявайки границите на допълнителните концесионни площи, концесионерите да разширяват правата си, като по този начин избягват законовите процедури по предоставяне на права за подземни богатства.
2.	**„Тотал Е§П България Б.В., ОМВ Офшор България ГмбХ и „Репсол България Б.В.** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-92-00-369/13.05.2019г.	1. Предложение по чл. 23, ал. 1, т. 3 (нова) – да се поясни третия критерий и да се отнася само за просрочени задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, което е в унисон със съществуващия чл. 46, ал. 2, т. 6 от ЗПБ. Препоръчва се добавяне на думата „просрочени", както и допълнително уточнение, посочено в предложението за т. 3: „3. няма **просрочени** за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището му, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила **или подлежи на обжалване по административен и съдебен ред.**	По т. 1 – приема се частично	По т. 1 - отразено е в §12 от проекта на ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане, като е добавена думата „просрочени". Думите „подлежи на обжалване по административен и съдебен ред" се препокриват с „акт, който не е влязъл в сила". Безспорен факт е, че един акт влиза в сила, ако не бъде обжалван, след изтичане на срока за обжалване или ако е обжалван, след постановяване на окончателно съдебно решение.
		2. Чл. 58 (съществуващ) – разпоредбата определя възнаграждението за предоставяне на права за проучване или добив. Предлага МЕ да измени разпоредбата, като ясно се посочи, че такова възнаграждение се заплаща само, ако е наложено съгласно приложимите закони и подзаконови нормативни актове. Целта е да се предотврати всякакво недоразумение по отношение на това дали някой инвеститор може да бъде задължен да заплати договорно възнаграждение, което не е	По т. 2 – не се приема	По т. 2 - с проекта на ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане, не се предвижда изменение на разпоредбата на чл.

		предвидено в ЗПБ или в друг съществуващ закон или нормативен акт. Предлага пояснение на чл. 58, ал. 1 от ЗПБ: „(1) Предоставянето на права за търсене и проучване или за добив на подземни богатства чрез разрешение за търсене и проучване или за проучване или чрез концесия за добив се извършва срещу заплащане, посочено в чл. …..“		58 от ЗПБ. В практиката по прилагане на ЗПБ вече 20 години не е възниквал спор по отношение на цитирания текст или неговото прилагане.
		3. Чл. 63б (нов): Чл. 63б не прави ясно разграничение между финансовите обезпечения по чл. 63а, ал. 2 и чл. 63а, ал. 4, всяко от които има своя собствена механика. Предлага МЕ да преразгледа разпоредбите на ЗПБ относно финансовите обезпечения, за да се гарантира последователност и недвусмисленост, преди да се внесе ЗИД на ЗПБ в Парламента.	По т. 3 - приема се	Отразено е в чл. 63а, ал. 4 и в чл. 63б, ал. 1 от ЗПБ (§55 и §56 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане).
		4. Чл. 66г (нов): Не е ясно какво означава в ал. 1 „по реда на действащото законодателство“. Очаква всеки спор, възникнал по чл. 66г, да бъде решен, както в съответствие с приложимото законодателство, така и в съответствие с условията на съответния концесионен договор. Препоръчва чл. 66г да бъде изменен по следния начин: „Чл. 66г (1) Когато някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение и/или допълнение на концесионния договор, но не може да бъде постигнато съгласие за изменението и/или допълнението на договора, спорът се решава **съобразно съответния договор и по реда на приложимото законодателство.** (2) **След разрешаване на спора по ал. 1 с влязло в сила решение** страните подписват допълнително споразумение за изменение и/или допълнение на договора или концесионният договор остава непроменен.“	По т. 4 - приема се принципно	Предложената разпоредба на чл. 66г е заличена.

		5. С оглед стабилността, която международните инвеститори търсят, когато осъществяват дейност в чужди страни, изразява загриженост относно предложението на МЕ за въвеждане на допълнителен чл. 66б, ал. 1, т. 3 от ЗИД на ЗПБ, който да позволи концесионният договор да бъде изменян при настъпване на обстоятелства, в резултат на които ползите от концесията за концесионера надвишават прогнозираните ползи към момента на предоставянето на концесията. Новата разпоредба, така, както е изготвена, оставя твърде много неясноти при задействане на правото за предоговаряне и повдига въпроси относно нейната обосновка, цел, намерение и последствия. В този случай на правителството се предоставя чувствително и едностранно право за предоговаряне на условията на концесията без реципрочно право за самите концесионери. Решението на едно дружество да инвестира в проучване на нефт и газ се основава на условията на бъдещата концесия. Тъй като нефтените и газовите проекти са по дефиниция дългосрочни и капиталоемки, се търси стабилност в регулаторния и данъчния режим и режима на концесионните възнаграждения за и в продължение на целия жизнен цикъл на проекта, т.е. търсенето, проучването, добива и извеждането от експлоатация.	По т. 5 - приема се принципно	Предложената разпоредба на чл. 66б, ал. 1, т. 3 от ЗПБ е редактирана.
3.	**„Кариери Пазарджик" ООД;** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-26-К-236/14.05.2019г.	1. Към чл. 34 да се приеме нова т. 5 със следния текст: „5. С допълнително еднократно споразумение към концесионния договор, да получи право да проучи точно определени части от концесионната площ, граничещи с площта на находището и в целия концесионен контур, което кореспондира с ОВОС, като за резултатите от проучването внесе допълнение към геоложкия доклад за находището на концесията. Допълнението към геоложкия доклад подлежи на одобрение от експертната комисия по чл. 20, ал. 7, което поражда права за допълнително търговско откритие към находището и право на концесионера за срока на концесията да добива полезни изкопаеми от допълнително проучената площ, съгласно условията на допълнителното споразумение към концесионния договор.	По т. 1 - не се приема	По т. 1 - концесия за добив на подземни богатства се предоставя за конкретно находище на подземни богатства с установени запаси или отделни негови части (участъци). Съгласно действащата нормативна уредба находище се регистрира в резултат на геологопроучвателни дейности, извършени

				въз основа на предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства. Съгласно § 1, т. 32 от ДР на ЗПБ търсене и проучване или проучване е съвкупност от дейности, насочени към търсене, откриване, проучване и оценка на находища на подземни богатства с цел определяне на тяхното пространствено положение, количество или обем, качество и други геолого-икономически, минно-технически, технологични и екологични параметри, необходими за проектиране и извършване на добив. Предложението поражда въпроси относно качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни дейности, тъй като видно от цитираната легална дефиниция на термина „търсене и проучване или проучване" всички основни параметри на

				находището се определят при осъществяване на геолого-проучвателните дейности още в рамките на предоставеното разрешение за търсене и проучване или за проучване, а не впоследствие след предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от **регистрирано находище.** Действащата разпоредба на чл. 34, т. 3 от ЗПБ дава право на концесионера да извършва всички необходими дейности, включително **допроучване** в границите на находището. На следващо място, с проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено допълнение на чл. 34 с нова т. 5, съгласно която предоставената концесия за добив дава право на концесионера да извършва разкривни дейности **извън контура на находището в границите на**

				предоставената концесионна площ, с цел добив на подземното богатство от находището **в дълбочина.** Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПБ при предоставяне на концесия за добив се определя концесионна площ, включваща площта на находището или отделни негови участъци, и площите, необходими за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива. Предложението противоречи на цитираната правна норма, тъй като е недопустимо извършването на добивна дейност в концесионната площ (допълнителната площ по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ). Концесионната площ може да се използва само за изграждане на инфраструктурата на находището по смисъла на §1, т. 34 от ДР на ЗПБ) и за разполагане на съоръжение за минни отпадъци по смисъла

				на § 1, т. 40 от ДР на ЗПБ.
		2. Към чл. 37 да се приеме нова ал. 4 със следния текст: „(4) Площта на находището може да бъде увеличавана в рамките на договорената концесионна площ с допълнително споразумение към концесионния договор на основание на и в съответствие с изискването на чл. 34, т. 5.	По т. 2 - Не се приема	По т. 2 - съгласно действащата разпоредба на чл. 37, ал. 3 от ЗПБ концесионната площ може да бъде променяна по мотивирано искане на концесионера до министъра на енергетиката, след съгласуване по чл. 23 и чл. 26 и одобрение от Министерския съвет. Няма съмнение, че допълнителната площ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ, необходима за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива, подлежи на промяна. Промяната на концесионната площ не е равнозначно на промяна на границите на находището. Видно от цитираните разпоредби и от систематичното им тълкуване е, че законът разграничава концесионната площ от площта на обекта на концесията. Обект на концесията

				са именно подземните богатства, които съгласно чл. 18, ал. 1 от Конституцията на Република България са изключителна държавна собственост и които са установени в резултат на извършени дейности по търсене и проучване или по проучване. Разрешението за търсене и проучване или за проучване дава право на титуляря в границите на предоставената площ да извършва всички необходими дейности, насочени към откриване на находища на подземни богатства и да извършва оценка на находища на подземни богатства, за които е предоставено разрешението. Площта на обекта на концесия (на утвърдените запаси или запаси и ресурси) се предполага, че е установена и прецизирана именно на етапа на търсене и проучване или проучване, вече е разгледана от СЕК и

				отразена в плана на запасите и в Специализираната карта и регистър на находищата. Приемане на предложението би довело до необосновано разширение на площта на находището и би поставило под съмнение качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни работи. Така би се създала правна възможност разширявайки границите на допълнителните концесионни площи, концесионерите да разширяват правата си, като по този начин избягват законовите процедури по предоставяне на права за подземни богатства.

4.	**Любомир Жечев** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-26-Л-15/14.05.2019г.	Изпраща предложения за промени в ЗПБ, подкрепени с основни изводи от досегашната работа в бранша, свързани със законовата уредба и нейното тромаво прилагане, а именно: 1. Титулярите на разрешения за проучване и концесии за добив от браншовете на строителните и скалнооблицовъчни материали са поставени в дискриминационно положение от закона, в сравнение с тези работещи в проучването и добива на метални, неметални, нефт и газ и твърди горива. Пластовото разположение на строителните и скалнооблицовъчни материали предполага също продължението на пластовете извън границата на определената с разрешението площ за проучване, като често това продължение може да бъде по-благоприятно за очертаване на промишлените запаси от съответното бъдещо находище, следователно и за неговата бъдеща експлоатация. 2. За площта на предоставената концесия за добив на подземни богатства са направени всички необходими оценки и съгласувания. Често в практиката се установява, че в голяма част от допълнителната площ за инфраструктура и допълнителни дейности и особено тази, граничеща с площта на находището (по-точно на запасите, защото бих нарекъл цялата концесионна площ находище), пластовете на съответното полезно изкопаемо продължават. Предвид вече направените разходи за проучване и съгласуване за предоставяне на концесията, счита, че е абсолютно оправдано, както държавнически, така и от частния интерес на титуляря на концесията, да се предостави законово възможността да се допроучат части от концесионната площ извън площта на запасите, но граничещи с нея. Предлага това да стане еднократно с допълнително споразумение към концесионния договор, защото във всички случаи площта за допълнителни дейности не би могла да е толкова голяма, че да се налага няколко пъти допълнително проучване. Ето защо предлага промени в		

		членове 34 и 37. 3. С чл. 3, т. 7 от Закона за икономическите и финансови отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици, се забранява на такива дружества или контролирани от тях лица, участието в процедура за определяне на концесионер, предоставяне на концесия за добив или разрешение за търсене и проучване на подземни богатства. Считам, че и в ЗПБ е необходимо точно и ясно да се определи икономическото отношение към подобни офшорни компании и техните производни. Предлага промени в чл. 23, в който да се приеме допълнителна ал 5.		
		Конкретни предложения: **1.Към чл. 31 да се приеме нова ал.5**, със следния текст: Ако преди изтичане на срока по ал. 2, титулярят на разрешение за търсене и проучване или за проучване, направи геоложко откритие на подземни богатства, срокът на разрешението може да бъде удължен до една година, за да може титулярят да оцени това откритие.	По т. 1 - не се приема	Съгласно чл. 2, ал. 2 от ЗПБ подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 и 6 са общоразпространени подземни богатства. Това само по себе си изключва възможността същите да бъдат предмет на откритие, тъй като е видно тяхното наличие в природата. В този смисъл е и фактът, че за тези групи полезни изкопаеми законът не предвижда етап търсене, а се преминава направо на етап проучване, когато се изучават качествата и характеристиките на полезните изкопаеми. От друга страна, с оглед уеднаквяване на режима за проучване на

				общоразпространени полезни изкопаеми с § 20 от проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено изменение на разпоредбата на чл. 31, ал. 2 от ЗПБ, съгласно което за посочените подземни богатства се предоставя разрешение за проучване за срок до две години.
		2. Към чл. 32 да се приеме нова алинея 5 (или нова 3, като досегашните алинеи 3 и 4, станат съответно 4 и 5), със следния текст: При регистриране на геоложко откритие на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5-7, което е на границата на предоставената площ за търсене и проучване или за проучване, титулярят на разрешението има право на разширение на площта с цел цялостна оценка на откритието, при условие че разширението не засяга правата на други титуляри или концесионери.	По т. 2 - не се приема	Тъй като подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 и т. 6 са общоразпространени, то очевидно разпространението на полезното изкопаемо продължава и извън границите на проучвателната площ. Създаването на такава разпоредба в ЗПБ предполага нейното прилагане при всяко предоставено разрешение за посочените групи подземни богатства. Това би дало възможност за спекулации от страна на титулярите, като увеличаване на площите за проучване без прилагане на принципа на конкуретното начало.

		3.Към Чл. 34 да се приеме нова точка 5 със следния текст: С допълнително еднократно споразумение към Концесионния договор, да получи право да проучи точно определена(и) част(и) от концесионната площ, граничещи с площта на находището, като за резултатите от проучването внесе допълнение към геоложкия доклад за находището на концесията. Допълнението към геоложкия доклад подлежи на одобрение от експертната комисия по чл. 20, ал 7 , което поражда права за допълнително търговско откритие към находището и право на концесионера за срока на концесията, да добива полезни изкопаеми от допълнително проучената площ, съгласно условията на допълнителното споразумение към концесионния договор.	По т. 3 - не се приема	По т. 3 - Концесия за добив на подземни богатства се предоставя за конкретно находище на подземни богатства с установени запаси или отделни негови части (участъци). Съгласно действащата нормативна уредба находище се регистрира в резултат на геологопроучвателни дейности, извършени въз основа на предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства. Съгласно § 1, т. 32 от ДР на ЗПБ търсене и проучване или проучване е съвкупност от дейности, насочени към търсене, откриване, проучване и оценка на находища на подземни богатства с цел определяне на тяхното пространствено положение, количество или обем, качество и други геолого-икономически, минно-технически, технологични и екологични параметри,

				необходими за проектиране и извършване на добив. Предложението поражда въпроси относно качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни дейности, тъй като видно от цитираната легална дефиниция на термина „търсене и проучване или проучване" всички основни параметри на находището се определят при осъществяване на геолого-проучвателните дейности още в рамките на предоставеното разрешение за търсене и проучване или за проучване, а не впоследствие след предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от **регистрирано находище.** Действащата разпоредба на чл. 34, т. 3 от ЗПБ дава право на концесионера да извършва всички необходими дейности, включително **допроучване** в

				границите на находището. На следващо място, с проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено допълнение на чл. 34 с нова т. 5, съгласно която предоставената концесия за добив дава право на концесионера да извършва разкривни дейности **извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ**, с цел добив на подземното богатство от находището **в дълбочина.** Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПБ при предоставяне на концесия за добив се определя концесионна площ, включваща площта на находището или отделни негови участъци, и площите, необходими за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива. Предложението противоречи на цитираната правна норма, тъй като е недопустимо

				извършването на добивна дейност в концесионната площ (допълнителната площ по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ). Концесионната площ може да се използва само за изграждане на инфраструктурата на находището по смисъла на §1, т. 34 от ДР на ЗПБ) и за разполагане на съоръжение за минни отпадъци по смисъла на § 1, т. 40 от ДР на ЗПБ.
		4. Към Чл. 37 да се приеме нова алинея 4, със следния текст: Площта на находището може да бъде увеличавана в рамките на договорената концесионна площ, с допълнително споразумение към Концесионния договор, на основание на и в съответствие с изискването на чл. 34, т. 5.	По т. 4 - не се приема	По т. 4 - Съгласно действащата разпоредба на чл. 37, ал. 3 от ЗПБ концесионната площ може да бъде променяна по мотивирано искане на концесионера до министъра на енергетиката, след съгласуване по чл. 23 и чл. 26 и одобрение от Министерския съвет. Няма съмнение, че допълнителната площ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ, необходима за осъществяване на дейностите по

				концесията, извън добива, подлежи на промяна. Промяната на концесионната площ не е равнозначно на промяна на границите на находището. Видно от цитираните разпоредби и от систематичното им тълкуване е, че законът разграничава концесионната площ от площта на обекта на концесията. Обект на концесията са именно подземните богатства, които съгласно чл. 18, ал. 1 от Конституцията на Република България са изключителна държавна собственост и които са установени в резултат на извършени дейности по търсене и проучване или по проучване. Разрешението за търсене и проучване или за проучване дава право на титуляря в границите на предоставената площ да извършва всички необходими дейности, насочени към откриване на находища на подземни богатства и да

				извършва оценка на находища на подземни богатства, за които е предоставено разрешението. Площта на обекта на концесия (на утвърдените запаси или запаси и ресурси) се предполага, че е установена и прецизирана именно на етапа на търсене и проучване или проучване, вече е разгледана от СЕК и отразена в плана на запасите и в Специализираната карта и регистър на находищата. Приемане на предложението би довело до необосновано разширение на площта на находището и би поставило под съмнение качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни работи. Така би се създала правна възможност разширявайки границите на допълнителните концесионни площи, концесионерите да разширяват правата си, като по този начин

				избягват законовите процедури по предоставяне на права за подземни богатства.
		5. Към чл. 23 да се приеме нова алинея 5, със следното съдържание: 1. Разрешения за търсене и проучване или за проучване и концесии за добив, не се предоставят на търговски дружества, регистрирани в офшорни зони извън територията на Европейския съюз (юрисдикции с преференциален данъчен режим) и техни дъщерни фирми и контролирани от тях други лица. 2. Разрешения за търсене и проучване или проучване и концесии за добив, се предоставят на търговски дружества, регистрирани в офшорни зони на територията на Европейския съюз, само след пълното осветляване и проверка на собствениците на офшорната компания, кандидатстваща пряко или чрез своя дъщерна фирма или друго контролирано от нея лице.	По т. 5 - приема се принципно	По т. 5 - Разпоредба, аналогична на предложената, се съдържа в §12, с който се изменя чл. 23 и по-конкретно в измененатa разпоредба на чл. 23, ал. 1, т. 6 от проекта на ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.
		Бих желал да се помисли и за точни срокове, регламентиращи правата върху заявена но недоговорена за проучване площ в зависимост от истинските и ефективни намерения на титуляра и понякога бавещите се с години съгласувания с различните ведомства. Много ефективно за бъдещата работа, както на служителите на дирекция ПРКК, така и за стотиците фирми в миннодобивния бранш ще бъде да се определят конкретни срокове за съгласуване и разрешения за временно ползване както и за промяна на предназначението на земите, с отделните ведомства. Задължително е да се определят и срокове за отделните процедури по отчуждаване на собственици на земи в рамките на предоставени концесии за добив, когато тези собственици изнудват или изобщо не желаят да предоставят (продадат) земята си на съответния концесионер.	Приема се принципно	Няма направено конкретно предложение. Част от предложенията са извън функционалната компетентност на министъра на енергетиката.
5.	**Българска минно-геоложка камара** предложението е получено по електронна	**I. Предложение за редакция на §12 на ПЗИДЗПБ, с която се изменя чл. 23 от ЗПБ.** **1. В чл. 23, ал. 1, точка 6 да отпадне от ПЗИДЗПБ.** **Мотиви:** Считаме, че посоченото изискване е въведено в противоречие	По т. 1 - не	По т. 1 - с

	поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-26-Л-15/14.05.2019г.	със Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици, поради посочването единствено на забраната, регламентирана в този закон, но не и изключенията от тази забрана, изчерпателно изброени в чл. 4 от точка 1 до точка 8 включително от същия закон. Трябва да се избегне неоснователно и в разрез със специалния закон ограничаване участието на потенциални кандидати. Забраната за дружества, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, и на контролираните от тях лица за прякото и/или косвено участие в процедура за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или запроучване и концесия за добив, е регламентирана и съществува в специалния Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици, считано от негово обнародване в ДВ, бр. 1 от 03.01.2014 г. и се прилага и към настоящия момент, но наред с предвидените в закона изключения от тази забрана. Преповтарянето на забраната в ЗПБ, но без посочването на законовите изключения, както споменахме по-горе, би довело до неоднозначно тълкуване на законодателството и оттам - до необосновано ограничаване участието на кандидати в процедура за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване и концесия за добив.	се приема	разпоредбата на чл. 23, ал. 1, т. 6 от проекта на ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане, се предвижда изискване за кандидата за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив да не попада в обхвата на забраната по чл. 3, т. 7 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици. Считаме, че чрез предложената формулировка извън обхвата на забраната попадат изключенията по чл. 4, т. 1-8 от ЗИФОДРЮПДРКТЛТДС.
		2. В чл. 23, ал. 1, точка 7 от ПЗИДЗПБ да стане точка 6:Мотиви: **Предложеното по-горе отпадане на текста на точка 6**	По т. 2 - не се приема	По т. 2 - Мотивите са посочени в т. 1.

		II. Предложение за редакция на §20 ПИЗЗПБ, с който се правят изменения и допълнения в чл.31 от ЗПБ **Предлага изменение на чл. 31, като предложението по т.3** *„Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „по ал. 3" се заменят с „по ал. 3 и 4", а след думите „подземни богатства" се добавя „по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4"* бъде изменено и новата ал.5 придобие следната редакция: *„(5) Ако преди края на срока по ал.2 или на последното удължаване на сроковете по ал. 3 и 4, титулярят на разрешение за търсене и проучване или за проучване направи геоложко откритие на подземни богатства по чл.2, ал.1, срокът на разрешението може да бъде удължен до една година, за да може титулярят да оцени това откритие."* **Мотиви:** Регистрацията на откритията (както на геоложко, така и на търговско) като резултат от дейности по разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства е уредена в чл.21 от ЗПБ. Нормата по никакъв начин не диференцира процедурата според групата подземни богатства по чл.2, ал.1, като общият принцип е, че всички титуляри на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства имат право на регистрират геоложко откритие. Поради това, отнемането на възможността титулярят на разрешение за подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 - 7 да поиска удължаването, уредено в новата ал.5, е дискриминационно и неоправдано.	Не се приема	Съгласно чл. 2, ал. 2 от ЗПБ подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 и 6 са общоразпространени подземни богатства. Това само по себе си изключва възможността същите да бъдат предмет на откритие, тъй като е видно тяхното наличие в природата. В този смисъл е и фактът, че за тези групи полезни изкопаеми законът не предвижда етап търсене, а се преминава направо на етап проучване, когато се изучават качествата и характеристиките на полезните изкопаеми. От друга страна, с оглед уеднаквяване на режима за проучване на общоразпространени полезни изкопаеми с § 20 от проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено изменение на разпоредбата на чл. 31, ал. 2 от ЗПБ, съгласно което за посочените подземни богатства се предоставя разрешение за проучване за срок до две години.

		III. Становище по § 29 от ПЗИДЗПБ, с който се правят изменения в чл. 43 от ЗПБ: В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения: 1. Алинея 2 се изменя така: *„(2) Производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване по искане на заинтересовани лица се открива в тримесечен срок от подаване на заявлението, с изключение на случаите, когато:* *1. компетентният орган отказва мотивирано да открие производство на основание чл. 26а, ал. 1;* *2. не е заявен интерес по чл. 42, ал. 1, т. 3."* Не става ясно дали в този случай (т.2 от ал.2 на чл. 43) - когато не е заявен интерес по чл. 42, ал.1, т.3 производството се открива по-рано от указания тримесечен срок. След като е изтекъл един месец след обявата разрешението се предоставя по право съгласно чл. 39, ал.1, т.3 от ЗПБ, но всъщност не е посочен срок откриване на производството за предоставяне на разрешението.	Не се приема	Разпоредбата е от глава „Търгове и конкурси" и урежда хипотезите, в които няма да се провежда търг или конкурс, а именно: когато са налице основания за отказ по чл. 26а или когато няма заявен интерес от друг кандидат в срока по обявата. В хипотеза, в която няма друг заявен интерес – разрешението се предоставя по право, като в чл. 51а е посочено кога се открива производството.
		IV. Становище по § 37 от ПЗИДЗПБ, с който се изменя чл. 50 на ЗПБ: Текстът на чл. 50, ал. 1, т. 1 от ПЗИДЗПБ е: *„В случаите по чл. 49, ал. 7, т. 1 в тримесечен срок от утвърждаване на протокола, министърът на енергетиката:* *1. издава разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 -7 на спечелилия конкурса или търга участник след одобрение от Министерския съвет и сключва договор в тримесечен срок от влизане в сила на разрешението;"* Налице е противоречие с нормата на чл. 65 от ЗПБ: *„Разрешението за търсене и проучване или за проучване, или концесията за добив влизат в сила от датата на сключване на договор, освен ако в него е уговорено друго".* Т.е. принципното положение е, че разрешението и концесията влизат в сила на една и съща дата - датата на сключване на договора. Хипотезата на чл. 50, ал. 1, т. 1 по-скоро има предвид, че договорът за търсене и проучване се сключва в срок до 3 месеца от изтичане на	Приема се	Отразено е

		срока за обжалване на разрешението по реда на Административнопроцесуалния кодекс, в случаите когато не е подадена жалба. **В тази връзка предлага да се преповтори вече предложената нова редакция, включена в § 43 от ПЗИДЗПБ, касаещ чл. 53, ал. 4 от ЗПБ и текстът да бъде в следната редакция:** „В *случаите по чл. 49, ал. 7, т. 1 в тримесечен срок от утвърждаване на протокола, министърът на енергетиката:* *1.издава разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1,2,4 - 7 на спечелилия конкурса или търга участник след одобрение от Министерския съвет и сключва договор в срок до 3 месеца от изтичане на срока за обжалване на разрешението по реда на Административнопроцесуалния кодекс, в случаите когато не е подадена жалба;*		
		V. Становище по § 41 от ПЗИДЗПБ, с който се създава нов чл. 51а на ЗПБ: Текстът на чл. 51а, ал. (4) от ПЗИДЗПБ е: „С *изтичането на срока по чл. 39, ал. 1, т. 3, когато не е заявен интерес за същата площ и за същата група подземни богатства от друг кандидат, се <u>открива</u> производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване по право."* Този текст поражда въпрос, който не намира отговор в останалите текстове на ЗПБ, а именно: Кой е моментът на откриването на производството в тази хипотеза? Логично е съгласуването по чл. 26 да е извършено преди публикуване на обявата в Държавен вестник. Това означава ли, че датата на откриването на производството за предоставяне по право е денят след изтичане на едномесечния срок, съответно - 30-те дни по ал. 5 от тогава ли ще текат?	Не се приема.	Текстът на разпоредбата е максимално опростен и ясен, като етапите са описани последователно и подробно в ал. 1 до ал. 4 включително. Действията по ал. 5 по разглеждане на работната програма могат да се извършат само ако се установи, че заявителят е единствен кандидат. Ако заявителят не е единствен кандидат се предприемат действията по ал. 3.
		VI. Предложение за редакция на § 49 от ППЗИДЗПБ, с който се	Приема се	Отразено е

		изменя чл. 56 от ЗПБ. Предлага редакция на т. 4 на ал. 1 от чл. 56, както следва: „4. Заявлението е подадено в срока на действие на прието решение на Министерския съвет по чл. 24а, ал. 2". Мотиви: с предложението се цели прецизиране на текста. **VII. Предложение за редакция на § 59 от ПЗИДЗПБ, с който се изменя чл. 66, ал. 1 от ЗПБ.** **Предлага в чл. 66, ал.1, т.2 от ЗПБ, да отпадне изразът „към обекта".** **Мотиви:** По този начин в целия ЗПБ когато се говори за принадлежности, ще се разбира принадлежности на концесията - както е в действащия текст на чл. 33, ал. 3 от ЗПБ. Освен това в § 1 от ДР на ЗПБ се създава дефиниция за *„обект на концесията"*, който всъщност представлява подземните богатства, за които е предоставена концесията. Няма основание и смисъл определянето на принадлежности към подземните богатства.	Приема се с редакция на текста	Отразено е
		VIII. Предложение за редакция на § 60 от ПЗИДЗПБ, с който в част втора, глава четвърта, раздел I се създават чл. 66а, 66б, 66в и 66г. **1. Предлага чл. 66б, ал.1, т.3 от ПЗИДЗПБ да отпадне.** **В случай, че не се приеме предложението за отпадане на чл. 66б, ал.1, т.3 от ПЗИДЗПБ предлагаме алтернативен текст на чл. 66б, ал.1, т.3 от ПЗИДЗПБ, със следното съдържание:** *„при настъпване на обективни обстоятелства, в резултат на които финансовите условия при предоставяне на концесията са значително*	Приема се предложе-нието за редакция на текста	Отразено е в чл. 66б, ал. 1, т. 3 - §60 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.

		променени." **Мотиви:** Текстът на чл. 66б, ал.1, т. 3 предвижда възможност за изменение и/или допълнение на концесионния договор по взаимно съгласие на страните с допълнително споразумение при: *„настъпване на обстоятелства, в резултат на които ползите на концесионера от концесията надвишават прогнозираните при предоставянето на концесията ползи."* Не е ясно за какви ползи се отнася текстът - за финансови и/или други. Кои са прогнозираните при предоставянето на концесията ползи? Извършването на добив в по-големи количества от първоначално предвиденият (средногодишен) добив надвишаване ли е на ползите? Ако е така, то е налице надвишаване на ползите и за концедента, който ще получи по-голямо концесионно плащане. Аналогично стои въпросът при увеличаване на пазарната цена на добиваното подземнобогатство. Концесионерът ще получава по-високи приходи, но и концесионното плащане ще се завиши, защото в редица случаи то се определя спрямо борсовата или продажната цена на суровината. От друга страна простото увеличение на цената (борсова или продажна) не е задължително свързано с увеличаване на печалбите на концесионера, които са в пряка зависимост от цената на множество други продукти, суровини и услуги. Няма основание за въвеждане текста на т.3, защото в действащата нормативна уредба *(„Наредба за принципите и методиката за определяне на концесионното възнаграждение за добив на подземни богатства по реда на ЗПБ')* е предвиден механизъм, гарантиращ запазването на разпределението в ползите на страните по концесионните договори. Именно поради тази причина размерът на дължимото концесионно възнаграждение се увеличава при увеличаване на добива от находището, съответно при повишаване на рентабилността на концесията. Вече възприетият подход обезпечава държавния интерес. Допълнително, с този текст се създава се несигурност при този вид отношения, дава се възможност по всяко време едностранно да бъде поискано изменение, без да се отчитат евентуални инвестиции или загуби за концесионера в миналото. Не е определен периодът, за който		

		ще се счита, че ползите надхвърлят прогнозираните такива. Поражда се и въпроса защо липсва алтернативен текст, предвиждащ възможност за изменение на концесионния договор при намаляване на ползите на концесионера? Обичайният отговор на този въпрос, е че концесията се предоставя на риск на концесионера. Това означава обаче, че той носи риска както от загубите, така и от ползите и тяхното увеличаване. В случай, че не се възприеме предложението за отпадане на текста на т.3, счита за правилно да се приемете новия текст, който предлага. По този начин и двете страни имат право да предлагат на другата страна изменение на концесионния договор, при условие че има обективни предпоставки, водещи до промяна на ползите. **2. Предлага чл. 66г от ПЗИДЗПБ да отпадне.** **Мотиви:** Няма основание и мотиви за приемане на текстовете на чл. 66 г., които въвеждат задължението, всички спорове между страните по концесионен договор да се решават само по съдебен ред. Правилно е да се запази сегашната практика, в договора за концесия, страните уреждат начина за решаване на спорове по-между си. Не е законосъобразно да се изключва арбитража като способ за уреждане на спорове. Не става ясно, след влизането в сила на съдебното решение, отново по пътя на преговорите ли ще следва сключване на допълнително споразумение, и какви ще бъдат последиците, в случай че отново не бъде достигнато съгласие. Въвеждане на подобна възможност с неясен изход, би довела до несигурност в концесионните отношения. **IX. Предложение за редакции на § 66 от ПЗИДЗПБ, с който се прави изменение на чл. 75 от ЗПБ.** Предлага от текста на 75, ал. 1 от ЗПБ да се заличи и изразът *„за срока на разрешението или на концесията"*. Текстът на чл. 75, ал. 1 да бъде със следното съдържание: *„Титулярят на разрешение за търсене и проучване или за проучване или концесионерът и собственикът на земята могат да сключат договор, с който в полза на титуляря на разрешението или на концесионера се учредява или прехвърля вещно*	Приема се Не се приема	Отразено е Специалните закони, уреждащи промяна на предназначението на статута на земи и гори, респ. учредяването на ограничени вещни права за земите, включени в проучвателната/конце-

		право върху земята и се определят условията и редът за плащане на възнаграждение за това право." **Мотиви:** Споразуменията между собственик на земя и титуляр на разрешението или концесионер следва да се подчиняват на взаимната свободна воля и съгласие относно предмета на сделката между тях, по отношение правата върху земята. Дава се по-голяма свобода на договаряне между страните - титулярят на разрешение или концесионера и собственика на земята, докато настоящият текст е ограничителен.		сионната площ, обвързват предоставянето на съответните права със срока на предоставеното разрешение/концесия. Няма пречка в случаите, когато земите, върху които се учредяват вещни права, са частна собственост на физически и/или юридически лица, страните по сделката да се подчиняват на взаимната свободна воля и съгласие относно предмета на сделката между тях.
		X. Предложение за редакции на § 75 от ПЗИДЗПБ, с който се правят изменения и допълнения в § 1 от допълнителните разпоредби. Предлагаме да се редактира текста на новата т.59 от § 1 на ПЗИДЗПБ, по следния начин: *„Принадлежност към концесията" е система от сгради, съоръжения и линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност, осигуряващи безпрепятственото и нормалното функциониране на дейностите по концесията."*	Приема се с редакция на текста	Отразено е
6.	**Българска минно-геоложка камара** допълнително	**I. Предложение за редакция на § 59 от ПЗИДЗПБ, с който се изменя чл. 66, ал. 1 от ЗПБ.** **Предлага в чл. 66, ал.1, т.2 от ЗПБ, да отпадне изразът „към**	Приема се с редакция на текста	Отразено е

	предложение е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-92-00-374/14.05.2019г.	**обекта".** **Мотиви:** По този начин в целия ЗПБ когато се говори за принадлежности, ще се разбира принадлежности на концесията - както е в действащия текст на чл. 33, ал. 3 от ЗПБ. Освен това в § 1 от ДР на ЗПБ се създава дефиниция за *„обект на концесията"*, който всъщност представлява подземните богатства, за които е предоставена концесията. Няма основание и смисъл определянето на принадлежности към подземните богатства.		
		II. Предложение за редакция на § 60 от ПЗИДЗПБ, с който в част втора, глава четвърта, раздел I се създават чл. 66а, 66б, 66в и 66г. **1. Предлага чл. 66б, ал.1, т.3 от ПЗИДЗПБ да отпадне.** **В случай, че не се приеме предложението за отпадане на чл. 66б, ал.1, т.3 от ПЗИДЗПБ предлагаме алтернативен текст на чл. 66б, ал.1, т.3 от ПЗИДЗПБ, със следното съдържание:** *„при настъпване на обективни обстоятелства, в резултат на които финансовите условия при предоставяне на концесията са значително променени."* **Мотиви:** Текстът на чл. 66б, ал.1, т. 3 предвижда възможност за изменение и/или допълнение на концесионния договор по взаимно съгласие на страните с допълнително споразумение при: *„настъпване на обстоятелства, в резултат на които ползите на концесионера от концесията надвишават прогнозираните при предоставянето на концесията ползи."* Не е ясно за какви ползи се отнася текстът - за финансови и/или други. Кои са прогнозираните при предоставянето на концесията ползи? Извършването на добив в по-големи количества от първоначално предвиденият (средногодишен) добив надвишаване ли е на ползите? Ако е така, то е налице надвишаване на ползите и за концедента, който ще получи по-голямо концесионно плащане. Аналогично стои въпросът при увеличаване на пазарната цена на добиваното подземнобогатство. Концесионерът ще получава по-високи приходи, но и концесионното плащане ще се завиши, защото в редица случаи то се определя спрямо борсовата или продажната цена на суровината. От друга страна простото увеличение на цената (борсова или продажна) не е задължително свързано с увеличаване на печалбите на концесионера,	Приема се предложе-нието за редакция на текста	Отразено е в чл. 66б, ал. 1, т. 3 - §6С от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.

		които са в пряка зависимост от цената на множество други продукти, суровини и услуги. Няма основание за въвеждане текста на т.3, защото в действащата нормативна уредба *(„Наредба за принципите и методиката за определяне на концесионното възнаграждение за добив на подземни богатства по реда на ЗПБ')* е предвиден механизъм, гарантиращ запазването на разпределението в ползите на страните по концесионните договори. Именно поради тази причина размерът на дължимото концесионно възнаграждение се увеличава при увеличаване на добива от находището, съответно при повишаване на рентабилността на концесията. Вече възприетият подход обезпечава държавния интерес. Допълнително, с този текст се създава се несигурност при този вид отношения, дава се възможност по всяко време едностранно да бъде поискано изменение, без да се отчитат евентуални инвестиции или загуби за концесионера в миналото. Не е определен периодът, за който ще се счита, че ползите надхвърлят прогнозираните такива. Поражда се и въпроса защо липсва алтернативен текст, предвиждащ възможност за изменение на концесионния договор при намаляване на ползите на концесионера? Обичайният отговор на този въпрос, е че концесията се предоставя на риск на концесионера. Това означава обаче, че той носи риска както от загубите, така и от ползите и тяхното увеличаване. В случай, че не се възприеме предложението за отпадане на текста на т.3, счита за правилно да се приемете новия текст, който предлага. По този начин и двете страни имат право да предлагат на другата страна изменение на концесионния договор, при условие че има обективни предпоставки, водещи до промяна на ползите.		
		2. Предлага чл. 66г от ПЗИДЗПБ да отпадне. **Мотиви:** Няма основание и мотиви за приемане на текстовете на чл. 66 г., които въвеждат задължението, всички спорове между страните по концесионен договор да се решават само по съдебен ред. Правилно е да се запази сегашната практика, в договора за концесия, страните уреждат начина за решаване на спорове по-между си. Не е	Приема се	Отразено е

		законосъобразно да се изключва арбитража като способ за уреждане на спорове. Не става ясно, след влизането в сила на съдебното решение, отново по пътя на преговорите ли ще следва сключване на допълнително споразумение, и какви ще бъдат последиците, в случай че отново не бъде достигнато съгласие. Въвеждане на подобна възможност с неясен изход, би довела до несигурност в концесионните отношения.		
7.	**Цветан Цветков – експерт на свободна практика** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-94-Ц-05/14.05.2019г.	Във връзка с публикуваният проект за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства (ЗПБ) изказза следните становище и предложения: В настоящето развитие на минната индустрия в страната е узряла необходимостта от изготвянето на нов закон за полезните изкопаеми (ПИ). Един от участниците е в изготвянето на настоящият действащ закон и да твърди, че той изпълни задачата си, за която беше приет. Основната цел на функциониращия закон бе осигуряване на нормативна основа за преструктурирането на минерално-суровинния отрасъл от планова към пазарна икономика. Към настоящият период ЗПБ прилича повече на торба на клошари. С повече от 20 поправки и редакции, огромен по обем, той е труден за тълкуване от многобройните и титуляри и кандидати за ползване на ПИ. В него има всичко - геология, екология, геофонд, баланси, права за ползване, контрол, проектиране, отчитане и т.н. При господстващите вече пазарни отношения в минерално-суровината база на страната е наложително изготвянето на нов минен закон /кодекс/. С него трябва да се отстранят някои противоречия, да се внесат ясни и прозрачни решения за бъдещото стабилно развитие на бранша като: - ситуацията със земите и полезните изкопаеми. Решение трябва да има и то да е законно. Конституционните твърдения, че полезните изкопаеми са изключителна държавна собственост и че частната собственост е неприкосновена не е само за България. Но в цял свят има решения, не може да не се намери отговор и за страната: - създаване на единен самостоятелен орган за управление на минералните суровини – министерство, или агенция, или комисия. Във всички страни с минна промишленост това е практика и това се вижда и от приетата Национална стратегия за развитие на минната индустрия на 25.09.2015 г. от МС. Конституираната на основание ЗИД на ЗПБ от	Не се приема	Предложенията не са относими към публикувания за обществено обсъждане проект на ЗИД на ЗПБ.

		21.12.2010 година дирекция „Природни ресурси и концесии" в МИЕТ доби „гражданственост" под името „единен орган" без да отговаря на административните и правни изисквания за такъв. Опонентите на подобно предложение изтъкват като основна причина раздуване на администрацията. Не става въпрос за нови работни бройки, по-скоро е въпрос на организация. Ядрото на бъдещ орган може да е дирекция „Природни ресурси и концесии" към МЕ. Заедно със специалистите от Геологическия институт, Националния институт по геофизика, геодезия и география, Института по минералогия и кристалография и трите на бюджетна издръжка и отдела в МИ отговарящ за ликвидацията и преструктурирането на минни обекти са достатъчни за функционирането на самостоятелна институция. Има и сграден фонд и площи около Националното ядкохранилище в кв. Илиенци: - предоставянето на права за минерални суровини не трябва да е дейност на Министерския съвет. Кому е нужно произнасянето на 15-20 министри и един или няколко областни управителя „съгласен", а утре когато стане въпрос да бъде започната работа по концесията, всеки хвърля концесионера сам да се оправя – да изкупува терени от различни собственици (често няколко десетки), да прави оценка за въздействие върху околната среда по дълги процедури, да го блокират местни референдуми от 100-200 човека, а става въпрос за обекти с национално значение. Разбира се, когато става въпрос за находища отнасящи се за Националната сигурност, Министерския съвет и даже Парламента е нужно да решават /за момента само въглищата на Маришкият басейн имат отношение към Националната сигурност/. Заради това когато единния орган предоставя права той трябва да гарантира на заявителя и крайната фаза-добив. При действащ единен самостоятелен орган значително ще се увеличи ролята на контрола.": - необходимо е да се извършват дейности по изследване на геоложкият строеж на страната със средства от Националния бюджет. Факт е, че всички предоставени разрешения и концесии за добив са резултат на проведени работи финансирани с държавни средства. Геоложкото картиране, геофизичните и геохимични работи са задължения на държавата. В бъдещия закон те трябва да намерят своето място. Резултатите от такива изследвания нямат отношение само към минерално-суровинната база, а към строителство, пътища, хидротехнически съоръжения. Забележки може още да се правят, но дано се пристъпи към изготвянето на нов закон. И самото име по-справедливо е да е минен		

		закон, или нещо подобно. Сега в термина „подземни богатства" не трябва ли да влизат и хранилищата в земните недра на нефтопродукти, природен газ, на други елементи. За CO_2 има отделен закон, но за всеки възникнал проблем не може да се прави закон. Справедливо е минните отпадъци да се извадят като подземно богатство от чл.2, ал.1 т.7. Никой няма да добива минни отпадъци и да получава минни отпадъци. Всеки кандидат получава площ и ако в нея има отработена, натрупана минна или скална маса провежда проучвателни работи с възможност да добива полезно изкопаемо по т. 1,2 – 4,5,6 - метали, трошени фракции, пясъци, чакъли. Минна или скална маса, че е определена някога като отпадък при други параметри и технологии не е основание да е полезно изкопаемо без съответните изследвания.		
8.	**„България Алфа" ЕАД** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-26-Б-303/14.05.2019г.	Анализът ни на законопроекта установи, че относно търсенето и проучването на минерални суровини, предложените промени се фокусират главно върху конкретизирането на доказателствата, които следва да се предоставят от страна на заявителите за издаване на разрешения, които да гарантират управленческа и финансова стабилност при изпълнение на задълженията по разрешението. Ние сме съгласни, че тези промени към ЗПБ са важни. Бихме искали да предложим следните допълнителни изменения към ЗПБ. Компанията ни Мундоро Капитал Инк., чрез своето местно акционерно дружество „България Алфа" ЕАД, се занимава с търсене и проучване на минерални суровини в България и региона през последните 8 години. Вероятно сте запознати, че търсенето и проучването на минерални суровини и развитието на тези проекти може да отнеме десетилетия, за да се стигне до открития на нови минерални запаси, които от своя страна генерират богатство за страните, на чиято територия са открити. Значителни ресурси са нужни, за да се финансират геолого-проучвателната работа, анализът и обработката на получените данни, логистиката и всяка друга дейност, свързана с търсенето и проучването, включително процедури по съгласуването на дейностите с опазването на околната среда и на археологични обекти. По настоящем, ЗПБ (член 31) гласи, че срокът на едно разрешение за търсене и проучване може да бъде до 3 (три) години, и този срок може да бъде удължаван двукратно с по 2 (две) години. Поради нуждата от дълъг период от време и повторяемия характер на проучвателните		

	дейности, ние смятаме, че максималната продължителност на валидност на разрешенията за търсене и проучване от 7 (седем) години е недостатъчна за титуляра на разрешението да изпълни успешно проучвателните дейности, да продължи с регистрирането на търговско откритие и да кандидатства за концесия за добив. Като резултат, смятаме, че в законопроекта следва да бъдат включени промени, свързани с удължаването на продължителността на предоставените разрешения за търсене и проучване на минерални суровини. Ключов въпрос е фактът, че проучвателните разрешения са времево ограничени, и след изтичане на срока им, инвестицията, направена от страна на фирмите, може да бъде загубена. Този процес не окуражава инвестициите в минералния сектор в България и в голяма степен задушава възможността на Българската държавата да създаде процъфтяващ такъв за икономиката. Вследствие на времевите ограничения, настоящият ЗПБ спира инвестициите в българския минерален сектор и компаниите нямат възможността за възвръщаемост на инвестициите си в минералните ресурси на България. Нашето предложение е ЗПБ да бъде изменен така, че да даде възможност на титулярите на разрешения за търсене и проучване да продължат да инвестират в проучването на лицензионните площи. По-долу е описано това може да бъде въведено в закона: - Когато титулярите на разрешения за търсене и проучване са изпълнили своите задължения по работните програми и всички други задължения по съществуващи договори за търсене и проучване (това може да бъде потвърдено с финалните отчети на фирмите, които те внасят към Министерство на енергетиката, при изтичане на 7 - годишния срок); тогава - Титуляра на съществуващото разрешение за търсене и проучване ще получи правото на „първи отказ" и ще може да подпише договор с правителството за издаването на ново разрешение за площ еднаква с първоначалната без провеждането на търг. Но при условие, че инвестира в проучвателни дейности в площта през следващите 7 години от разрешението сума, увеличена с 33 % спрямо инвестицията, направена през първия 7-годишен срок. Това увеличение от 33 % ще се отнася също и за инвестицията, направена по социалната програма. Такава правна възможност, позволяваща на титуляри на съществуващи разрешения за търсене и проучване, които са изпълнявали задълженията си по договорните взаимоотношения с Министерство на енергетиката, да продължат с проучвателните си работи и да се обвържат с министерството за увеличение на	Не се приема	Действащият ЗПБ регламентира максималните срокове, за които може да се предостави разрешение за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми – 3 г. с възможност с две продължения по 2 г. всяко и още 1г. за изучаване на регистрирано геоложко откритие или общо **9г.,** през които титулярят на разрешението да проучи и детайлно оцени потенциала на

		инвестициите в проучвателната площ, ще облагодетелства Българската Държава, тъй като дългосрочната инвестиция ще (i) допринесе за по-добра и детайлна геоложка проученост на територията на страната, (ii) създаде повече стабилност за местното население за работа с настоящия титуляр на разрешение за търсене и проучване, който от своя страна ще продължи да инвестира в местното общност; и (iii) даде повече стабилност за устойчив и процъфтяващ минерален сектор, което ще допринесе за откритието на нови запаси и ще облагодетелства икономиката на страната.		бъдещо находище на подземни богатства. Предложението не е съобразено с действащи разпоредби на ЗПБ – така например с разпоредбата на чл. 32, ал. 4 от ЗПБ, съгласно която части от площта се освобождават преди всяко удължаване на сроковете по чл. 31, ал. 3 и 4 при условия и по ред, определени в сключения договор. На следващо място предложението не изяснява въпроса какви проучвателни дейности е извършвал титуляря на разрешението през основния срок на договора, при положение, че предложението предвижда разработване на същата площ през срока на удължението и то със значителен период от време. Не е ясно как и на каква база е определен и предложения прсцент (33%) инвестиции в дейността по търсене и проучване. Неизяснен остава и въпроса с т.

				нар. „социална програма" и по-специално нейният предмет и обхват.
9.	**„Лега Гео Консулт" ЕООД** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-26-Л-46/15.05.2019г.	Прави следните бележки и предложения за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства: **1. По §7 от проекта на ЗИД - в чл.20 се създава се нова алинея 12 с която** се предвижда правомощие на комисията по ал.7 /СЕК/ да разглежда геоложки доклади за извършено преизчисляване на запаси или запаси и ресурси на подземни богатства изготвени от концесионера след извършено допроучване по чл.34, т.3 "в границите на находището". **Считаме, че след тези думи в края на изречението трябва да се добави *"или в границите на допълнителната концесионна площ".*** Допроучване следва да може да се прави и в допълнителната концесионна площ, извън контура на запасите и ресурсите или само на запасите в случай, че част от находището геоложки попада извън този контур. Във връзка с направеното предложение считаме, че и в текста **на чл.34, т.3 от ЗПБ след думата "находището" трябва да се добави и израза *"или в границите на допълнителната концесионна площ".*** Тази промяна е свързана логически и с текста на §23 от проекта на ЗИД на ЗПБ, с който се въвеждат нови точки 5 и 6 в чл.34 и по-специално с текста на т.5 от проекта, която гласи: *"да извършва разкривни дейности извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ, с цел добив на подземното богатство в дълбочина".*	Не се приема	Приемане на предложението би довело до необосновано разширение на площта на находището и би поставило под съмнение качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни работи. Така би се създала правна възможност разширявайки границите на находището си в рамките на допълнителните концесионни площи, концесионерите да разширяват правата си за добив на подземни богатства, като по този начин избягват законовите процедури по предоставяне на права за подземни богатства. Извършването на разкривни дейности извън контура на находището с цел добив на подземно богатство в дълбочина (т.нар. оформяне на работни стъпала и извършване на

				спомагателни дейности) няма отношение към извършване на проучвателни операции (допроучване) на допълнителната концесионна площ.
		2. Във връзка с горното предложение считаме, че в закона трябва да се предвиди **правна възможност за концесионера да направи искане за изменение на границите на находището,** в случаите, когато същото де факто излиза извън контура на запасите, които са предоставени на концесия, но самостоятелното разработване на тази част от находището няма да е икономически обосновано и възможно.	Не се приема	Концесия за добив на подземни богатства се предоставя за конкретно находище на подземни богатства с установени запаси или отделни негови части (участъци). Съгласно действащата нормативна уредба находище се регистрира в резултат на геологопроучвателни дейности, извършени въз основа на предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства. Съгласно § 1, т. 32 от ДР на ЗПБ търсене и проучване или проучване е съвкупност от дейности, насочени към търсене, откриване, проучване и оценка на находища на подземни богатства с цел определяне на тяхното

				пространствено положение, количество или обем, качество и други геолого-икономически, минно-технически, технологични и екологични параметри, необходими за проектиране и извършване на добив. Предложението поражда въпроси относно качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни дейности, тъй като видно от цитираната легална дефиниция на термина „търсене и проучване или проучване" всички основни параметри на находището се определят при осъществяване на геолого-проучвателните дейности още в рамките на предоставеното разрешение за търсене и проучване или за проучване, а не впоследствие след предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от **регистрирано находище.**

				Действащата разпоредба на чл. 34, т. 3 от ЗПБ дава право на концесионера да извършва всички необходими дейности, включително **допроучване** в границите на находището. На следващо място, с проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено допълнение на чл. 34 с нова т. 5, съгласно която предоставената концесия за добив дава право на концесионера да извършва разкривни дейности **извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ**, с цел добив на подземното богатство от находището **в дълбочина.** Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПБ при предоставяне на концесия за добив се определя концесионна площ, включваща площта на находището или отделни негови участъци, и площите, необходими за осъществяване на

				дейностите по концесията, извън добива. Предложението противоречи на цитираната правна норма, тъй като е недопустимо извършването на добивна дейност в концесионната площ (допълнителната площ по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ). Концесионната площ може да се използва само за изграждане на инфраструктурата на находището по смисъла на §1, т. 34 от ДР на ЗПБ) и за разполагане на съоръжение за минни отпадъци по смисъла на § 1, т. 40 от ДР на ЗПБ.
		3. **По §13 от проекта на ЗИД на ЗПБ,** където са разписани предпоставките, на които трябва да отговарят кандидатите, за да придобият права за търсене, проучване и добив на подземни богатства ➢ **чл.23а, ал.1, т.1 от проекта на ЗИД** изисква **финансовите възможности на кандидата** да осигуряват наличието на финансов ресурс, необходим за извършването на дейностите по концесията за не по-малко от 5 години от влизането в сила на договора за концесия. Обикновено това са първите години от срока на концесията, когато се изготвят ПУП-ове, урежда се статута на земите и достъпа до тях. Не става ясно как ще бъде изчислен и доказан необходимият за това финансов ресурс и дали този ресурс е достатъчен. При условие, че правата се предоставят чрез търг или конкурс, става още по-трудно изпълнимо това изискване, тъй като на етапа на една тръжна или конкурсна процедура все още не е	Не се приема	При предоставяне на концесия за добив по право, към заявлението за предоставяне на концесия, заявителят представя план за разработка на находището, правна и финансово-икономически

		изяснен правния статут на земите върху които е разположено находището и съответната концесионна площ.		обосновки. Съгласно действащата разпоредба на чл. 54, ал. 1, т. 5 от ЗПБ в плана за разработка на находището следва да има кратко описание на целите, сроковете за започването му, вида, обема, методите, продължителността и стойността на предвидените дейности, както и мерките за опазване на земните недра и околната среда включително информацията по чл. 51, ал. 2 от Закона за водите, безопасността и здравето и културните ценности. Съгласно установената практика, в правната обосновка се изисква да се представи информация с надлежни доказателства (напр. извадки от картата на възстановената собственост) за вида собствеността и начина на трайно ползване на имотите, покриващи концесионната площ, както и за необходимостта от уреждане на въпросите

				с вещните права върху земите, включени в концесионна площ и промяната на предназначението им. Съобразно предвидените дейности в плана и в правната обосновка и направения от самия заявител инвестиционен план, във финансово-икономическата обосновка се прави анализ на разходите по години – за инвестиции, за експлоатация, за ликвидация, рекултивация и други, свързани с ползването на обекта, както и анализ и изводи на ефективността на проекта. Предвид посоченото е видно, че именно самия заявител посочва необходимия финансов ресурс, който ще е необходим за развитието на концесията и с който следва да разполага, за да бъде определен за концесионер. При предоставянето на концесия за добив чрез търг или конкурс се възлагат по реда на Закона за

				обществените поръчки на независим изпълнител изготвянето на концесионни анализи със съдържание аналогично на посоченото по-горе. В тях отново е представена информация относно основните дейности, разходи и т.нат. Тези концесионни анализи са част от конкурсната/тръжна документация и при закупуването им, всеки кандидат може да направи преценка дали да участва в конкурса/търга или не и дали има разположение необходимия финансов ресурс. Следва да се има предвид, че основен принцип в концесионирането е именно принципа, че дейностите по концесията се извършват със средства на концесионера и на негов риск.

		➢ В **чл.23а, ал.1, т.2** е казано, че "**техническите възможности на кандидата** трябва да осигуряват наличието на активи, необходими за изпълнението на дейностите по разрешението или концесията. Това презюмира, че към датата на откриване на съответната процедура /търг или конкурс/ за предоставяне на права за търсене, проучване или добив на подземни богатства, кандидатът в процедурата трябва вече да е придобил права върху съответния актив. Ако обаче е създадено дружество ad hoc за целите на този проект, е твърде вероятно права върху активите кандидатът все още да няма, тъй като придобиването на подобни активи е скъпа инвестиция и същата ще зависи от това дали кандидатът ще спечели съответната процедура. Следва да се обмисли правна възможност за допускане на предварителни договори с които участникът в процедурата да може да докаже, че ще придобие права върху съответния актив. В противен случай разпоредбата ще звучи дистриктивно спрямо нововъзникнали дружества за целите на определен проект, което е обичайна международна практика.	Приема се	Отразено е с друга редакция, като е създадена нова ал. 5 на чл. 23а - § 13 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.
		➢ **В чл.23а, ал.3** е записано, че **наличието на технически възможности се доказва с един или няколко от следните документи**: 1. договор или друг документ, удостоверяващ права върху актива; 2. извлечение от съответните счетоводни сметки. Възможно е кандидатът да ползва определени активи под наем от трето лице, след като спечели съответната процедура или да ползва за определени дейности подизпълнители. В една подобна хипотеза права върху актива на етап провеждане на тръжна/конкурсна процедура, трудно могат да бъдат доказани, като още по-малко тези активи ще фигурират в счетоводните сметки на дружеството. Например извършването на взривни работи е много специфична дейност, която се осъществява от специализирани за целта лица, които обичайно концесионерите наемат като подизпълнители. От друга страна титулярите на разрешения за търсене и/или проучване извършват геолого-проучвателните изработки, като наемат лица с определен опит и техника, например за изкопни и сондажни работи. Много често и самите концесионери наемат подизпълнители за изкопни дейности или транспорт и т.н. С въвеждането на изискването по чл.23а, ал.3 се създава ограничителна правна норма, която задължава участниците в процедурите по ЗПБ да придобиват права върху активи и изключва възможността да бъдат ползвани подизпълнители за отделни дейности по разрешението	Приема се	Отразено е с друга редакция на чл. 23а, ал. 3 - § 13 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.

		или концесията. ➢ **Чл.23а, ал.4** - изпълнението на изискванията относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по разрешението или концесията се постига чрез предоставяне на **договор с лицето.** Принципно тези договори са конфиденциални, поради което предлагаме да бъде изисквано заверено извлечение от тях, удостоверяващо страните и предмета на договора.	Приема се	Отразено е с друга редакция на чл. 23а, ал. 4 - § 13 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.
		4. **По §18 от проекта на ЗИД -** В чл.26а са предвидени **случаите в които не се открива производство** за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване и концесия добив, като едно от основанията е чл.26а, ал.1, т.3 от ЗПБ - когато площта е за строителни и скалнооблицовъчни материали и попада в територии по чл.26, ал.1, т.2 от ЗПБ, а именно: а) урбанизирана територия с граници, определени с влязъл в сила подробен устройствен план; b) територия, в чийто граници има влязъл в сила устройствен план за изграждане на национален обект или на обект на социалната или на техническата инфраструктура - публична общинска собственост; c) Територия с обществено предназначение, която е включена в приета от общинския съвет програма или план за развитие на общината по чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА. Считаме обаче, че в преходни и заключителни разпоредби на законопроекта трябва да се предвиди правна норма, която да регламентира въпроса със заварените концесии, попадащи в някоя от горните територии, които са действащи и за които: ● концесионерите са внесли заявления за продължаване на срока на концесиите, но не са предприети действия по техните заявления (дори на някои от тях срокът е изтекъл) и/или ● В хипотеза на сключен и влязъл в сила концесионен договор дейностите по концесията не могат да започнат поради проблеми, които създава съответната община, като отказ от съгласуване на ПУП, мълчаливо бездействие и т.н. По наше мнение в тези случаи трябва да бъдат запазени правата на концесионерите по предоставените концесии поради наличие на	Не се приема	Действащата нормативна уредба, както и публикувания за обществено обсъждане проект на ЗИД на ЗПБ не предвижда съгласуване по реда на чл. 26 с кметовете на общини, на чиято територия е разположена концесионната площ, в случаите на изменение на концесионния договор чрез продължаване на първоначално определения срок. Изложените аргументи са неотносими, още повече, че на етап заявено продължаване на срока на предоставена концесия за добив концесионерът следва да е уредил статута на земите, покриващи концесионната площ, предвид, че обикновено

		държавен приоритет. Подземните богатства са изключителна държавна собственост съгласно чл.18, ал.1 от Конституцията на РБ. С това законодателят е признал тяхната значимост и всеобща полезност. Следва да се определят националните приоритети спрямо местните, като например строителството на пътища/магистрали. За целите на това строителство държавата се нуждае от добив на строителни материали, при това от находища, които са близост до съответните обекти. Другото възможно решение е на находищата на подземни богатства да се признае статут на "национален обект", което ще доведе до възможността за обосноваване на държавна нужда при хипотеза на отчуждаване, съответно с необходимите промени в Закона за държавната собственост. При условие, че находищата на ПБ бъдат признати за национални обекти разпоредбата на чл.26, ал.1, т.2, б. "б" от ЗПБ ще трябва да се редактира, така, че когато с влязъл в сила ПУП е одобрено изграждането на находище, като национален обект, същото да може да се експлоатира безпрепятствено.		първоначално определения срок на предоставената концесия е от порядъка на 35г. Легална дефиниция на понятието „национален обект" се съдържа в §1, т. 1 от ДР на Закона за държавната собственост. Съгласно цитираната разпоредба "национален обект" е обект, определен като такъв със закон, както и инфраструктурни обекти: изграждане и преустройство на транспортно-комуникационни мрежи и съоръжения - пътища от републиканската пътна мрежа, железопътни линии и обекти на железопътната инфраструктура, пристанища, летища и съоръжения към тях; на други мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура - водоснабдяване, канализация, пречистване на питейни и отпадъчни води, третиране на отпадъци, електрификация, топлофикация,

				газификация и електронни съобщителни мрежи и физическата инфраструктура за разполагането им, индустриални зони или технологични паркове с необходимата техническа инфраструктура за привличане на инвестиции, определени като национални обекти с решение на Министерския съвет. Видно от цитираната легална дефиниция, находищата на подземни богатства не притежават качествените характеристики на „национални обекти“.
		5. **По §23 предлагаме да се създаде нова точка 7 в чл.34 със следното съдържание:** *"т.7. да подаде заявление за промяна в границите на находището, но в рамките на предоставената допълнителна концесионна площ, когато има данни, че находището продължава извън контура на предоставените запаси и ресурси"*	Не се приема	Мотивите са изложени по т. 2 от предложението.
		6. **§41 В новопредложения чл.51а да се създаде нова алинея 7 със следното съдържание:** *"(7) Когато за една площ има подадени заявления от двама кандидати и единият подаде писмено уведомление до МЕ, че се отказва от площта, същата се предоставя по право на другия кандидат."* Обикновено лицата, които имат интерес към определена площ, следят в "Държавен вестник" обявата за площта. Съответно същите лица подават	Не се приема	Предложението не третира въпроса как следва да се процедира в случаите, когато има подадени повече от две заявления за една и съща площ. Липсва

		заявления. При условие, че за площта остане обаче само един кандидат, не е необходимо да се създава административна тежест допълнително, като се открива конкурсна или тръжна процедура, при условие, че други заинтересовани лица от площта няма. Държавата не губи нищо от това, а се постига бързина и процесуална икономия.		яснота относно времевата рамка на подобен отказ – в какъв период от време и на какъв етап на процедурата по предоставяне на разрешение може да се направи. Предложението създава предпоставки за нелоялна конкуренция между заявители и злоупотреба с права. Тъй като подземните богатства са изключителна държавна собственост, същите се предоставят за ползване им от един правен субект, но в интерес на гражданите и обществото като цяло. Предвид посочения принцип, следва да се има предвид, че не винаги се цели процесуална икономия, а се цели преди всичко постигане на по-добри условия за държавата и обществото като се отчита спазването на баланса между интересите на концедента и концесионера. Това от своя страна се постига само в условията на

				конкуренция, каквато се осигурява в конкурсната/тръжната процедура.
		7. **§60** ➢ **чл.66б, ал.1, т.3** - не е ясно какво се разбира под формулировката "ползите на концесионера от концесията надвишават прогнозираните при предоставянето на концесията ползи". Трябва да се даде легална дефиниция в допълнителните разпоредби на понятието "ползи". ➢ **Чл.66г -** според нас този текст трябва да отпадне, тъй като не е ясен предмета на правния спор, който ще бъде отнесен пред съда. Хипотезата е, че някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение и/или допълнение на договора, "*но не може да бъде постигнато съгласие за изменението или допълнението на договора, спорът се решава по реда на действащото законодателство*". Случаите, в които може да се иска изменение или допълнение са описани в чл.36, ал.2 и чл.66б, т.е. те са ясно определени. От текста на чл.66г излиза, че когато въпросът, който съдът ще решава е въпрос по същество, а именно - как точно договорът да бъде изменен и допълнен, а не дали са налице основанията за това. Как да бъдат формулирани измененията на един договор считаме, че не е от компетенция на съда.	Приема се. Приема се	Предложената разпоредба на чл. 66б, ал. 1, т. 3 от ЗПБ е редактирана. Предложената разпоредба на чл. 66г е заличена.
		8. В преходни и заключителни разпоредби на ЗИД да се създаде нова разпоредба, която да уреди висящите случаи, при които е подадено заявление за продължаване на срока на концесия, но то не е процедирано, а срокът на концесията е изтекъл. В тези случаи министърът на енергетиката да се задължи да внесе документи за продължаване на срока в МС до 3 месеца от влизането на закона в сила.	Не се приема	С разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от ЗПБ е регламентира правната възможност за продължаване на срока на предоставена концесия за добив на подземни богатства при наличието на определени условия. Законодателят е регламентирал

				единствено възможност за продължаване на срока на предоставена концесия за добив, но не и задължение за концедента да приеме отправеното му от концесионера предложение за продължаване на срока на предоставената концесия за добив. В рамките на оперативната самостоятелност на концедента, респ. органът, представляващ концедента по концесионния договор, е да прецени целесъобразността от продължаване на концесионния договор или да предприеме съответни действия за предоставяне на нова концесия за добив на подземни богатства при условия, гарантиращи в максимална степен държавният интерес.
		9. Правна възможност да се създаде за прехвърляне на права по търговско откритие на трето лице.	Не се приема	На етап процедура по издаване на удостоверение за търговско откритие липсва предмет (съвкупност от права и

				задължения), който да бъде прехвърлен. С оглед възникнали практически проблеми, породени от динамиката на търговския оборот, е предвидено допълнение на чл. 29 от ЗПБ с нови ал. 2 и 3 (§19 от ЗИД на ЗПБ)
10.	**„Българска асоциация на производителите на инертни материали"** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-92-00-375/15.05.2019г.	**На първо място.** За бранша, който представлява е неприемливо и моли да бъде оттеглено или прецизирано предложеното с § 17 от ПИДЗПБ изменение на нормата на **чл. 26, ал. 1, т.1 ЗПБ**, с което се **променя** кръга на лицата, с които ще се извършва **съгласуването** в производствата по предоставяне на разрешение за търсене и проучване; за проучване или на концесия за добив, вместо с *компетентните министерства* (настоящата редакция на чл. 26, ал.1, т.1 ЗПБ) с ***компетентните органи*** (предложението за промяна на чл. 26, ал.1, т.1 ЗПБ). **Мотиви**: В действащата редакция, съгласувателната процедура се извършва с централизираните държавни ведомства – министерствата, което дава яснота за отговорните лица и прави относително предвидима във времето на процедурата по съгласуване. С предложеното изменение съгласувателни функции се предоставят на „компетентните органи", като в ПИДЗПБ **не се индивидуализирани тези компетентни органи**. Тези "компетентни органи" могат да бъдат такива на национално или на регионално ниво, като няма яснота как се разпределят техните компетенции. Ако бъде прието предложеното изменение на чл. 26, ал.1, т.1 от ЗПБ, ще се затруднят допълнително лицата, които биха искали да влязат в производствата по чл. 26, ал.1 ЗПБ, защото процедурите ще бъдат по – непрозрачни и със сигурност ще продължават по-дълго, което е предпоставка за установяване на корупционни практики. Разширяването на кръга на компетентните лица от централизираната администрация до администрацията и на местно ниво създава предпоставки за административен произвол и прилагането на различни критерии при идентични случаи, което ще постави кандидатите в	Не се приема	С предложения § 17 от публикувания за обществено обсъждане проект на ЗИД на ЗПБ думите „компетентните министри" се заменят с „компетентните органи". Предложението е обусловено от обстоятелството, че не министър е компетентния орган за опазване на националната сигурност. С предложената разпоредба изчерпателно са индивидуализирани компетентните органи - за опазване на националната сигурност, отбраната на страната, на защитените със закон територии, обекти и културни ценности. Още повече, компетентните органи

		неравностойно положение помежду им. Според нас подобно изменение не е от полза нито на бизнеса, който би искал да функционира в предвидима икономическа и правна среда, така и за държавата, която губи таксите за разрешения и концесии.		за опазване на националната сигурност, отбраната на страната, на защитените със закон територии, обекти и културни ценности са определени в специалните закони – чл. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност", чл. 25 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, чл. 8 от Закона за опазване на околната среда, чл. 14 от Закона за закрила и развитие на културата, Закона за културното наследство.
		На второ място. Възразява срещу предложението за допълнение на чл. 61 ЗБП, направено в § **53, т.3, с нова ал. 4 „** За целите на изчисляване на размера на концесионното плащане всеки концесионер организира и осъществява счетоводното отчитане на дейността си в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти, като осигурява всеобхватното хронологично регистриране на счетоводната информация в аналитични и синтетични счетоводни сметки за **всяка отделна концесия**." **Мотиви:** Счетоводното отчитане на продажбите, които осъществяват нашите членове е на ниво **кариера** и **не могат да бъдат организирани на ниво концесия**, тъй като една кариера може да има няколко концесионни площи. Ако бъде прието предложението в настоящия му вид това ще доведе до допълнителни разходи за нашите членове, поради необходимостта от пренастройване на САП, а също на софтуера на счетоводни програми на международните групи, към които те принадлежат. Това се явява необоснована тежест, която отново ще	Не се приема	Отношенията между концедента и концесионера възникват въз основа на решението на Министерския съвет за предоставянето на концесията за добив и сключения концесионен договор. С тях се определя обекта на концесия и концесионната площ. Съгласно чл. 33 от ЗПБ концесия за добив се предоставя за конкретно находище

		трябва да бъде понесена от изрядните концесионери и най-големи данъкоплатци в страната. Настоява предложената ал. 4 да отпадне.		на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 с установени запаси и/или ресурси или отделни негови части (участъци), т.е. отношенията са във връзка именно с конкретната концесия за добив, с която са предоставени права върху конкретно находище или отделен негов участък, а не за кариера. По смисъла на §1, т. 7 от ДР на ЗПБ "кариера" е съвкупност от минни изработки за открит добив и съоръжения за преработка на подземни богатства. Т.е. понятието „кариера" от една страна се отнася само за концесиите за добив, при които подземните богатства се добиват по открит способ и изключва голяма част от концесиите за добив, при които подземните богатства се добиват по друг способ, а от друга страна не се припокрива с понятието концесия или концесионна площ.

		На трето място. С § 55 ЗИДЗПБ се предлага изменения и допълнения в чл. 63а на ЗПБ. **Предлагаме** да бъде създадена **нова алинея** в чл. 63а, в която изрично да бъде уредена хипотезата, в която титулярът на разрешението или концесионерът е **надвнесъл суми в доверителната банкова сметка. Към настоящия момент тези суми не могат да бъдат възстановявани на надвнеслите ги лица.**	Приема се принципно	Съгласно чл. 63а, ал. 3 от ЗПБ начинът на финансовото обезпечение и предвиденият размер на средствата се договарят между страните и са съществен елемент от съответния договор. Предложението следва да намери уредба в концесионните договори за добив на подземни богатства.
		На следващо място. Не са съгласни с предложените в § 66 ЗИДЗПБ ограничения на правата на предприятията , които добиват инертни материали и препятстване по законодателен път на тяхната възможност да търсят съдействието на министъра на енергетиката при спор относно учредяване на вещно право на ползване или прехвърляне на вещно право върху земята за срока на разрешението или на концесията и се определят условията, редът и обезщетението за ползването на земята. условията и редът за плащане на възнаграждение за това право. В предложението, от възможността да търсят съдействието на министъра на енергетиката се ползват само лицата, на които е предоставено правото да добиват полезни богатства по смисъла на чл. 2, ал.1, т. 1-4 от ЗПБ, а извън приложното поле остават лицата, на които е предоставено правото да добиват подземни богатства по чл. 2, ал.1, т.5 - „строителни материали". За нас това е необяснима дискриминация на предприятията, получили права да добиват инертни материали.	Не се приема	Съгласно чл. 32, ал. 1 от Закона за държавната собственост имоти и части от имоти - собственост на физически или юридически лица, могат да се отчуждават принудително за задоволяване на държавни нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, след предварително и равностойно обезщетение. Наличието на държавна нужда се установява с влязъл в сила подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на обекти за задоволяване на

				държавни нужди, или с одобрен подробен устройствен план, който предвижда изграждане на национален обект, за който е налице влязло в сила разпореждане за допускане на предварително изпълнение, или по друг начин, предвиден в закон (чл. 33, ал. 2 от ЗДС). Видно от цитираната разпоредба наличието на държавна нужда се установява за всеки конкретен случай с влязъл в сила подробен устройствен план. Съгласно чл. 2, ал. 2 от ЗПБ строителните и скалнооблицовъчните материали са общоразпространени полезни изкопаеми, т.е. не би могло да се приеме, че същите представляват стратегическа за държавата суровина. Още повече, че към настоящия момент са предоставени 330 концесии за добив на строителни материали и 70 концесии за добив на подземни богатства –

				скалнооблицовъчни материали от различни находища на територията на страната. В допълнение § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост съдържа легална дефиниция за „национален обект". Съгласно посочената разпоредба това е обект, определен като такъв със закон, както и инфраструктурни обекти: изграждане и преустройство на транспортно-комуникационни мрежи и съоръжения - пътища от републиканската пътна мрежа, железопътни линии и обекти на железопътната инфраструктура, пристанища, летища и съоръжения към тях; на други мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура - водоснабдяване, канализация, пречистване на питейни и отпадъчни води, третиране на отпадъци, електрификация,

				топлофикация, газификация и електронни съобщителни мрежи, определени като национални обекти с решение на Министерския съвет. Видно от цитираното легално определение, законодателят не предвижда изграждането на кариера за добив на подземни богатства да бъде определено за национален обект.
		В чл.20 се създава се нова алинея 12 с която се предвижда правомощие на комисията по ал.7 /СЕК/ да разглежда геоложки доклади за извършено преизчисляване на запаси или запаси и ресурси на подземни богатства изготвени от концесионера след извършено допроучване по чл.34, т.3 "в границите на находището". **Считаме, че след тези думи в края на изречението трябва да се добави *"или в границите на допълнителната концесионна площ".*** Допроучване следва да може да се прави и в допълнителната концесионна площ, извън контура на запасите и ресурсите или само на запасите в случай, че част от находището геоложки попада извън този контур. Във връзка с направеното предложение считаме, че и в текста **на чл.34, т.3 от ЗПБ след думата "находището" трябва да се добави и израза *"или в границите на допълнителната концесионна площ".*** Тази промяна е свързана логически и с текста на §23 от проекта на ЗИД на ЗПБ, с който се въвеждат нови точки 5 и 6 в чл.34 и по-специално с текста на т.5 от проекта, която гласи: *"да извършва разкривни дейности извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ, с цел добив на подземното богатство в дълбочина".*	Не се приема	Приемане на предложението би довело до необосновано разширение на площта на находището и би поставило под съмнение качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни работи. Така би се създала правна възможност разширявайки границите на находището си в рамките на допълнителните концесионни площи, концесионерите да разширяват правата си за добив на подземни богатства, като по този

		Също така, във връзка с горното предложение считаме, че в закона трябва да се предвиди **правна възможност за концесионера да направи искане за изменение на границите на находището,** в случаите, когато същото де факто излиза извън контура на запасите, които са предоставени на концесия, но самостоятелното разработване на тази част от находището няма да е икономически обосновано и възможно.		начин избягват законовите процедури по предоставяне на права за подземни богатства. Извършването на разкривни дейности извън контура на находището с цел добив на подземно богатство в дълбочина (т.нар. оформяне на работни стъпала и извършване на спомагателни дейности) няма отношение към извършване на проучвателни операции (допроучване) на допълнителната концесионна площ.
		По §13 от проекта на ЗИД на ЗПБ, където са разписани предпоставките, на които трябва да отговарят кандидатите, за да придобият права за търсене, проучване и добив на подземни богатства ➢ **чл.23а, ал.1, т.1 от проекта на ЗИД** изисква **финансовите възможности на кандидата** да осигуряват наличието на финансов ресурс, необходим за извършването на дейностите по концесията за не по-малко от 5 години от влизането в сила на договора за концесия. Обикновено това са първите години от срока на концесията, когато се изготвят ПУП-ове, урежда се статута на земите и достъпа до тях. Не става ясно как ще бъде изчислен и доказан необходимият за това финансов ресурс и дали този ресурс е достатъчен. При условие, че правата се предоставят чрез търг или конкурс, става още по-трудно изпълнимо това изискване, тъй като на етапа на една тръжна или конкурсна процедура все още не е изяснен правния статут на земите върху които е разположено находището и съответната концесионна площ.	Не се приема	При предоставяне на концесия за добив по право, към заявлението за предоставяне на концесия, заявителят представя план за разработка на находището, правна и финансово-икономически обосновки. Съгласно чл. 54, ал. 1, т. 5 от ЗПБ в плана за

				разработка на находището следва да има кратко описание на целите, сроковете за започването му, вида, обема, методите, продължителността и стойността на предвидените дейности, както и мерките за опазване на земните недра и околната среда включително информацията по чл. 51, ал. 2 от Закона за водите, безопасността и здравето и културните ценности. Съгласно установената практика, в правната обосновка се изисква да се представи информация с надлежни доказателства (напр. извадки от картата на възстановената собственост) за вида собствеността и начина на трайно ползване на имотите, покриващи концесионната площ, както и за необходимостта от уреждане на въпросите с вещните права върху земите, включени в концесионна площ и промяната на

				предназначението им. Съобразно предвидените дейности в плана и в правната обосновка и направения от самия заявител инвестиционен план, във финансово-икономическата обосновка се прави анализ на разходите по години – за инвестиции, за експлоатация, за ликвидация, рекултивация и други, свързани с ползването на обекта, както и анализ и изводи на ефективността на проекта. Предвид посоченото е видно, че именно самия заявител посочва необходимия финансов ресурс, който ще е необходим за развитието на концесията и с който следва да разполага, за да бъде определен за концесионер. При предоставянето на концесия за добив чрез търг или конкурс се възлагат по реда на Закона за обществените поръчки на независим изпълнител изготвянето на

				концесионни анализи със съдържание аналогично на посоченото по-горе. В тях отново е представена информация основните дейности, разходи и т.нат. Тези концесионни анализи са част от конкурсната/тръжна документация и при закупуването им, всеки кандидат може да направи преценка дали да участва в конкурса/търга или не и дали има разположение необходимия финансов ресурс. Следва да се има предвид, че основен принцип в концесионирането е именно принципа, че дейностите по концесията се извършват със средства на концесионера и на негов риск.
		➢ В **чл.23а, ал.1, т.2** е казано, че "**техническите възможности на кандидата** трябва да осигуряват наличието на активи, необходими за изпълнението на дейностите по разрешението или концесията. Това презюмира, че към датата на откриване на съответната процедура /търг или конкурс/ за предоставяне на права за търсене,	Приема се	Отразено е с друга редакция, като е създадена нова ал. 5 на чл. 23а - § 13 от ЗИД на ЗПБ,

		проучване или добив на подземни богатства, кандидатът в процедурата трябва вече да е придобил права върху съответния актив. Ако обаче е създадено дружество ad hoc за целите на този проект, е твърде вероятно права върху активите кандидатът все още да няма, тъй като придобиването на подобни активи е скъпа инвестиция и същата ще зависи от това дали кандидатът ще спечели съответната процедура. Следва да се обмисли правна възможност за допускане на предварителни договори с които участникът в процедурата да може да докаже, че ще придобие права върху съответния актив. В противен случай разпоредбата ще звучи дистриктивно спрямо нововъзникнали дружества за целите на определен проект, което е обичайна международна практика.		публикуван за обществено обсъждане.
		➢ **В чл. 23а, ал. 3** е записано, че **наличието на технически възможности се доказва с един или няколко от следните документи**: 1. договор или друг документ, удостоверяващ права върху актива; 2. извлечение от съответните счетоводни сметки. Възможно е кандидатът да ползва определени активи под наем от трето лице, след като спечели съответната процедура или да ползва за определени дейности подизпълнители. В една подобна хипотеза права върху актива на етап провеждане на тръжна/конкурсна процедура, трудно могат да бъдат доказани, като още по-малко тези активи ще фигурират в счетоводните сметки на дружеството. Например извършването на взривни работи е много специфична дейност, която се осъществява от специалиализирани за целта лица, които обичайно концесионерите наемат като подизпълнители. От друга страна титулярите на разрешения за търсене и/или проучване извършват геолого-проучвателните изработки, като наемат лица с определен опит и техника, например за изкопни и сондажни работи. Много често и самите концесионери наемат подизпълнители за изкопни дейности или транспорт и т.н. С въвеждането на изискването по чл.23а, ал.3 се създава ограничителна правна норма, която задължава участниците в процедурите по ЗПБ да придобиват права върху активи и изключва възможността да бъдат ползвани подизпълнители за отделни дейности по разрешението или концесията.	Приема се	Отразено е с друга редакция на чл. 23а, ал. 3 - § 13 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане.
		➢ **Чл.23а, ал.4** - изпълнението на изискванията относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по разрешението или концесията се постига чрез предоставяне на **договор с лицето.** Принципно тези договори са конфиденциални, поради което предлагаме да бъде изисквано заверено извлечение от тях,	Приема се	Отразено е с друга редакция на чл. 23а, ал. 4 - § 13 от ЗИД на ЗПБ, публикуван за

		удостоверяващо страните и предмета на договора.		обществено обсъждане.
		По §18 от проекта на ЗИД - В чл.26а са предвидени **случаите в които не се открива производство** за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване и концесия добив, като едно от основанията е чл.26а, ал.1, т.3 от ЗПБ - когато площта е за строителни и скалнооблицовъчни материали и попада в територии по чл.26, ал.1, т.2 от ЗПБ, а именно: d) урбанизирана територия с граници, определени с влязъл в сила подробен устройствен план; e) територия, в чийто граници има влязъл в сила устройствен план за изграждане на национален обект или на обект на социалната или на техническата инфраструктура - публична общинска собственост; f) Територия с обществено предназначение, която е включена в приета от общинския съвет програма или план за развитие на общината по чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА. Считаме обаче, че в преходни и заключителни разпоредби на законопроекта трябва да се предвиди правна норма, която да регламентира въпроса със заварените концесии, попадащи в някоя от горните територии, които са действащи и за които: ● концесионерите са внесли заявления за продължаване на срока на концесиите, но не са предприети действия по техните заявления (дори на някои от тях срокът е изтекъл) и/или ● В хипотеза на сключен и влязъл в сила концесионен договор дейностите по концесията не могат да започнат поради проблеми, които създава съответната община, като отказ от съгласуване на ПУП, мълчаливо бездействие и т.н. По наше мнение в тези случаи трябва да бъдат запазени правата на концесионерите по предоставените концесии поради наличие на държавен приоритет. Подземните богатства са изключителна държавна собственост съгласно чл.18, ал.1 от Конституцията на РБ. С това законодателят е признал тяхната значимост и всеобща полезност. Следва да се определят националните приоритети спрямо местните, като например строителството на пътища/магистрали. За целите на това	Не се приема	Действащата нормативна уредба, както и публикувания за обществено обсъждане проект на ЗИД на ЗПБ не се предвижда съгласуване по реда на чл. 26 с кметовете на общини, на чиято територия е разположена концесионната площ, в случаите на изменение на концесионния договор чрез продължаване на първоначално определения срок. Изложените аргументи са неотносими, още повече, че на етап заявено продължаване на срока на предоставена концесия за добив концесионерът следва да е уредил статута на земите, покриващи концесионната площ, още повече, че обикновено първоначално определения срок на предоставената концесия е от порядъка на 35г.

		строителство държавата се нуждае от добив на строителни материали, при това от находища, които са близост до съответните обекти. Другото възможно решение е на находищата на подземни богатства да се признае статут на "национален обект", което ще доведе до възможността за обосноваване на държавна нужда при хипотеза на отчуждаване, съответно с необходимите промени в Закона за държавната собственост. При условие, че находищата на ПБ бъдат признати за национални обекти разпоредбата на чл.26, ал.1, т.2, б. "б" от ЗПБ ще трябва да се редактира, така, че когато с влязъл в сила ПУП е одобрено изграждането на находище, като национален обект, същото да може да се експлоатира безпрепятствено.		Легална дефиниция на понятието „национален обект" се съдържа в §1, т. 1 от ДР на Закона за държавната собственост. Съгласно цитираната разпоредба "национален обект" е обект, определен като такъв със закон, както и инфраструктурни обекти: изграждане и преустройство на транспортно-комуникационни мрежи и съоръжения - пътища от републиканската пътна мрежа, железопътни линии и обекти на железопътната инфраструктура, пристанища, летища и съоръжения към тях; на други мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура - водоснабдяване, канализация, пречистване на питейни и отпадъчни води, третиране на отпадъци, електрификация, топлофикация, газификация и електронни съобщителни мрежи и физическата инфраструктура за

				разполагането им, индустриални зони или технологични паркове с необходимата техническа инфраструктура за привличане на инвестиции, определени като национални обекти с решение на Министерския съвет. Видно от цитираната легална дефиниция, находищата на подземни богатства не притежават качествените характеристики на „национални обекти".
		По §23 предлагаме да се създаде нова точка 7 в чл.34 със следното съдържание: *"т.7. да подаде заявление за промяна в границите на находището, но в рамките на предоставената допълнителна концесионна площ, когато има данни, че находището продължава извън контура на предоставените запаси и ресурси"*	Не се приема	Концесия за добив на подземни богатства се предоставя за конкретно находище на подземни богатства с установени запаси или отделни негови части (участъци). Съгласно действащата нормативна уредба находище се регистрира в резултат на геологопроучвателни дейности, извършени въз основа на предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства. Съгласно §

				1, т. 32 от ДР на ЗПБ търсене и проучване или проучване е съвкупност от дейности, насочени към търсене, откриване, проучване и оценка на находища на подземни богатства с цел определяне на тяхното пространствено положение, количество или обем, качество и други геолого-икономически, минно-технически, технологични и екологични параметри, необходими за проектиране и извършване на добив. Предложението поражда въпроси относно качеството и обхвата на извършваните геолого-проучвателни дейности, тъй като видно от цитираната легална дефиниция на термина „търсене и проучване или проучване" всички основни параметри на находището се определят при осъществяване на геолого-проучвателните дейности още в

				рамките на предоставеното разрешение за търсене и проучване или за проучване, а не впоследствие след предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от **регистрирано находище.** Действащата разпоредба на чл. 34, т. 3 от ЗПБ дава право на концесионера да извършва всички необходими дейности, включително **допроучване** в границите на находището. На следващо място, с проекта на ЗИД на ЗПБ е предвидено допълнение на чл. 34 с нова т. 5, съгласно която предоставената концесия за добив дава право на концесионера да извършва разкривни дейности **извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ**, с цел добив на подземното богатство от находището **в дълбочина.**

				Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПБ при предоставяне на концесия за добив се определя концесионна площ, включваща площта на находището или отделни негови участъци, и площите, необходими за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива. Предложението противоречи на цитираната правна норма, тъй като е недопустимо извършването на добивна дейност в концесионната площ (допълнителната площ по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗПБ). Концесионната площ може да се използва само за изграждане на инфраструктурата на находището по смисъла на §1, т. 34 от ДР на ЗПБ) и за разполагане на съоръжение за минни отпадъци по смисъла на § 1, т. 40 от ДР на ЗПБ.
		По §41 в новопредложения чл.51а да се създаде нова алинея 7 със следното съдържание: *"(7) Когато за една площ има подадени заявления от двама кандидати и*	Не се приема	Предложението не третира въпроса как следва да се процедира в случаите,

		единият подаде писмено уведомление до МЕ, че се отказва от площта, същата се предоставя по право на другия кандидат." Обикновено лицата, които имат интерес към определена площ, следят в "Държавен вестник" обявата за площта. Съответно същите лица подават заявления. При условие, че за площта остане обаче само един кандидат, не е необходимо да се създава административна тежест допълнително, като се открива конкурсна или тръжна процедура, при условие, че други заинтересовани лица от площта няма. Държавата не губи нищо от това, а се постига бързина и процесуална икономия.		когато има подадени повече от две заявления за една и съща площ. Липсва яснота относно времевата рамка на подобен отказ – в какъв период от време и на какъв етап на процедурата по предоставяне на разрешение може да се направи. Предложението създава предпоставки за нелоялна конкуренция между заявители и злоупотреба с права. Тъй като подземните богатства са изключителна държавна собственост, същите се предоставят за ползване на един правен субект, но в интерес на гражданите и обществото като цяло. Предвид посочения принцип, следва да се има предвид, че не винаги се цели процесуална икономия, а се цели преди всичко постигане на по-добри условия за държавата и обществото като се отчита спазването на баланса между интересите на

				концедента и концесионера. Това от своя страна може да стане само в условията на конкуренция, каквато се осигурява в конкурсната/тръжната процедура.
		§60 ➢ **чл.66б, ал.1, т.3** - не е ясно какво се разбира под формулировката "ползите на концесионера от концесията надвишават прогнозираните при предоставянето на концесията ползи". Трябва да се даде легална дефиниция в допълнителните разпоредби на понятието "ползи".	Приема се	Предложената разпоредба на чл. 66б, ал. 1, т. 3 от ЗПБ е редактирана.
		➢ **Чл.66г -** според нас този текст трябва да отпадне, тъй като не е ясен предмета на правния спор, който ще бъде отнесен пред съда. Хипотезата е, че някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение и/или допълнение на договора, "*но не може да бъде постигнато съгласие за изменението или допълнението на договора, спорът се решава по реда на действащото законодателство*". Случаите, в които може да се иска изменение или допълнение са описани в чл.36, ал.2 и чл.66б. Т. е. те са ясно определени. От текста на чл.66г излиза, че когато въпросът, който съдът ще решава е въпрос по същество, а именно - как точно договорът да бъде изменен и допълнен, а не дали са налице основанията за това. Как да бъдат формулирани измененията на един договор считаме, че не е от компетенция на съда.	Приема се	Предложената разпоредба на чл. 66г е заличена.
11.	**Американска търговска камара** предложението е получено по електронна поща и заведено в деловодството на МЕ с вх. № Е-94-И-	**§ 12 ЗИД** **Чл. 23, ал. 1, т. 2 ЗПБ** **Предлага следната редакция на текста на чл. *23, ал. 1, т. 2:*** „2. за всеки кандидат - физическо лице, както и за законните представители на кандидата - юридическо лице, не е налице влязла в	Не се приема	С така предложения текст от проекта на ЗИД на ЗПБ, се цели

	28/15.05.2019г.	сила присъда за престъпления против собствеността, стопанството, финансовата, данъчната или осигурителната система, за престъпления по служба или за подкуп, както и за престъпления, свързани с участие в престъпна група или влязла в сила присъда или друг съдебен акт за аналогично престъпление в друга държава - членка на Европейския съюз или трета държава;" Счита, че за целите на процедурата, достатъчно е законните представители на юридическото лице - кандидат, да отговарят на въведените изисквания за липса на обстоятелства, регламентирани в разпоредбата. **Предлага чл. 23, ал. 1, т. 4 ЗПБ да отпадне.** Условието от предложения текст е силно непропорционално. Възможността при незначително / формално нарушение на ЗПБ, което не води до сериозни последици или не е причинено от недобросъвестно или умишлено действие на концесионера, да се стигне до подобна сериозна санкция за ограничаване на стопанската инициатива на икономическите оператори е правно необосновано и икономически нецелесъобразно. Алтернативно, ако разпоредбата се запази, тя следва да се отнася само до най-сериозните нарушения на ЗПБ, като чл. 93, ал. 2. Предлага редакция: „4. не му е налагано административно наказание с влязъл в сила акт за нарушение по чл. 93, ал. 2 от ЗПБ за последната една година преди подаване на заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или за концесия за добив".	Не се приема	специалния закон (ЗПБ) да бъде в съответствие с сбщия - Закона за концесиите и по конкретно разпоредбата на чл. 60, ал. 1, т. 2 от Закона за концесиите. Целта на предложената разпоредба е да се ограничи участието в процедурите по предоставяне на концесии на търговци, които не спазват националното законодателство в областта на концесиите. Практиката по прилагане на ЗПБ вече 20 години показва, че няма механизъм за отстраняване на недобросъвестни кандидати, които системно нарушават ЗПБ да бъдат определени отново за концесионери и да продължават да злоупотребяват. Законодателят е този, който преценява кое нарушение е

				достатъчно сериозно и/или тежко, за да го определи като наказуемо. В случай, че нарушението на ЗПБ не е причинено от недобросъвестно действие на концесионера, то не би се стигнало до ангажиране на административнонаказателна отговорност. Не са малко лицата, които системно нарушават изискванията на ЗПБ, като мащаба на нарушенията е такъв, че не само ощетява държавния бюджет, но и причинява непарични загуби, изразяващи се в безвъзвратно увреждане на релефа, земите, културното наследство, причиняват се и редица проблеми, свързани с опазването на околната среда, горите и земеделските земи, застрашават се гражданите. Недопустимо е подобни нарушители, които са действали недобросъвестно спрямо изключителната

				държавна собственост отново да кандидатстват и да бъдат определяни за концесионери.
		Предлага чл. 23, ал. 1, т. 5 да отпадне. Счита, че е необосновано обвързването с негативни последици на различни икономически дейности, каквито са тези по ЗПБ, по Закона за концесиите и Закона за обществените поръчки. Това създава излишен икономически риск, без да са изтъкнати някакви значителни положителни последици за засегнатите икономически отношения. Неизпълнението на всеки един договор, за концесия или за обществена поръчки, носи своите последици съгласно гражданското законодателство и ограничаването допълнително на стопанската инициатива на икономическите оператори е непропорционално и правно нелогично. Създават се предпоставки за неравнопоставеност в отношенията по тези договори и допълнителен риск за икономическите оператори, който не е оправдан или съответен на някаква насрещна полза от поемането му и полагането на усилия за избягването му. **Предлага текстът да отпадне. Алтернативно, следва да се отнася най-много до отношения по самия ЗПБ.** **Алтернативно предлага следната редакция на текста:** **„Чл. 23 (1), 5.** не е допуснал неизпълнение на задължение по концесионен договор по този закон, което е довело до предсрочното му прекратяване и това е установено безспорно от страните по договора".	Приема се алтернативното предложение с редакция	Отразено е
		Предлага чл. 23, ал. 1, т. 6 да отпадне от ЗИД. Счита, че в текста, ако се запази, следва да се уточни, че забраната не се прилага, ако е налице някое от изключенията, предвидени в чл. 4 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици. Счита, че целият текст следва да отпадне, защото въпросните забрани и ограничения се прилагат и без това да е изрично повторено в ЗПБ.	Не се приема	С разпоредбата на чл. 23, ал. 1, т. 6 от проекта на ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане, се предвижда изискване за кандидата за

				предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив да не попада в обхвата на забраната по чл. 3, т. 7 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици. Считаме, че чрез предложената формулировка извън обхвата на забраната попадат изключенията по чл. 4, т. 1-8 от ЗИФОДРЮПДРКТЛТДС.
		Предлага следната редакция на чл. 23, ал. 3 : „Чл. 23. (3) Когато кандидатът е чуждестранно физическо или юридическо лице, обстоятелствата по ал. 1 се удостоверят с декларация от физическото лице - кандидат, или от законния представител на юридическото лице, или документ, издаден от съответните компетентни органи." Въвежда се дискриминационно третиране по отношение на чуждестранните лица в сравнение с местни физически или юридически лица. От една страна, български местни лица ще могат да доказват обстоятелствата по ал. 1 с документ, издаден от съответните органи или с декларация (без да е ясен критерият, въз основа на който ще се	Приема се	Отразено е в §12 от проекта на ЗИД на ЗПБ, публикуван за обществено обсъждане

		предоставя единия или другия документ), докато чуждестранни лица ще трябва винаги да набавят документ, издаден от съответните органи, който да удостоверява съдебен статус или документ, удостоверяващ наличието или липсата на публични задължения. В този смисъл, чуждестранните лица ще са поставени пред невъзможността да използват способа на деклариране. В същото време се въвежда изискване, декларацията да има правно значение съгласно законодателството на съответната държава, в която кандидатът е установен, а в случай че няма правно значение - да се предоставя официално изявление пред компетентен орган на тази държава. Последното изискване е въведено чрез неясна регламентация и не е ясно как ще се счита за доказано от комисията, провеждаща търга или конкурса.		
		§ 13 **Предлага в чл. 23а ЗПБ да се добави нова алинея със следното съдържание:** „За доказване наличието на финансови и технически възможности, както и наличието на лица, които отговарят за извършване на дейностите по разрешението или концесията, кандидатът може да ползва ресурсите на трето лице, ако докаже, че ще има на разположение тези ресурси за осъществяване на дейностите по конкретното разрешение или концесия". По примера на действащите Закон за концесиите и Закон за обществените поръчки, следва да се даде възможност кандидатът да може да докаже наличието на финансови и технически възможности, както и наличието на лица, които отговарят за извършване на дейностите по разрешението или концесията, чрез възможността да използва ресурсите на трети лица. На практика това са свързани лица или холдингови дружества, които в дадена група подпомагат проучвателните или добивните дейности на конкретния титуляр на разрешение или концесия. **В чл. 23а ЗПБ да се добави нова алинея със следното съдържание:** „Изискванията за наличието на финансови и технически възможности, както и наличието на лица, които отговарят за извършване на дейностите по разрешението или концесията, следва да съответстват на	Приема се Не се приема	Отразено е в нова ал. 5 на чл. 23а Съгласно чл. 23а, ал. 1 от публикувания за обществено обсъждане ЗИД на ЗПБ за предоставяне на разрешение за търсене

		предвидените дейности по разрешението или концесията".		и проучване и за проучване и концесия за добив е необходимо да се докаже наличието на финансови и технически възможности, както и наличието на лица, които отговарят за извършване на дейностите по разрешението или концесията.
		Предлага следната редакция на чл. 23а, ал. 3, т. 1 ЗПБ: „Наличието на технически възможности се доказва с един или няколко от следните документи: *1.* договор или друг документ, удостоверяващ наличието на изискуемите технически възможности; 2. извлечение от съответните счетоводни сметки". Обвързването на изискването за технически възможности единствено с наличието на определени „активи" е формалистично и ограничаващо. Досегашната практика на МЕ и преди това на МОСВ е обвързвала техническите възможности с по- широк кръг от материални и нематериални активи, опит, способности, know-how, и т.н. Понякога кандидатът може да няма свои налични активи, но да има опит в извършване на съответните дейности и да ползва външни доставчици на оборудване и услуги за осъществяване на дейностите. Освен това не става ясно как ще се определят изискванията за наличие на активи - като обща стойност без конкретизиране на типа	Приема се	Отразено е

		активи, които стоят зад балансовите стойности, или чрез конкретизиране на активите (материални или нематериални), които трябва да са налични. Като пример може да се вземе разпоредбата на чл. 63 от ЗОП, който изброява множество примери, които могат да обусловят нужните технически способности за конкретна дейност. Счита, че изискването за технически възможности следва да се определя специфично за всяко разрешение или концесия според специфичните дейности, които ще се извършват. Тези технически изисквания следва да са адекватни за вида дейност, недискриминационни и ясно определени в съответната процедура. **Предлага следната редакция на чл. 23а, ал. 4 ЗПБ:** *Чл.* 23 (4) Изпълнението на изискванията относно лицата, които отговарят за извършването на дейностите по разрешението или концесията се доказва с представянето за всяко лице на: 1. договор или друг документ, който доказва ангажирането на лицата, и 2. професионална автобиография.	Приема се с редакция	Отразено е
		§16 Предлага следната редакция на чл. 25, ал. 1 от ЗПБ: „Правата и задълженията, произтичащи от предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване, могат да се прехвърлят изцяло или частично на трети лица, които отговарят на изискванията на чл. 23, ал. 1 и чл. 23а, ал. 1, както са били приложими спрямо титуляря на разрешението или концесионера по при предоставяне на съответното разрешение или концесия.“	Не се приема	Голяма част от концесионерите са определени като такива преди повече от 15 години и по реда на закони, които вече са отменени (Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия, Закона за концесиите от 1995 и от 2006 г.) или изменени (Закон за приватизация и следприватизационен

				контрол, Закона за подземните богатства). По част от предоставените концесии, концесионерите са определени по право в качеството им на приватизирани държавни или общински дружества. Недопустимо и против всякаква правна логика е към днешна дата да се прилагат условия, които са отменени или изменени. Още повече, че това би поставило в по-неблагоприятно положение останалите кандидати, които се определят за титуляри или концесионери при действащите законови условия. Това води -от една страна до нарушаване на конкуренцията и от друга страна до различно поведение от страна на администрацията към едни търговци в сравнение с всички останали.

		Предлага досегашният текст на чл. 26, ал. 3 от ЗПБ да се запази. Разпоредбата гарантира процесуалната бързина и експедитивност. Считаме, че заличаването ѝ ще има по-скоро негативни последици и няма да спомогне този срок на становище от органите по ал. 1 се смята за съгласуване без бележки.	Не се приема	На практика разпоредбата не се прилага, тъй като по всички заявления за предоставяне на разрешения/концесии, специализираната администрация на МЕ предприема последващи процедурни действия само след получаване на всички становища по чл. 26, ал. 1 от ЗПБ. Получаването на становища от компетентните органи по време на съгласуването по реда на чл. 26 от ЗПБ е задължително и от ключово значение за законосъобразността на процедурата. По този начин се гарантира, от една страна, че впоследствие в хода на процедурата няма да постъпи информация за наличие на някое от основанията за отказ по 56 от ЗПБ (като опасност за националната сигурност и околната среда и т.н.), а от друга, че предоставените

				разрешения/концесии няма да подлежат на отмяна в резултат от обжалване.
		§ 36 Предлага да се предвиди изрично в релевантните членове на ЗПБ, че процедурите за предоставяне на концесии и разрешения могат да се провеждат електронно.	Не се приема	Към заявлението за предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за проучване се прилага и работна програма със значителен обем, тъй като съдържанието ѝ е регламентирано с чл. 51, ал. 2 от ЗПБ. Съгласно цитираната норма работната програма съдържа описание на целите, сроковете за започването ѝ, вида, обема, методите, продължителността и стойността на предвидените дейности, както и мерките за опазване на земните недра и околната среда, човешкото здраве и културните ценности. Към заявлението за предоставяне на концесия за добив по реда и при условията на чл. 29 от ЗПБ се прилагат план за разработка на находището, финансово-икономическа и правна

				обосновка, картен материал.
		§ 37 Предлага чл. 50, ал. 3 ЗПБ да отпадне от ЗИД. Разпоредбата създава съмнение дали при неподписване на договора в предвидения в решението на МС срок, това би обезсилило решението или по-късно сключен договор.	Не се приема	Практиката показва, че част от определените за титуляри или концесионери участници не сключват договор с държавата и по този начин държат площта и не извършват предвидените дейности по търсене, проучване или добив. В ЗПБ е предвидена само хипотезата, при която се предлага на класираните на второ или трето място участници да сключат договор, но само при изричен отказ на определеният за титуляр или концесионер участник да сключи договор. Не е уредена обаче хипотеза при която определеният за спечелил участник не сключва договор и не се отказва изрично. Следва да се има предвид, че в чл. 53, ал. 5 и чл. 55, ал. 2 от действащият ЗПБ е предвидено, че при несключване на договор за търсене и проучване или за проучване или

				концесионен договор разрешението респ. решението губят правно действие, освен ако несключването на договора се дължи на обективни причини. В проекта на ЗИД на ЗПБ са предвидени аналогични текстове – §43 и §48 като вместо „обективни причини" е посочено причини, за които определения за титуляр/концесионер кандидат отговаря.
		§ 60 Предлага в чл. 66б да се предвиди изрична възможност за изменение или допълнение на договор за концесия или за търсене и проучване или проучване по взаимно съгласие между страните и когато такова изменение или допълнение не е съществено. Счита, че разпоредбите, предвидени за изменение на договорите в § 60 като цяло са непълни и неясни. Би трябвало да се разработят по-подробни и ясни текстове относно основанията за измененията, обхвата на възможните изменения и приложимата процедура. Например, изброените основания за изменение на договорите, са недостатъчни. Следва да се даде възможност за изменение на договорите и без наличие на обективни наложителни и непредвидени обстоятелства, ако за това има съгласие между страните, изменението не е съществено и няма да доведе до нарушаване на конкуренцията. Това е подходът, който е възприет в Закона за концесиите и Закона за обществените поръчки по силата на приложимите Европейски директиви. Договорите по ЗПБ също са дългосрочни и се изпълняват в постоянно променяща се икономическа, социална среда и технологична среда. Неоправдано е да липсва каквато и да е гъвкавост отношенията по сключени договори да се развиват в съответствие с промените в	Не се приема	В разпоредбата на чл. 66б, ал. 1, т. 4 е предвидено, че договорът може да се измени „в други случаи, определени с този закон или в договора". Именно предвид факта, че концесионните договори са дългосрочни и не винаги могат да се предвиди развитието на концесионното отношение в бъдеще, се избягва изричното изброяване на основанията за изменение в закона. Във всеки конкретен договор в зависимост

		обществото. Такъв подход може да доведе до негативни последици и за концесионерите / титулярите на разрешения, и за държавата. Предлага да се предвиди изрична възможност за изменение на договорите, когато такова изменение е несъществено и не нарушава конкуренцията, по аналогия със Закона за концесиите и Директива № 23 от 2014г. Предлага да се уреди, че изменението или допълнението е съществено, когато: а) изменението въвежда условия, които, ако бяха част от първоначалната процедура за възлагане на концесия или предоставяне на разрешение, биха позволили допускането на кандидати, различни от първоначално избраните, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата, или биха привлекли към участие в процедурата допълнителни кандидати. б) изменението предоставя икономически ползи на концесионера/титуляря по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор, или в) изменението значително разширява обхвата на договора.		от спецификата му, обекта и т.нат. страните могат да уговорят основанията за неговото изменение. В практиката по изменение на концесионните договори за добив на подземни богатства е възприето, че съществено е изменението, когато касае параметри на Решението за предоставяне на концесия и на първоначално изразената вола на концедента – Министерски съвет, поради което е необходимо приемане на Решение за изменение и/или допълнение. Както е посочено в ал. 2 когато измененията и/или допълненията са в рамките на решението за предоставяне на концесия, допълнителното споразумение се сключва с министъра на енергетиката, без да е необходимо приемане на решение на Министерски съвет за даване на съгласие

				за изменение и/или допълнение на договора, а в останалите случаи допълнителното споразумение се сключва от министъра на енергетиката след приемане на решение на Министерски съвет. С предложената разпоредба се прави ясно разграничение между съществено изменение, за което е нужно решение на концедента и несъществено, за което не е нужно приемане на решение на концедента.
		Предлага чл. 66б, ал. 1, т. 3 от ЗИД да отпадне. Счита, че няма основание за въвеждане на този текст, защото в действащото законодателство е предвидено ползите за концесионера при предоставяне на концесия да се определят с нормативен акт. Това е Наредбата за принципите и методиката за определяне на концесионното възнаграждение. Концесионното възнаграждение там се определя по плъзгаща се скала. При по-голяма икономическа полза за концесионера държавата получава освен по-големи данъци и по-голямо концесионно възнаграждение. Така определената методика за концесионните възнаграждения е възприета като справедлива и се прилага непротиворечиво към всички настоящи договори за концесия. Счита за изключително рисковано за инвестиционната среда да съществува възможност държавата едностранно да налага изменения на финансовите параметри в съществуващи концесии. Предложеният текст предпоставя икономическа нестабилност на всеки едни сключен договор.	Не се приема	Предложената разпоредба на чл. 66б, ал. 1, т. 3 от ЗПБ е редактирана.

		Предлага редакция на чл. 66б, ал. 2: „Когато измененията и/или допълненията са предвидени в проекта на договора, приет в процедурата за предоставяне на концесия или разрешение, и/или в конкурсните или тръжните условия или концесионните обосновки, допълнителното споразумение се сключва с министъра на енергетиката без да е необходимо приемане на решение на Министерския съвет за даване на съгласие за изменение и/или допълнение на договора..." Решенията на МС за предоставяне на разрешение или концесия обикновено не определят договорни клаузи за опции или бъдещи изменения на договорите. Счита, че следва да се даде повече гъвкавост в определяне на обхвата и бъдещото развитие на концесията или разрешението чрез самия договор. Считаме, че дори и в решението на МС да не са предвидени възможности за изменение на договора, самият договор може да включи такива клаузи от самото начало. Проектът на договор в конкурсните и тръжните процедури се предоставя на всички заинтересовани лица и включването в него на клаузи за възможни изменения поставя всички кандидати и участници при равни условия и знание за бъдещите възможности, които ще бъдат договорени между страните. От друга страна, при предоставяне на концесия или разрешение по право, Министерският съвет също съгласува и одобрява проекта на договора. Приемайки решение за предоставяне на концесия или разрешение, Министерски съвет на практика одобрява предвидените клаузи за бъдещо изменение или допълнение на договора, ако такива са били включени в проекта на договора при обявяване на процедурата. Затова не е необходимо последващо одобрение от Министерски съвет за изпълнение на подобни клаузи.	Не се приема	Аргументите са посочени по-горе.
		Предлага редакция на чл. 66в, ал. 7: „Разпоредбите по предходните алинеи се прилагат и при изменение и/или допълнение на договори за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства". Възможност за изменение на договор за търсене и проучване или за проучване следва да бъде предоставена за всички категории подземни богатства. Въпреки кратките максимални срокове, които ЗПБ е	Не се приема	Разграничението е въз основа на факта, кой е компетентния орган, който предоставя разрешението. Съгласно разпоредбата на чл. 5, т. 2 от ЗПБ разрешения за търсене и проучване и за

		предвидил за сключването на тези договори, не е изключено да възникне основание за тяхното изменение, което може да е в интерес на всички страни. Не е обосновано дискриминационно третиране на определен тип договори и подземни богатства.		проучване на нефт и газ и разрешения за търсене и проучване и за проучване на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона, се издават от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката; а всички останали разрешения за търсене и проучване и за проучване, се издават от министъра на енергетиката след одобрение от Министерския съвет (чл. 5, т. 1 от ЗПБ). Т.е. за всички останали разрешения министъра на енергетиката е компетентен орган, който да вземе решение за тяхното изменение и/или допълнение.
		Предлага чл. 66г да отпадне. Счита, че този текст създава правна несигурност. Не е ясно какво ще решава съдът - наличието на основание за изменение, или обхвата на предлаганото изменение. От ал. 2 по-скоро следва, че съдът ще реши единствено дали съществува основание за изменение на договора, но няма да определи обхвата му. При това положение, ако страните отново не се разберат относно обхвата на изменението, не са ясни последиците. Счита, че така предвидения текст създава повече несигурност отколкото яснота в правоотношенията между страните и	Приема се	Предложената разпоредба на чл. 66г е заличена.

		затова предлага да се оттегли. При спор между страните по правен въпрос, те могат да се обърнат към компетентен съд на общо основание и без разпоредбите в новия чл. 66г ЗПБ.		
		§65 **Предлага да се редактира чл. 71в:** **„Чл. 71в.** (1) При предсрочно прекратяване на концесията или разрешението, концесионерът, съответно титулярят, има право на обезщетение за направените в съответствие с договора подобрения и приращения в размер на тяхната историческа цена след приспадане на съответните амортизационни отчисления, чийто годишен размер не може да бъде по-малък от данъчно признатите амортизации за срока на договора. (2) Обезщетението по ал. 1 не се дължи, когато договорът е прекратен по негова вина". Предложената алинея 2 неоправдано ощетява концесионера, който може да е прекратил едностранно договора и на законово оправдано основание или поради вина на концедента. Освен това, тези разпоредби следва да се прилагат и за договорите за търсене и проучване или проучване.	Не се приема	Основанията за прекратяване на действащ договор са предвидени с разпоредбата на чл. 67, ал. 2 от ЗПБ, като същите не предвиждат основание „вина на концедента". При договорите за търсене и проучване на подземни богатства няма подобрения, за които да се дължи обезщетение на титуляря.
		§66 Предлага от текста на чл. 75, ал. 1 да се заличи изразът „за срока на разрешението или на концесията". Предлага следната редакция на чл. 75, ал. 1: „Чл. 75 (1) Титулярят на разрешение за търсене и проучване или за проучване или концесионерът и собственикът на земята могат да сключат договор, с който в полза на титуляря на разрешението или на концесионера се учредява или прехвърля вещно право върху земята и се определят условията и редът за плащане на възнаграждението за това право." Според нас настоящо действащите разпоредби на Глава пета „Ползване на земя" от ЗПБ са се доказали като неефективни и нуждаещи се от цялостна промяна. Следва да се преуредят в цялост. За целите на настоящото предложение с внесения ЗИД, споразуменията	Не се приема	Специалните закони, уреждащи промяна на предназначението на статута на земи и гори, респ. учредяването на ограничени вещни права за земите, включени в проучвателната/концесионната площ, обвързват предоставянето на съответните права със срока на предоставеното разрешение/концесия. Няма пречка в

		между собственик на земя и концесионер следва да се подчиняват на взаимната воля и съгласие относно предмета на сделката между тях, по отношение права на земя. В тази връзка е неоснователно в чл. 75, ал.1 да се въвежда условие, което е свързано със съществен елемент от сделката между собственика на земята и концесионера, а именно срок на учредяваното, прехвърляното вещно право.		случаите, когато земите, върху които се учредяват вещни права, са частна собственост на физически и/или юридически лица, страните по сделката да се подчиняват на взаимната свободна воля и съгласие относно предмета на сделката между тях.
		Предлага разпоредбите на Наредба за принципите и методиката за определяне на концесионното възнаграждение за добив на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства да бъдат уредени на ниво Закона за подземните богатства, а не в Наредба. Да не се променят настоящите условия за определянето на концесионно възнаграждение за съществуващите договори за концесия. За да се осигури икономическа сигурност за инвеститорите, предлагаме принципите и методиката за определяне на концесионното възнаграждение да бъдат уредени на ниво Закона за подземните богатства, а не в Наредба. Тази инициатива не трябва да доведе до премени в определянето на концесионно възнаграждение за настоящите договори за концесия.	Не се приема	Съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за нормативните актове законът е нормативен акт, който урежда първично или въз основа на Конституцията обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, според предмета или субектите в един или няколко института на правото или техни подразделения. Разпоредбата на чл. 7, ал. 2 от Закона за нормативните актове постановява, че наредбата е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на нормативен акт от по-висока степен. Именно

				предвид факта, че принципите и методиката за определяне на концесионното плащане представляват отделни разпоредби на нормативния акт –ЗПБ, следва да бъде уредено в подзаконов такъв. Наредбата има за цел да регламентира по - подробно отношения и може да даде по-голяма детайлизация на съответните разпоредби.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 225

от 2 април 2020 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Министърът на енергетиката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ "ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":

/Апостол Михов/

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

№ 02.01-30
2 април 2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 002-01-15
Дата 02 / 04 2020 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

14.05

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....225..... на Министерския съвет от 2020 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за съответствие с правото на Европейския съюз.
5. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 050-01-69 / 07.04. **2020 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства, № 002-01-15, внесен от Министерски съвет на 02.04.2020 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по енергетика

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА